

ច្បាប់

ស្តីពី

សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះកំណត់ទម្រង់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ និងក្រុមហ៊ុនមូលធន ដែលធ្វើ
ពាណិជ្ជកិច្ចនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានក្រុមហ៊ុន
សហកម្មសិទ្ធិទូទៅ និងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត ។ ក្រុមហ៊ុនមូលធនមានក្រុម
ហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត និងក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ។

មាត្រា ២.-

នៅក្នុងច្បាប់នេះ ពាក្យបច្ចេកទេសទាំងឡាយមានន័យដូចតទៅ :

១-បុគ្គលមានន័យថារូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គល ។

២-មន្ត្រីចុះបញ្ជីមានន័យថាអ្នកចុះបញ្ជី ដែលបានតែងតាំងដោយអនុលោម
ទៅតាមច្បាប់ស្តីពីវិធានពាណិជ្ជកម្ម និងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ។

៣-ការិយាល័យចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មមានន័យថាការិយាល័យដែលបាន
បង្កើតឡើងដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ស្តីពីវិធានពាណិជ្ជកម្មនិងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ។

៤-បុត្រសម្ព័ន្ធមានន័យថាក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធន
ដែលគ្រប់គ្រងដោយក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធនផ្សេងទៀត ដែលជា
“ក្រុមហ៊ុនមេ” ។

ក-បុត្រសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិគឺក្រុមហ៊ុនសហកម្ម-
សិទ្ធិមេនោះកាន់កាប់អត្ថប្រយោជន៍ភាគច្រើននៃអត្ថប្រយោជន៍របស់បុត្រសម្ព័ន្ធនោះ ។

ខ-បុត្រសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមហ៊ុនមូលធនគឺក្រុមហ៊ុនមូលធនមេនោះ
ត្រូវកាន់កាប់ភាគច្រើននៃភាគហ៊ុនដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ៣.-

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធន ត្រូវមានទីស្នាក់ការចុះបញ្ជី និងភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីជាអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធនត្រូវផ្តល់ដល់មន្ត្រីចុះបញ្ជីនូវទឹកនៃឯកសារជាក់លាក់របស់ទីស្នាក់ការចុះបញ្ជី ដែលមានអាសយដ្ឋានពិតប្រាកដ និងអាសយដ្ឋានសម្រាប់ទាក់ទងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើអាសយដ្ឋានទាំងនោះខុសគ្នា ។

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធន ត្រូវផ្តល់ដល់មន្ត្រីចុះបញ្ជីនូវឈ្មោះរបស់ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជី ហើយភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីនោះ ត្រូវតែជារូបវន្តបុគ្គល ដែលមានកាយសម្បទា និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ ។ ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីមានសិទ្ធិទទួលបានលិខិតផ្លូវការនិងឯកសារទាំងឡាយ ព្រមទាំងដីកាអញ្ជើញ ដីកាកោះពីតុលាការក្នុងនាមក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធននោះ ។

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធន ត្រូវផ្តល់ដល់មន្ត្រីចុះបញ្ជីនូវរាល់ការផ្លាស់ប្តូរទីស្នាក់ការចុះបញ្ជី និងការផ្លាស់ប្តូរភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីក្នុងអំឡុងពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ នៃថ្ងៃធ្វើការ បន្ទាប់ពីមានការផ្លាស់ប្តូរ ។

ក្រុមហ៊ុនដែលបង្កើតឡើងស្របតាមច្បាប់នេះ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៤.-

ឯកសារទាំងឡាយនៃព័ត៌មានតម្រូវដោយច្បាប់ ដែលត្រូវផ្តល់ទៅឱ្យក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធន ត្រូវប្រគល់ឱ្យទៅភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីនៅទីស្នាក់ការចុះបញ្ជី នៅក្នុងអំឡុងម៉ោងធ្វើការធម្មតារបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធននោះ លើកលែងតែតាមមធ្យោបាយណាផ្សេងដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ។

ឯកសារទាំងឡាយអាចប្រគល់ឱ្យទៅសហកម្មសិទ្ធិករបាន ក្នុងករណីក្រុមហ៊ុននោះជាក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ អាចប្រគល់ឱ្យទៅសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅបានក្នុង

ករណីក្រុមហ៊ុននោះជាក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត ឬ អាចប្រគល់ឱ្យទៅអភិបាល បាន ក្នុងករណីក្រុមហ៊ុននោះជាក្រុមហ៊ុនមូលធន ។

ប្រសិនបើការបញ្ជូនឯកសារមិនអាចធ្វើទៅតាមវិធីខាងលើនេះទេ ឯកសារទាំង នោះអាចប្រគល់ទៅឱ្យមន្ត្រីចុះបញ្ជី ហើយមន្ត្រីចុះបញ្ជីនោះ ត្រូវធ្វើឱ្យទៅក្រុមហ៊ុនវិញ តាមអាសយដ្ឋានចុងក្រោយរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធនដូចដែល មាននៅក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មស្រាប់ ។ ការបញ្ជូនឯកសារតាមរយៈមន្ត្រីចុះបញ្ជីត្រូវបាន ចាត់ទុកថាជាការបញ្ជូនទៅក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធននោះ ។

មាត្រា ៥.-

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធន ត្រូវប្រើនាមករណ៍ជាភាសាខ្មែរ ។ នាមករណ៍ជាភាសាខ្មែរ ត្រូវដាក់នៅជួរខាងលើបង្អស់ ហើយត្រូវមានទំហំធំជាងភាសា ដទៃទៀតប្រសិនបើមាន ។ ការបកប្រែន័យរបស់នាមករណ៍ក្រុមហ៊ុនពីភាសាមួយទៅ ភាសាមួយទៀតត្រូវបានហាមឃាត់ ។ នាមករណ៍ជាភាសាខ្មែរ និងភាសាដទៃទៀតត្រូវ មានសូរសព្ទដូចគ្នា ។

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធន ត្រូវចារឹកជាភាសាខ្មែរ នៅផ្នែកខាង លើនៃត្រាសញ្ញាក្បាលលិខិត បែបបទឯកសារ ឬ ឯកសារដែលប្រើប្រាស់ជាសាធារណៈ និងនៅផ្នែកលើនៃសញ្ញាផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្មជាសាធារណៈ ដែលតាំងនៅលើដែន ដី ដែនទឹក និងដែនអាកាសនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធនអាចប្រើប្រាស់ និងអាចកំណត់ឈ្មោះ ជាភាសាដទៃទៀតនៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បាន ។

មាត្រា ៦.-

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធន ដែលខកខានមិនបានបង់សោហ៊ុយ ប្រាក់ពិន័យ ការប្រាក់ដែលជំពាក់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវហាមឃាត់ក្នុងការប្តឹងផ្តល់

ឬ ប្តឹងតវ៉ាក្នុងរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីរហូតដល់បានសងគ្រប់នូវសោហ៊ុយ ប្រាក់ពិន័យ និង ការប្រាក់នោះ ។

វាក្យខ័ណ្ឌនេះ មិនហាមឃាត់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធនធ្វើការ ប្តឹងតវ៉ាចំពោះការកំណត់សោហ៊ុយ ប្រាក់ពិន័យ ឬ ការប្រាក់ដែលខ្លួនត្រូវជំពាក់ឡើយ ។

ប្រសិនបើភាគីមួយប្តឹងជំទាស់ថា ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធន ជំពាក់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មនូវសោហ៊ុយ ប្រាក់ពិន័យ ឬ ការប្រាក់ពីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ក្រុមហ៊ុនមូលធននោះ ត្រូវដាក់បង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់របស់ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មទៅឱ្យតុលាការពិនិត្យ ។ តុលាការត្រូវទទួលយកបង្កាន់ដៃនោះជា ភស្តុតាង រហូតដល់មានតីកតាងផ្សេងៗទៀត ។

មាត្រា ៧.-

ក្រុមហ៊ុនដែលគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់នេះ មានកាតព្វកិច្ចតម្កល់ប្រតិវេទន៍ប្រចាំ ឆ្នាំ ដែលទាក់ទងទៅនឹងស្ថានភាពរបស់ក្រុមហ៊ុននៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

ជំពូកទី ២

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ

ផ្នែកទី ១

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ

ក-ការបង្កើតក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ

មាត្រា ៨.-

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ គឺជាកិច្ចសន្យារវាងបុគ្គលពីរ ឬ ច្រើន ដែលដាក់រួម គ្នានូវទ្រព្យសម្បត្តិ ចំណេះដឹង ឬ សកម្មភាពរបស់បុគ្គលទាំងនោះ ដើម្បីប្រកបពាណិជ្ជ- កិច្ចរួម ក្នុងគោលបំណងរកប្រាក់ចំណេញ ។

មាត្រា ៩.-

កិច្ចសន្យានៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ អាចធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ ។ ប្រសិនបើកិច្ចសន្យាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងអស់ត្រូវចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យានោះ ។

មាត្រា ១០.-

ក្នុងករណីដែលកិច្ចសន្យានោះមិនច្បាស់លាស់ តុលាការត្រូវពិចារណានូវរាល់វិធានដូចខាងក្រោម ដើម្បីកំណត់ថាតើភាគីទាំងអស់មានគោលបំណងរួមក្នុងការបង្កើតក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅនោះឬទេ :

ក-ក្នុងករណីដែលបុគ្គលពីរ ឬ ច្រើន កាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិរួមគ្នា ថា តើបុគ្គលទាំងនោះចែករំលែកប្រាក់ចំណេញដែលបានមកដោយទ្រព្យទាំងនោះឬទេ ថាតើក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅនោះ កើតឡើងដោយទ្រព្យសម្បត្តិរួមឬទេ ។

ខ-ក្នុងករណីដែលបុគ្គលពីរ ឬ ច្រើនចែករំលែកប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីការធ្វើពាណិជ្ជកិច្ច ថាតើបុគ្គលទាំងនោះ មានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិណាមួយដែលបង្កើតប្រាក់ចំណូលនោះឬទេ ថាតើក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅនោះកើតឡើងដោយទ្រព្យសម្បត្តិរួមនោះឬទេ ។

មាត្រា ១១.-

នៅពេលដែលក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅត្រូវបានបង្កើតឡើង ភាគីនៃកិច្ចសន្យាត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចចាប់ពីពេលដែលកិច្ចសន្យានោះ ត្រូវបានធ្វើឡើងចប់សព្វគ្រប់លើកលែងតែកិច្ចសន្យាមានចែងផ្សេងពីនេះ ។

មាត្រា ១២.-

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ មាននីតិបុគ្គលិកលក្ខណៈដាច់ដោយឡែកពីសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ៗ ។ ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ មាននីតិបុគ្គលិកលក្ខណៈចាប់ពី

ពេលដែលបានចុះបញ្ជី ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីវិធានពាណិជ្ជកម្មនិងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ហើយមានសិទ្ធិដូចតទៅ :

- ក-ជាម្ចាស់លើចលននិងអចលនទ្រព្យក្នុងនាមក្រុមហ៊ុន ។
- ខ-ធ្វើពាណិជ្ជកិច្ចក្នុងនាមក្រុមហ៊ុន ។
- គ-ចុះកិច្ចសន្យាក្នុងនាមក្រុមហ៊ុន ។
- ឃ-ប្តឹង ឬ ត្រូវគេប្តឹងក្នុងនាមក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ១៣.-

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅទទួលបាននូវនីតិបុគ្គលិកលក្ខណៈសញ្ជាតិខ្មែរលុះត្រាតែ :

- ក-ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ មានទីស្នាក់ការចុះបញ្ជី និងទីកន្លែងធ្វើអាជីវកម្មស្ថិតក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ខ-អត្ថប្រយោជន៍នៅក្នុងក្រុមហ៊ុនចាប់ពី ៥១ (ហាសិបមួយ)ភាគរយត្រូវបានកាន់កាប់ដោយរូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលមានសញ្ជាតិខ្មែរ ។

មាត្រា ១៤.-

នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ត្រូវដាក់បញ្ចូលនូវនាមរបស់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ហើយនៅខាងក្រោយ ឬ ខាងក្រោមនាមករណ៍នោះ ត្រូវបន្ថែមពាក្យថា “ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ” ។ ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ត្រូវប្រើប្រាស់នាមករណ៍របស់ខ្លួននៅក្នុងពេលធ្វើពាណិជ្ជកិច្ច ។

មាត្រា ១៥.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ៗ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ការតម្កល់ទុកឯកសារ និងការចុះផ្សាយ ដែលតម្រូវសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ។

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ត្រូវរក្សាទុកជាឯកសារនូវសៀវភៅបញ្ជី និងកំណត់ហេតុទាំងឡាយនៅទីស្នាក់ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

**ខ- ទំនាក់ទំនងពីសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់
ទៅសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ទៀត**

មាត្រា ១៦.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ៗអាច :

ក- បង់ភាគទុនចូលទៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ជាសាច់ប្រាក់ ជារវត្ថុ ជាសេវាពីមុនដែលបានផ្តល់រួចមកហើយយ៉ាងពិតប្រាកដ ឬ ជាការសន្យាថា នឹងផ្តល់នូវសេវានាពេលអនាគត ។

ខ- ដាក់ភាគទុនជាសេវាដែលជាចំណេះដឹង ឬ សកម្មភាពផ្សេងៗ ប៉ុន្តែ មិនត្រូវរាប់បញ្ចូលនូវការប្រើប្រាស់ឥទ្ធិពលដែលទទួលបានពីមុខងារជាមន្ត្រីសា- ធារណៈ ។

មាត្រា ១៧.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ៗ គឺជាកូនបំណុលនៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ចំពោះរាល់អ្វីៗដែលខ្លួនបានសន្យាចូលរួមទៅក្នុងក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ១៨.-

នៅពេលសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅបានទទួលយល់ព្រមដាក់ទ្រព្យសម្បត្តិជាភាគ ទុន សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះត្រូវធ្វើការផ្ទេរសិទ្ធិពីម្ចាស់ ឬ ពីសិទ្ធិដែលខ្លួនមានលើ ទ្រព្យនោះ ទៅដាក់ជាទ្រព្យរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ។

មាត្រា ១៩.-

នៅពេលសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ បានទទួលយល់ព្រមបង់ភាគទុននូវចំនួនទឹក ប្រាក់ណាមួយ ហើយខកខានមិនបានបង់វិញ សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះត្រូវទទួល

ខុសត្រូវចំពោះការប្រាក់ ចាប់ពីថ្ងៃដែលបុគ្គលនោះបានសន្យាបង់ រួមទាំងការខូចខាតបន្ថែមទៀត ដែលត្រូវទាមទារពីសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះ ។

មាត្រា ២០.-

នៅពេលសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅបានទទួលយល់ព្រមដាក់ភាគទុន ជាចំណេះដឹង ជាសេវា ឬ ជាសកម្មភាព សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចរហូត ដរាបណាបុគ្គលនោះនៅតែជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ។

កិច្ចសន្យាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ សៀវភៅបញ្ជី និងកំណត់ហេតុរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ប្រសិនបើភាគទុនរបស់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅជាចំណេះដឹង ជាសេវា ឬ ជាសកម្មភាព ។

មាត្រា ២១.-

ដើមទុនរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅរួមមានទាំងភាគទុនជាសាច់ប្រាក់ និងជារត្ថ ។ ភាគទុនជារត្ថត្រូវវាយតម្លៃជាសាច់ប្រាក់ ហើយសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងអស់ត្រូវទទួលស្គាល់ការវាយតម្លៃនោះ ។

ការគណនាដើមទុនរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ មិនត្រូវរាប់បញ្ចូលនូវភាគទុនជាចំណេះដឹង ជាសេវា ឬ ភាគទុនជាសកម្មភាពទេ ។

មាត្រា ២២.-

ដើមទុនរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ត្រូវគណនាជារូបិយវត្ថុជាតិ ។

មាត្រា ២៣.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ៗ ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលប្រាក់ចំណេញ និងត្រូវរួមចំណែកការខាតបង់របស់ក្រុមហ៊ុន ។

ខ្លាំងឡាយនៃកិច្ចសន្យាណា ដែលដកសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅពីសិទ្ធិទទួលប្រាក់ចំណេញត្រូវចាត់ទុកជាគ្មានប្រសិទ្ធភាព ។

ខទាំងឡាយនៃកិច្ចសន្យាណា ដែលដកសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅពីការជាប់កាតព្វ-
កិច្ចក្នុងការរួមចំណែកការខាតបង់ ត្រូវចាត់ទុកជាគ្មានប្រសិទ្ធភាពចំពោះតតិយជន
ឡើយ ។

មាត្រា ២៤.-

សមាមាត្រនៃផលប្រយោជន៍របស់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ៗនៅក្នុងទ្រព្យ-
សម្បត្តិ ប្រាក់ចំណេញ និងការខាតបង់គឺស្មើគ្នា លើកលែងតែមានចែងផ្សេងនៅក្នុង
កិច្ចសន្យា ។

ប្រសិនបើកិច្ចសន្យាចែងអំពីផលប្រយោជន៍របស់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ដោយ
សំដៅចំពោះតែទ្រព្យសម្បត្តិ ប្រាក់ចំណេញ ឬ ការខាតបង់ ពេលនោះសមាមាត្រ ដែល
បានបង្កើតឡើងក្នុងករណីនេះ ត្រូវបានសន្មតជាមុន ដើម្បីអនុវត្តទៅលើតែករណីទាំង
បីនោះ ។

មាត្រា ២៥.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ៗ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះក្រុមហ៊ុននូវរាល់ផលកម្រៃ
និងប្រាក់ចំណេញទាំងឡាយ ដែលសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះ បានមកពីការធ្វើអាជីវ-
កម្មណាមួយនៅក្នុងពាណិជ្ជកិច្ច ឬ ពីការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុនសហ-
កម្មសិទ្ធិករទូទៅ ដែលគ្មានការយល់ព្រមជាឯកច្ឆន្ទពីសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅផ្សេងទៀត ។
សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយ មិនអាចបដិសេធកាតព្វកិច្ចនេះបានឡើយ ។

មាត្រា ២៦.-

គ្មានសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅណាម្នាក់ ត្រូវទទួលប្រាក់បៀវត្សពីការធ្វើពាណិជ្ជ-
កិច្ចក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះឡើយ ។

មាត្រា ២៧._

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ៗ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ រាល់ការខូចខាតដែលបង្កឡើងដោយកំហុសឆ្គងរបស់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះ ។

មាត្រា ២៨._

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅដែលប្រកបកិច្ចការពាណិជ្ជកម្មដោយស្មោះត្រង់ចំពោះ ក្រុមហ៊ុន មានសិទ្ធិទទួលនូវសំណងនៃការខូចខាតដែលខ្លួនបានធ្វើក្នុងនាមក្រុមហ៊ុន សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះ ហើយមានសិទ្ធិទទួលនូវសំណងនៃការខូចខាតចំពោះកិច្ចសន្យា ដែលខ្លួនបានធ្វើ និងការខាតបង់ទាំងឡាយដែលខ្លួនទទួលរងនៅក្នុងការប្រតិបត្តិ ពាណិជ្ជកិច្ចសម្រាប់ក្រុមហ៊ុននោះ ។

មាត្រា ២៩._

មាត្រា ២៨ នៃច្បាប់នេះអនុវត្តនៅពេលដែល :

ក-សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ក្នុងនាមខ្លួនឯងផ្ទាល់ និងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ករទូទៅរួមគ្នា ជាម្ចាស់បំណុលនៃកូនបំណុលតែមួយ ។

ខ-បំណុលទាំងពីរនឹងត្រូវសង ។

គ-កូនបំណុលត្រូវសងទៅសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ប៉ុន្តែមិនសងទៅក្រុមហ៊ុន សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទេ ។ ក្នុងករណីនេះ ចំនួននៃប្រាក់សំណងដែលសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ទទួល ត្រូវបែងចែកទៅតាមសមាមាត្រទៅនឹងបំណុលផ្ទាល់ខ្លួន និងបំណុលចំពោះ ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះ ។

មាត្រា ៣០._

រាល់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅអាចប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្ម- សិទ្ធិករទូទៅបាន លុះត្រាតែសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះ ប្រើប្រាស់ក្នុងប្រយោជន៍របស់ក្រុម ហ៊ុន ។

រាល់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅអាចប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅបានក្នុងលក្ខណៈជាការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន លុះត្រាតែសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះមានការយល់ព្រមជាឯកច្ឆន្ទ ពីគ្រប់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅផ្សេងទៀត ។

រាល់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ត្រូវប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ នៅក្នុងករណីមិនប៉ះពាល់ដល់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅផ្សេងទៀត ដែលប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ។

មាត្រា ៣១.-

គ្មានរូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលណាមួយអាចក្លាយជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅដោយគ្មានការយល់ព្រមជាឯកច្ឆន្ទ ពីគ្រប់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅបានឡើយ ។

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ អាចប្រគល់សិទ្ធិឱ្យទៅបុគ្គលផ្សេង ដើម្បីទទួលបានប្រាក់កាសជំនួសខ្លួនបាន ដោយមិនចាំបាច់មានការយល់ព្រមពីសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅដទៃទៀតឡើយ ។ ការប្រគល់សិទ្ធិបែបនេះ មិនធ្វើឱ្យអ្នកទទួលសិទ្ធិនោះក្លាយទៅជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅទេ ។

មាត្រា ៣២.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ អាចផ្ទេរអត្ថប្រយោជន៍របស់ខ្លួននៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅបាន ដោយមានការយល់ព្រមជាឯកច្ឆន្ទពីសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងអស់ ។

មាត្រា ៣៣.-

ភាគទុនជាទ្រព្យ ឬ ប្រាក់ចំណេញរបស់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅណាម្នាក់នៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាទ្រព្យធានានូវកាតព្វកិច្ចផ្ទាល់ខ្លួនរបស់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះ ។ ទ្រព្យធានានោះ ត្រូវមានការយល់ព្រមជាឯកច្ឆន្ទពីសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងអស់ ។

ការព្រមព្រៀងណាដែលផ្ទុយពីនេះ ត្រូវចាត់ទុកជាគ្មានប្រសិទ្ធភាព ។

មាត្រា ៣៤.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយអាចធ្វើសេចក្តីសម្រេចអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួននៅ ក្នុងការគ្រប់គ្រងរាល់កិច្ចការរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅនោះ ។

មាត្រា ៣៥.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយ អាចតែងតាំងសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ ឬច្រើន នាក់ ឬ បុគ្គលដែលមិនមែនជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ឱ្យគ្រប់គ្រងកិច្ចការជំនួសខ្លួននៅ ក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅនោះបាន ។

អ្នកគ្រប់គ្រងអាចអនុវត្តរាល់សកម្មភាពនៅក្នុងសិទ្ធិអំណាចរបស់ខ្លួនដរាបណា អ្នកគ្រប់គ្រងនោះមិនប្រព្រឹត្តអំពើក្លែងបន្លំ ។ ការប្រព្រឹត្តរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងត្រូវជាប់ កាតព្វកិច្ចទៅនឹងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅនោះ ។

អ្នកគ្រប់គ្រងត្រូវបានដកហូតចេញពីមុខតំណែងដោយសំឡេងភាគច្រើនដោយ ប្រៀបនៃវត្តមានរបស់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយក្នុងពេលបោះឆ្នោត លើកលែង តែមានចែងផ្សេងនៅក្នុងកិច្ចសន្យានៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ។

មាត្រា ៣៦.-

នៅពេលដែលបុគ្គលច្រើនរូបត្រូវបានតែងតាំងជាអ្នកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុន អ្នក គ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុនម្នាក់ៗ អាចអនុវត្តសកម្មភាពដាច់ដោយឡែកពីគ្នាបាន លើកលែង តែមានចែងផ្សេងនៅក្នុងកិច្ចសន្យានៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ។

មាត្រា ៣៧.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅត្រូវបានចាត់ទុកថាមានសិទ្ធិគ្រប់គ្រងរាល់កិច្ចការរបស់ ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅនោះ ។

សកម្មភាពដែលបានអនុវត្តដោយសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ ដែលទាក់ទងទៅនឹងសកម្មភាពរួមរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ក៏ត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចទៅនឹងសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅផ្សេងទៀតដែរ ។

មាត្រា ៣៨._

រាល់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅមានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ហើយការអនុវត្តសិទ្ធិនោះមិនត្រូវបានបង្អាក់ដោយសារកិច្ចសន្យានៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះឡើយ ។

លើកលែងតែមានចែងផ្សេងទៀតក្នុងកិច្ចសន្យានៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ រាល់សេចក្តីសម្រេចត្រូវធ្វើឡើងដោយការបោះឆ្នោតតាមសំឡេងភាគច្រើនដោយប្រៀបរបស់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ដោយមិនគិតតម្លៃអត្ថប្រយោជន៍របស់គេនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះទេ ។ ប៉ុន្តែសេចក្តីសម្រេចក្នុងការកែប្រែកិច្ចសន្យានៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ត្រូវធ្វើឡើងដោយសំឡេងឆ្នោតជាឯកច្ឆន្ទ ។

មាត្រា ៣៩._

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ៗមានសិទ្ធិទទួលបានអំពីកិច្ចការទាំងឡាយរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះ ហើយមានសិទ្ធិពិគ្រោះយោបល់លើសៀវភៅបញ្ជីនិងកំណត់ហេតុ ទោះបីជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះគ្មានតួនាទីជាអ្នកគ្រប់គ្រងក៏ដោយ ។

នៅក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិនេះ សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅមិនត្រូវបង្អាក់កិច្ចប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនដោយគ្មានហេតុផលត្រឹមត្រូវ ឬ មិនត្រូវធ្វើឱ្យរាំងស្ទះដល់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅផ្សេងទៀតក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិដូចគ្នាឡើយ ។

គ- ទំនាក់ទំនងនៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅជាមួយតតិយជន

មាត្រា ៤០.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ៗគឺជាភ្នាក់ងាររបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ នៅក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយតតិយជនដែលធ្វើពាណិជ្ជកិច្ចជាមួយគ្នាដោយស្មោះត្រង់ ហើយសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងនោះត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចចំពោះក្រុមហ៊ុននូវរាល់អំពើដែលខ្លួនបានអនុវត្ត ក្នុងនាមក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅនោះ ។

ការព្រមព្រៀងណាដែលផ្ទុយពីនេះ ត្រូវបានចាត់ទុកជាគ្មានប្រសិទ្ធភាព ។

មាត្រា ៤១.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ដែលបានចុះកិច្ចសន្យាជាមួយតតិយជន ត្រូវបានជាប់កាតព្វកិច្ចទៅនឹងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ នៅពេលណាដែលកាតព្វកិច្ចនោះស្ថិតក្នុងរង្វង់អាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន ឬ នៅពេលណាដែលកម្មវត្ថុនៃកិច្ចសន្យានោះជាទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ។

មាត្រា ៤២.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងអស់ ត្រូវទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា និងដាច់ដោយឡែកពីគ្នានូវកាតព្វកិច្ចទាំងឡាយរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅនោះ ។

តតិយជនត្រូវទាមទារការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចបំណុល ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិពីក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅសិន មុននឹងទាមទារពីសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ។

មាត្រា ៤៣.-

បុគ្គលណាដែលចូលជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ នៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅដែលកើតរួចហើយ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះបំណុលទាំងអស់ ដែលកើតឡើងដោយសារក្រុមហ៊ុន មុនពេលដែលបុគ្គលនោះចូលជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅដូចដែលខ្លួនជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនៅពេលបំណុលនោះកើតឡើងដែរ ។ ប៉ុន្តែបំណុលទាំងឡាយ

ណាដែលបានកើតឡើងមុនពេលបុគ្គលនោះចូលជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ បំណុលនោះ អាចត្រូវបានចេញសងដោយទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុនតែប៉ុណ្ណោះ ហើយមិនត្រូវបាន ចេញសងដោយទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បុគ្គលនោះឡើយ លើកលែងតែបុគ្គលនោះ មានការព្រមព្រៀងផ្សេងនៅក្នុងលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

មាត្រា ៤៤.-

ការជូនដំណឹងទៅសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅណាម្នាក់ ឬ ការដឹងព្រមរបស់សហកម្មសិទ្ធិ- ករទូទៅណាម្នាក់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងាររបស់ក្រុមហ៊ុន ត្រូវចាត់ទុកថាជាសេចក្តី ជូនដំណឹង និងការដឹងព្រមរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះដែរ លើកលែងតែមាន ការក្លែងបន្លំ ដែលប្រព្រឹត្តឡើងដោយការយុបយិតពីសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះចំពោះ ក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ៤៥.-

បុគ្គលណាម្នាក់ដែលធ្វើឱ្យបុគ្គលផ្សេងទៀតជឿទុកចិត្តដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយ ប្រយោលថាខ្លួនជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ប៉ុន្តែការពិតបុគ្គលនោះមិនមែនជាសហកម្ម- សិទ្ធិករទូទៅទេ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះតតិយជនដែលធ្វើពាណិជ្ជកិច្ចជាមួយដោយ ស្មោះត្រង់ដូចសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅពិតៗដែរ ។

ក្នុងករណីមានបុគ្គលក្លែងបន្លំ ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅមិនទទួលខុសត្រូវ ចំពោះតតិយជនណាឡើយ លើកលែងតែក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះមិន បាន ចាត់វិធានការដើម្បីការពារតតិយជននោះ ក្រោយពេលដែលក្រុមហ៊ុនបានដឹងថាមាន ការក្លែងបន្លំហើយ ។

មាត្រា ៤៦.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅណាម្នាក់ ដែលមិនបានប្រកាសចេញមុខដោយក្រុមហ៊ុន សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះទេ សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះត្រូវទទួលស្គាល់ថាជាសហកម្ម- សិទ្ធិករទូទៅកំបាំងមុខ ។ សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះតតិយ

ជនទាំងឡាយនូវរាល់កាតព្វកិច្ច ដូចសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយដែលបានប្រកាស
ចេញមុខដែរ ។

មាត្រា ៤៧.-

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅមិនអាចបោះចេញ ឬ បែងចែកមូលបត្រ ឬ ប័ណ្ណ
ដែលអាចលក់ដូរបានទៅឱ្យសាធារណជនឡើយ ។

កិច្ចសន្យាដែលចូលជាធរមានទៅក្នុងការបោះចេញមូលបត្រ ឬ ប័ណ្ណដែលធ្វើ
ឡើងផ្ទុយពីមាត្រានេះត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ ។

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ត្រូវសងនូវការខូចខាតទាំងឡាយដែលបង្កឡើងពី
មោឃភាពនៃកិច្ចសន្យាមូលបត្រ ឬ ប័ណ្ណទៅឱ្យតតិយជនដែលធ្វើពាណិជ្ជកិច្ចជាមួយ
គ្នាដោយស្មោះត្រង់ ។

ឃ- ការអស់សិទ្ធិជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ

មាត្រា ៤៨.-

បុគ្គលណាមួយអស់សិទ្ធិជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ
ទៅនៅពេលដែលបុគ្គលនោះ :

- បានផ្ទេរផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន
- បានទទួលមរណភាព
- ត្រូវបានដាក់ក្រោមការពិនិត្យអង្កេតពេលកុំរយធន
- បានអនុវត្តសិទ្ធិដើម្បីដកខ្លួនចេញ
- ត្រូវបានបណ្តេញចេញពីក្រុមហ៊ុន
- បានទទួលសាលក្រមតុលាការអនុញ្ញាតឱ្យដកខ្លួនចេញ ឬ បញ្ជាឱ្យរឹប

អ្វីសអត្ថប្រយោជន៍របស់បុគ្គលនោះ ។

មាត្រា ៤៩.-

បុគ្គលណាមួយអស់សិទ្ធិជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ បង្កឱ្យមានការរំលាយជាស្វ័យប្រវត្តិទៅក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ លើកលែងតែកិច្ចសន្យាចែងផ្សេងពីនេះ ។

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅអាចបន្តសកម្មភាពទៅបាន ដោយមានការយល់ព្រមជាឯកច្ឆន្ទពីសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងអស់ និងដោយការអនុវត្តលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការតម្កល់ទុក និងការចុះបញ្ជី ដើម្បីបង្ហាញអំពីការកែប្រែនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះ ។

ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ មានកិច្ចសន្យាលាយលក្ខណ៍អក្សរកិច្ចសន្យានោះត្រូវធ្វើការកែប្រែឱ្យស្របតាមនោះដែរ ។

មាត្រា ៥០.-

បុគ្គលណាមួយដែលអស់សិទ្ធិជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ក្រៅពីដោយសារការផ្ទេរ ឬដោយសារការរឹបអូស អត្ថប្រយោជន៍របស់ខ្លួនបុគ្គលនោះអាចទទួលនូវតម្លៃណាមួយនៃអត្ថប្រយោជន៍របស់ខ្លួន អំពីការអស់សិទ្ធិជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនេះ បាន ។ សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅដទៃទៀត ត្រូវបង់ការចំណាយជាចាំបាច់ដល់បុគ្គលនោះ នូវតម្លៃណាមួយដែលអាចធ្វើទៅបានដោយឆាប់រហ័សជាមួយនិងការប្រាក់ ចាប់ពីថ្ងៃដែលបុគ្គលនោះអស់សិទ្ធិជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ។

តម្លៃនៃអត្ថប្រយោជន៍ត្រូវបានកំណត់ ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងកិច្ចសន្យានៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ឬកិច្ចសន្យាក្នុងចំណោមសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយ ។

បើមិនដូច្នោះទេ តម្លៃនោះត្រូវកំណត់ដោយអ្នកឯកទេសដែលបានជ្រើសតាំងដោយសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយ ឬដោយតុលាការ ។

មាត្រា ៥១.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅដែលបានរួមគ្នាបង្កើតឡើងដោយមានអាយុកាលមិនកំណត់ ឬ កិច្ចសន្យានៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ដែលមាន

ចែងអំពីការបម្រុងទុកនូវសិទ្ធិដកខ្លួន សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះអាចដកខ្លួនចេញពី ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅបាន តាមការជូនដំណឹងអំពីការដកខ្លួនដោយសុទ្ធចិត្ត ។

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅដែលបានរួមគ្នាបង្កើតឡើង ដោយមានអាយុកាលកំណត់ អាចដកខ្លួនចេញបាន តែក្នុងករណីមានការយល់ព្រមពី មតិភាគច្រើនដាច់ខាតរបស់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយ បើមិនដូច្នោះទេលុះត្រា តែកិច្ចសន្យានៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅចែងផ្សេងពីនេះ ។

មាត្រា ៥២.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយអាចបណ្តេញចេញពីក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ទូទៅនូវសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ដែលខកខានមិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ឬ ដែល ធ្វើឱ្យរាំងស្ទះដល់ដំណើរការរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅនោះ តាមរយៈការបោះ ឆ្នោតដោយសំឡេងភាគច្រើនដោយប្រៀប ។

ក្នុងករណីដែលមានការជំទាស់ សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយអាចស្នើសុំការ អនុញ្ញាតពីតុលាការ ដើម្បីដកសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះចេញពីក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ទូទៅ ។ តុលាការអាចអនុញ្ញាតនូវការស្នើសុំនោះបាន លុះត្រាតែតុលាការពិចារណា ឃើញថាការសុំដកចេញនោះសមស្រប ហើយចេញដីកាផ្អែកទៅតាមកំហុសរបស់ សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ។

១- ការរំលាយ និង ការបម្រុងទុកនូវសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ

មាត្រា ៥៣.-

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅត្រូវរំលាយដោយមូលហេតុដូចខាងក្រោម :

- ក-មូលហេតុដែលមានចែងក្នុងកិច្ចសន្យា
  - គោលបំណងធ្វើអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានបញ្ចប់
  - គ្មានលទ្ធភាពធ្វើអាជីវកម្មបន្ត

-តាមការព្រមព្រៀងជាឯកច្ឆន្ទរបស់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ

ខ- តុលាការអាចរំលាយក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅបានតាមមូលហេតុស្របច្បាប់ ។ នៅពេលក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅត្រូវបានរំលាយ ក្រុមហ៊ុននោះអាចធ្វើការជម្រះបញ្ជីបាន ។

មាត្រា ៥៤.-

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅដែលបានបង្កើតឡើងដោយមានកាលកំណត់មួយនៃកិច្ចសន្យា អាចពន្យារបន្តសកម្មភាពរបស់ខ្លួនបានដោយមានការយល់ព្រមជាឯកច្ឆន្ទពីសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងអស់ ។

មាត្រា ៥៥.-

ការទទួលដាក់រួមនូវអត្ថប្រយោជន៍ទាំងអស់ទៅក្នុងដៃសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅតែម្នាក់ មិនមែនជាមូលហេតុនៃការរំលាយក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះទេ ដរាបណាមានបុគ្គលណាមួយផ្សេងទៀតក្លាយជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ក្នុងអំឡុង ១២០ (មួយរយម្ភៃ) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលអត្ថប្រយោជន៍នោះដាក់បញ្ចូលគ្នា ។

មាត្រា ៥៦.-

សិទ្ធិរបស់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅដែលធ្វើសកម្មភាពក្នុងនាមក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅត្រូវចប់ នៅពេលដែលក្រុមហ៊ុននោះត្រូវបានរំលាយ លើកលែងតែចំពោះសកម្មភាពទាំងឡាយណាដែលជាវិបាកដ៏ចាំបាច់នៃពាណិជ្ជកិច្ចរបស់ក្រុមហ៊ុន ដែលបានធ្វើពុំទាន់ចប់សព្វគ្រប់ ។ ប៉ុន្តែរាល់កិច្ចការដែលបានធ្វើជាប្រក្រតីក្នុងក្រុមហ៊ុនដោយសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ដែលមិនបានដឹងជាមុនអំពីការរំលាយក្រុមហ៊ុននោះ ហើយនៅតែធ្វើសកម្មភាពដោយស្មោះត្រង់ សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅនោះត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចជាមួយក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ និងសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅដទៃទៀត ដូចដែលក្រុមហ៊ុននោះនៅជាធរមាននៅឡើយ ។

មាត្រា ៥៧.-

ការរំលាយក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅមិនប៉ះពាល់ទៅនឹងសិទ្ធិតតិយជនដែលធ្វើពាណិជ្ជកិច្ចជាមួយដោយស្មោះត្រង់ និងមិនប៉ះពាល់ទៅនឹងបុគ្គលណាមួយដែលបានចុះកិច្ចសន្យាជាមួយសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ឬ មិនប៉ះពាល់ទៅនឹងភ្នាក់ងារណាម្នាក់ដែលធ្វើកិច្ចការក្នុងនាមក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅនោះឡើយ ។

មាត្រា ៥៨.-

នីតិបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ បន្តរហូតដល់ចប់នូវការជម្រះបញ្ជីរបស់ក្រុមហ៊ុននោះ ។

មាត្រា ៥៩.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅត្រូវធ្វើលិខិតជូនដំណឹងទៅមន្ត្រីចុះបញ្ជីអំពីការរំលាយក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ តាមទម្រង់បែបបទដែលបានកំណត់ និងត្រូវធ្វើការតែងតាំងអ្នកជម្រះបញ្ជីផង ។

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ត្រូវធ្វើការចុះផ្សាយជាបន្ទាន់អំពីការរំលាយក្រុមហ៊ុនក្នុងរយៈពេល ៤ (បួន) សប្តាហ៍បន្តបន្ទាប់នៅក្នុងទំព័រសារព័ត៌មានជាភាសាខ្មែរនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលបោះពុម្ព ឬ ផ្សព្វផ្សាយនៅនឹងកន្លែងដែលក្រុមហ៊ុននោះមានការិយាល័យរបស់ខ្លួននៅទីនោះ ឬ នៅក្នុងការផ្សព្វផ្សាយផ្សេងទៀតដូចមានចែងក្នុងបទបញ្ជារបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។ លិខិតជូនដំណឹងដែលបានចុះផ្សាយនៅក្នុងទំព័រសារព័ត៌មាន ត្រូវមានចែងក្នុងបទបញ្ជារបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ៦០.-

នៅពេលធ្វើការរំលាយក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ សិទ្ធិក្នុងការកាន់កាប់ និងប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅត្រូវប្រគល់ឱ្យអ្នកជម្រះបញ្ជី ។

អ្នកជម្រះបញ្ជីត្រូវធ្វើសកម្មភាពក្នុងនាមជាអ្នកចាត់ចែងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុន ។ អ្នកជម្រះបញ្ជីត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិពេញលេញក្នុងការចាត់ចែងទាំងមូល ។

អ្នកជម្រះបញ្ជីមានសិទ្ធិទាមទារពីសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងអស់នូវឯកសារនានា និងការបកស្រាយដែលពាក់ព័ន្ធដល់សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចនៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ។

មាត្រា ៦១.-

អ្នកជម្រះបញ្ជីត្រូវយកទ្រព្យសម្បត្តិទៅសងបំណុលបៀវត្សបុគ្គលិក បំណុលពន្ធរបស់រដ្ឋ និងបំណុលផ្សេងទៀតទៅតាមសិទ្ធិបុរិមជាមុន រួចទើបធ្វើការបែងចែកភាគទុន ។

អ្នកជម្រះបញ្ជីត្រូវធ្វើការកាត់ចំណែកទ្រព្យសម្បត្តិដែលនៅសេសសល់ ឱ្យទៅសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយទៅតាមសមាមាត្រស្មើគ្នា ប្រសិនបើគ្មានចែងផ្សេងនៅក្នុងកិច្ចសន្យានៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅនោះទេ ។

ក្នុងករណីដែលទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុនមានរួមទាំងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់តតិយជនផង អ្នកជម្រះបញ្ជីត្រូវតែបង្វិលទ្រព្យសម្បត្តិរបស់តតិយជនទៅឱ្យតតិយជននោះវិញ ។

មាត្រា ៦២.-

អ្នកជម្រះបញ្ជីត្រូវរក្សាទុកនូវសៀវភៅបញ្ជី និងកំណត់ហេតុផ្សេងៗរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅរហូតដល់រយៈពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ចាប់ពីពេលដែលបានជម្រះបញ្ជីរួច ។ អ្នកជម្រះបញ្ជីត្រូវរក្សាទុកនូវសៀវភៅបញ្ជី និងកំណត់ហេតុផ្សេងៗសម្រាប់រយៈពេលច្រើនជាងនេះ ប្រសិនបើឯកសារទាំងនេះតម្រូវឱ្យទុកជាភស្តុតាង ។

មាត្រា ៦៣.-

ការជម្រះបញ្ជីរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ត្រូវបញ្ចប់ដោយធ្វើការតម្កល់ទុកនូវសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការបិទបញ្ជីនោះ នៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្មតាមបែបបទដែលបានកំណត់ទុក ។ ការតម្កល់ទុកឯកសារនេះគឺជាការលុបចោលនូវនីតិបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅនោះ ។

ផ្នែកទី ២

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត

មាត្រា ៦៤.-

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតគឺជាកិច្ចសន្យាដែលធ្វើឡើងរវាងសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ដែលមានបុគ្គលម្នាក់ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យគ្រប់គ្រងនិងមានកាតព្វកិច្ចនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនជាមួយសហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ដែលមានកាតព្វកិច្ចបង់ភាគទុនចូលទៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិនោះ ។

មាត្រា ៦៥.-

បុគ្គលម្នាក់អាចជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅផង និងជាសហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតផង នៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត ។

បុគ្គលម្នាក់ដែលជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅផង និងជាសហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតផងក្នុងពេលតែមួយ នៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត មានសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ។

មាត្រា ៦៦.-

កិច្ចសន្យានៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត អាចធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬ ផ្ទាល់មាត់ ។ ក្នុងករណីកិច្ចសន្យាធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ

ទាំងអស់ និងសហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតយ៉ាងតិចម្នាក់ ត្រូវចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យានោះ ។

រយៈពេលនៃកិច្ចសន្យារបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត មិនត្រូវលើសកំណត់ ៩៩ (កៅសិបប្រាំបួន) ឆ្នាំឡើយ ប៉ុន្តែអាចពន្យារពេលបន្តបាន ។

មាត្រា ៦៧.-

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតត្រូវបានបង្កើតតាមកាលបរិច្ឆេទដែលបានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ស្របទៅតាមច្បាប់ស្តីពីវិធានពាណិជ្ជកម្ម និងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ។

ក្នុងករណីក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតមិនបានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មទេ ក្រុមហ៊ុននោះ ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ។ ក្នុងករណីនេះ ក្រុមហ៊ុនប្រភេទនេះមិនមាននីតិបុគ្គលិកលក្ខណៈទេ ។

មាត្រា ៦៨.-

នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត ត្រូវបញ្ចូលឈ្មោះរបស់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ។ នៅខាងក្រោយ ឬ ក្រោមនាមករណ៍នោះ ត្រូវដាក់ពាក្យថា “ ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត ” ។ ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតត្រូវប្រើឈ្មោះនោះក្នុងខណៈដែលខ្លួនធ្វើអាជីវកម្ម ។

មាត្រា ៦៩.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយ ត្រូវរក្សាទុកនូវកំណត់ហេតុដែលមានឈ្មោះអាសយដ្ឋានរបស់សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតម្នាក់ៗ និងព័ត៌មានដែលទាក់ទងទៅនឹងការបង់ភាគទុននៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតនោះ ។

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយ ត្រូវរក្សាកំណត់ហេតុទុកនៅទីស្នាក់ការចុះបញ្ជីរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតនោះ ។

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងអស់ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះការចុះបញ្ជី ការតម្កល់ទុក និងការផ្សព្វផ្សាយដែលតម្រូវឱ្យក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតនោះអនុវត្ត ។

មាត្រា ៧០.-

ការបង់ភាគទុនរបស់សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិត អាចជាទឹកប្រាក់ ឬ ជាទ្រព្យសម្បត្តិតែប៉ុណ្ណោះ ។ សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតអាចបន្ថែមភាគទុនបាននៅគ្រប់ពេលវេលា ។

ការបង់ភាគទុនរបស់សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ អាចជាសាច់ប្រាក់ ជាវត្ថុ ជាសេវា ពីមុនដែលកំពុងបន្តនាពេលបច្ចុប្បន្ន ឬ ជាការសន្យាថានឹងផ្តល់សេវានាពេលអនាគត ។

មាត្រា ៧១.-

សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតម្នាក់ៗ មានសិទ្ធិទទួលបានចំណែកនៃប្រាក់ចំណេញរបស់ខ្លួន ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើការទទួលបានប្រាក់ចំណេញនោះ នៅតែធ្វើឱ្យមានឱនភាពដល់ដើមទុនរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតដែលបានទទួលចំណែកនៃប្រាក់ចំណេញនោះ ត្រូវបង្វិលចំនួនទឹកប្រាក់ចាំបាច់ណាមួយនៃប្រាក់ចំណេញចូលទៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតវិញ ដើម្បីទប់ទល់ទៅនឹងឱនភាពភាគទុនរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៧២.-

សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតទទួលខុសត្រូវទៅលើតែចំនួនទឹកប្រាក់ ឬ តម្លៃនៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលខ្លួនបានព្រមព្រៀងដាក់ជាភាគទុនប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ៧៣.-

សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិត ដែលមានឈ្មោះនៅក្នុងនាមករណ៍ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះកាតព្វកិច្ចនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតដូចជាសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅដែរ លើកលែងតែស្ថានភាពរបស់សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតនោះត្រូវបានបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ ។

មាត្រា ៧៤.-

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅមានសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចដូចជាសហកម្មសិទ្ធិករនៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅដែរ ។ សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅ ត្រូវរាយការណ៍ពីការគ្រប់គ្រងដល់សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតទាំងឡាយ ។

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅមានកាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិសហកម្ម-
សិទ្ធិករមានកម្រិតដទៃទៀត ដែលមាននៅក្នុងដើមទុនរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

កិច្ចសន្យានៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត មិនអាចជៀសវាងកាតព្វកិច្ចនេះ
បានទេ ។

មាត្រា ៧៥._

សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយ ត្រូវទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា និងដាច់ដោយឡែក
ពីគ្នាទ្វេបំណុលទាំងឡាយរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតចំពោះតតិយជន ។

មាត្រា ៧៦._

សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិត អាចទទួលប្រាក់បៀវត្សពីក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ
មានកម្រិតបាន ។

មាត្រា ៧៧._

នៅពេលដែលក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតកើតឡើងនៅក្នុងករណីណាក៏
ដោយ សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតមិនអាចដកចំណែកណាមួយនៃភាគទុនរបស់ខ្លួន
បានទេ លើកលែងតែមានការយល់ព្រមពីមតិភាគច្រើនដាច់ខាតនៃសហកម្មសិទ្ធិករ
ទាំងអស់ និងក្រោយពីការដកនោះ ទ្រព្យសម្បត្តិដែលនៅសល់ក្នុងក្រុមហ៊ុនមានគ្រប់
គ្រាន់ដើម្បីដោះបំណុលរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតនោះបាន ។

មាត្រា ៧៨._

សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតម្នាក់ អាចធ្វើការផ្ទេរអត្ថប្រយោជន៍របស់ខ្លួនបាន
នៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតនោះ ដោយពុំចាំបាច់មានការយល់ព្រមជា
ឯកច្ឆន្ទពីសហកម្មសិទ្ធិករដទៃទៀតឡើយ ។

ក្នុងទំនាក់ទំនងទៅនឹងតតិយជន សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតដែលបានផ្ទេរអត្ថ-
ប្រយោជន៍របស់ខ្លួនរួចមកហើយនោះ នៅតែជាប់កាតព្វកិច្ចដែលកើតមានឡើងនៅ
ពេលដែលខ្លួននៅជាសហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិត ។

មាត្រា ៧៩.-

សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតមិនអាចចូលរួមនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មរបស់
ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតបានទេ ។

សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតអាចធ្វើការពិនិត្យរបាយការណ៍ និងការវិភាគចំរើនរបស់
ក្រុមហ៊ុន និងអាចផ្តល់ជាគំនិតក្នុងការគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតនោះ
បានគ្រប់ដំណាក់កាល ។

សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតមិនអនុញ្ញាតឱ្យ ចរចាក្នុងកិច្ចការពាណិជ្ជកម្មណា
មួយក្នុងនាមនៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត មិនអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើជាភ្នាក់ងារក្រុម
ហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិនោះ ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យប្រើឈ្មោះរបស់ខ្លួនក្នុងសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម
ណាមួយរបស់ក្រុមហ៊ុននោះឡើយ ។

សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតដែលប្រព្រឹត្តអំពើទាំងនេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវរាល់
កាតព្វកិច្ចរបស់ក្រុមហ៊ុនដែលកើតឡើងដោយសារការប្រព្រឹត្តទាំងនោះ ។

សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិត អាចអនុញ្ញាតឱ្យទទួលខុសត្រូវដូចសហកម្មសិទ្ធិករ
ទូទៅដែរ ចំពោះកាតព្វកិច្ចនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ប្រសិនបើសកម្មភាពទាំង
ឡាយដែលបានរៀបរាប់រួចហើយ ឬ សារៈសំខាន់នៃសកម្មភាពទាំងនោះស្របតាម
ដំណើរការអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន ហើយមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា សហកម្មសិទ្ធិករ
មានកម្រិតធ្វើសកម្មភាពក្នុងនាមសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅពិតប្រាកដមែន ។

មាត្រា ៨០.-

នៅពេលសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅមិនអាចបំពេញការងារពាណិជ្ជកម្មទៅមុខទៀត
បានទេ សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតអាចបំពេញកិច្ចការរដ្ឋបាលប្រចាំថ្ងៃដែលជាតម្រូវ
ការក្នុងដំណើរការគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតនោះ ។

ក្នុងករណីដែលសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយ មិនត្រូវបានជំនួសក្នុងរយៈពេល ១២០ (មួយរយម្ភៃ) ថ្ងៃទេ ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតនោះនឹងត្រូវបានរំលាយ ។

មាត្រា ៨១.-

តតិយជនដែលជាម្ចាស់បំណុលអាចប្តឹងទាមទារបំណុលពីក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតនិងពីសហកម្មសិទ្ធិករទូទៅបានដូចគ្នា ដូចក្នុងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅដែរ ។

មាត្រា ៨២.-

នៅពេលណាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតមិនគ្រប់គ្រាន់ទេ សហកម្មសិទ្ធិករទូទៅទាំងឡាយត្រូវទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា និងដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ចំពោះតតិយជននូវបំណុលទាំងឡាយរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត ។ សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិត ត្រូវទទួលខុសត្រូវនូវបំណុលត្រឹមតែចំនួនភាគទុន ដែលខ្លួនបានព្រមព្រៀងដាក់ជាមួយគ្នា ដោយមិនគិតការផ្ទេរអត្ថប្រយោជន៍ណាមួយរបស់ខ្លួនឡើយ ។

មាត្រា ៨៣.-

ក្នុងករណីបំណុលកើនលើសពីដើមទុន ឬ ក្នុងករណីកុំរ៉យធននៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត សហកម្មសិទ្ធិករមានកម្រិតម្នាក់ៗដែលជាម្ចាស់បំណុល មិនអាចទាមទារបំណុលពីក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតបានទេ រហូតដល់ម្ចាស់បំណុលដទៃទៀតនៃក្រុមហ៊ុនមានកម្រិតនេះ ត្រូវបានដោះស្រាយចប់សព្វគ្រប់ ។

មាត្រា ៨៤.-

វិធាននៃការគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ ក៏ត្រូវអនុវត្តចំពោះក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិតដែរ ។

ជំពូកទី ៣
ក្រុមហ៊ុនមូលធន
ផ្នែកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៨៥.-

ច្បាប់នេះអនុញ្ញាតឱ្យបង្កើតក្រុមហ៊ុនមូលធន ដែលមានក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត និងក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ដើម្បីប្រកបពាណិជ្ជកិច្ចនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត មិនអាចបង្កើតឡើងក្រោមច្បាប់នេះ ក្នុងគោលបំណងធ្វើអាជីវកម្ម ធនាគារ ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង និងក្រុមហ៊ុនឥណទានបានឡើយ ។

មាត្រា ៨៦.-

ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតគឺជាទ្រង់ទ្រាយមួយនៃក្រុមហ៊ុនមូលធនហើយត្រូវមានលក្ខណៈសម្គាល់ដូចតទៅ :

ក-ក្រុមហ៊ុនអាចមានសមាជិកភាគហ៊ុនពី ០២(ពីរ)នាក់ រហូតដល់៣០(សាមសិប)នាក់ ។ ប៉ុន្តែបុគ្គលម្នាក់ក៏អាចបង្កើតក្រុមហ៊ុនបានដែរ ដែលមានឈ្មោះថាសហគ្រាសឯកបុគ្គលទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ។ សហគ្រាសឯកបុគ្គលទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត មានលក្ខខណ្ឌដូចគ្នាទៅនឹងលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយរបស់ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតដែរ លើកលែងតែលក្ខខណ្ឌស្តីពីទំនាក់ទំនងរវាងសមាជិកភាគហ៊ុន ។

ខ-ក្រុមហ៊ុននោះមិនអាចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ភាគហ៊ុន ឬ មូលបត្រដទៃទៀតជាសាធារណៈបានឡើយ ។ ប៉ុន្តែអាចអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអនុប្បទានទៅសមាជិកភាគហ៊ុន

សមាជិកគ្រួសារ និងអ្នកគ្រប់គ្រងបាន ។ ក្នុងករណីធ្វើអនុប្បទានទៅឱ្យតតិយជនត្រូវ មានការយល់ព្រមពីសមាជិកភាគហ៊ុនដទៃទៀតតាមសំឡេងភាគច្រើន ។

គ-ក្រុមហ៊ុននោះអាចមានការវិវត្តិតម្លៃ ឬ ច្រើនបានទៅលើការផ្ទេរ ចំណែកនៃប្រភេទភាគហ៊ុនទាំងអស់ ។

ឃ-ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជាក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវ មានកម្រិត ចាប់ពីពេលដែលបានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មតាមទម្រង់បែបបទជាក់លាក់ ដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ៨៧.-

ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតគឺជាទ្រង់ទ្រាយមួយនៃក្រុមហ៊ុន មូលធនដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយច្បាប់នេះ ដើម្បីបោះចេញនូវមូលបត្រដែលអាច លក់ជាសាធារណៈបាន ។

មាត្រា ៨៨.-

នៅក្នុងជំពូកនេះ ពាក្យបច្ចេកទេសទាំងឡាយមានន័យដូចតទៅ :

១-លក្ខន្តិកៈ មានន័យថាលក្ខន្តិកៈដើម ឬ លក្ខន្តិកៈធ្វើការកែប្រែ ។

២-សវនករ មានន័យថាគណនេយ្យករជំនាញម្នាក់ដែលធ្វើកិច្ចការក្នុង លក្ខណៈជាបុគ្គល ឬ ធ្វើកិច្ចការក្នុងក្រុមហ៊ុនគណនេយ្យណាមួយ ។

៣-កាតព្វកិច្ចបំណុលគឺជាសញ្ញាប័ណ្ណ ឬ ជាលិខិតបញ្ជាក់បំណុលផ្សេងៗ ឬ លិខិតស្នាមរបស់ក្រុមហ៊ុនដែលអាចធានា ឬ មិនអាចធានាបាន ។

៤-មន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មមានន័យថា មន្ត្រីដែលបានទទួលការតែងតាំងដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្មដើម្បីអនុវត្តការ ងារនៃច្បាប់នេះ ។

៥-អភិបាលមានន័យថាសមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

៦-ស្ថាបនិកក្រុមហ៊ុនមានន័យថារូបវន្តបុគ្គលដែលចុះហត្ថលេខាលើ

លក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

៧-សេចក្តីសម្រេចសាមញ្ញមានន័យថាជាសេចក្តីសម្រេចមួយត្រូវបានធ្វើឡើងដោយសំឡេងឆ្នោតភាគច្រើនដាច់ខាត ដែលបានចូលរួមក្នុងការបោះឆ្នោត ។

៨-ភាគហ៊ុនអាចរំលោះ បានមានន័យថាជាភាគហ៊ុនដែលត្រូវបានចេញដោយក្រុមហ៊ុនណាមួយ :

-ក្រុមហ៊ុននោះអាចទិញ ឬ រំលោះ បានទៅតាមតម្រូវការរបស់ក្រុមហ៊ុន

-ក្រុមហ៊ុននោះត្រូវបានតម្រូវឱ្យដោយលក្ខន្តិកៈរបស់ខ្លួនដើម្បីទិញ ឬរំលោះនៅពេលកំណត់ណាមួយ ឬ ក៏ទៅតាមតម្រូវការរបស់ម្ចាស់ហ៊ុនណាម្នាក់ ។

៩-សេរីនៅក្នុងទំនាក់ទំនងទៅនឹងភាគហ៊ុនមានន័យថាការបែងចែកចំណាត់ថ្នាក់ភាគហ៊ុនឱ្យទៅជាប្រភេទភាគហ៊ុននីមួយៗ ។

១០-សេចក្តីសម្រេចពិសេសមានន័យថាជាសេចក្តីសម្រេចមួយត្រូវបានធ្វើឡើងដោយសំឡេងឆ្នោតភាគច្រើន ២/ ៣ (ពីរភាគបី) ដែលបានចូលរួមក្នុងការបោះឆ្នោត ឬ ពីការចុះហត្ថលេខារបស់សមាជិកភាគហ៊ុនទាំងឡាយ ដែលមានសិទ្ធិក្នុងការបោះឆ្នោតធ្វើសេចក្តីសម្រេចនោះ ។

១១-មូលបត្រមានន័យថា :

ក-ជាភាគហ៊ុននៅក្នុងសេរីនៃភាគហ៊ុនណាមួយ ឬ ជាភាគហ៊ុននៅក្នុងប្រភេទនៃភាគហ៊ុនណាមួយ ។

ខ-សញ្ញាប័ណ្ណ ។

គ-រូបបញ្ជូលទាំងវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ដែលផ្តល់ភស្តុតាងអំពីមូលបត្រទាំងឡាយ ។

មាត្រា ៨៩.-

ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មមួយអាចធ្វើសម្ព័ន្ធភាពជាមួយក្រុមហ៊ុនណាមួយទៀតបាន ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនមួយក្នុងចំណោមក្រុមហ៊ុននោះ ជាក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សេង ឬ ក្រុមហ៊ុនទាំងពីរជាបុត្រសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមហ៊ុនតែមួយដូចគ្នា ឬ ក្រុមហ៊ុននីមួយៗត្រូវគ្រប់គ្រងដោយបុគ្គលតែមួយរូបដូចគ្នា ។

ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មពីរ ធ្វើសម្ព័ន្ធភាពជាមួយក្រុមហ៊ុនមួយដូចគ្នា នៅក្នុងពេលតែមួយ ក្រុមហ៊ុនទាំងនោះត្រូវចាត់ទុកថាជាក្រុមហ៊ុនដែលមានទំនាក់ទំនងធ្វើសម្ព័ន្ធភាពជាមួយគ្នា ។

មាត្រា ៩០.-

ស្ថាបនិក ឬ អភិបាលម្នាក់ៗជាអ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះការអនុវត្តនូវការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ការតម្កល់ទុក និងការផ្សព្វផ្សាយដែលបានតម្រូវដោយច្បាប់ ។

ផ្នែកទី ២

ក- ការបង្កើតក្រុមហ៊ុនមូលធន

មាត្រា ៩១.-

នីតិបុគ្គល ឬ រូបវន្តបុគ្គលមួយ ឬ ច្រើន ដែលមានកាយសម្បទា និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់អាចបង្កើតក្រុមហ៊ុនមូលធនបាន ដោយធ្វើការបំពេញតម្កល់លក្ខន្តិកៈទេឱ្យមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ៩២.-

នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ត្រូវដាក់នូវពាក្យថា “ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត” ឬ សរសេរអក្សរកាត់ដាក់ខាងចុង ឬខាងក្រោម ។

នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ត្រូវដាក់នូវពាក្យ
ថា “ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត” ឬ សរសេរអក្សរកាត់ដាក់ខាងចុង
ឬ ខាងក្រោម ។

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវពិនិត្យនូវនាម-
ករណ៍ ដែលបានស្នើសុំដោយក្រុមហ៊ុននោះ ហើយអាចបដិសេធនូវនាមករណ៍ណា
ដែលប្រហាក់ប្រហែលគ្នាធ្វើឱ្យមានការភាន់ច្រឡំទៅនឹងនាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុន
ផ្សេងទៀត ដែលបានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មមុនរួចហើយ ឬ នាមករណ៍មួយដែលផ្ទុយទៅ
នឹងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈដែលមានឈ្មោះអាស្រូវ ឬ ដែលមិនសមរម្យ ។ សេចក្តី
សម្រេចរបស់មន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មដែលពាក់ព័ន្ធ
ទៅនឹងនាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុនគឺជាសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ ។

មាត្រា ៩៣.-

លក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនត្រូវចែងនូវលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

- ក-នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុន ។
- ខ-ទីស្នាក់ការចុះបញ្ជីរបស់ក្រុមហ៊ុននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- គ-កម្មវត្ថុអាជីវកម្មនៃក្រុមហ៊ុន និងការកំណត់នូវអាជីវកម្មដែលក្រុមហ៊ុន
នោះធ្វើពាណិជ្ជកិច្ច ។ កម្មវត្ថុអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនអាចមានមួយ ឬ ច្រើនប្រភេទ
ដែលមិនផ្ទុយទៅនឹងបញ្ញត្តិណាមួយនៃច្បាប់ ។
- ឃ-ដើមទុនត្រូវប្រកាសជាប្រយោជន៍ជាតិ ។
- ង-ចំណាត់ប្រភេទ និងចំនួនអតិបរមានៃភាគហ៊ុនព្រមទាំងតម្លៃចារឹកលើ
ប័ណ្ណភាគហ៊ុនដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបោះចេញដោយក្រុមហ៊ុននោះ ។
- ច-ក្នុងករណីក្រុមហ៊ុនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យបោះប័ណ្ណភាគហ៊ុនលើសពីមួយ
ប្រភេទហ៊ុននោះ លក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនត្រូវចែងចំនួនភាគហ៊ុនអតិបរមា និងតម្លៃ
ចារឹកលើប័ណ្ណភាគហ៊ុន ហើយត្រូវរៀបរាប់ពីសិទ្ធិ ឯកសិទ្ធិ ការរឹតត្បិត និងលក្ខខណ្ឌទាំង
ឡាយដែលភ្ជាប់ទៅនឹងប្រភេទនីមួយៗនៃប័ណ្ណភាគហ៊ុននោះ ។

ឆ-ក្នុងករណីប្រភេទភាគហ៊ុនត្រូវបោះជាសេរី លក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុននោះ ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យអភិបាលកំណត់ចំនួនភាគហ៊ុននៃសេរីនីមួយៗ ដើម្បីកំណត់ប្លង់បែងចែកសេរីនីមួយៗ ហើយឈានទៅកំណត់សិទ្ធិ ឯកសិទ្ធិ ការរឹតត្បិត និងលក្ខខណ្ឌដែលភ្ជាប់ទៅនឹងសេរីនីមួយៗនោះ ។

ជ-ក្នុងករណីការបោះចេញ ការផ្ទេរ ឬ ការកាន់កាប់ប័ណ្ណភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនត្រូវហាមឃាត់ ពេលនោះត្រូវមានរបាយការណ៍ពីប្រសិទ្ធភាព និងមានរបាយការណ៍ពីការកម្រិតនោះ ។

ឈ-ឈ្មោះនិងអាសយដ្ឋានពិតប្រាកដរបស់សមាជិកក្រុមហ៊ុនម្នាក់ៗ ។

ញ- ចំនួនអភិបាល ឬ ចំនួនអប្បបរមា និងអតិបរមានៃអភិបាលរបស់ក្រុមហ៊ុននោះ ។

មាត្រា ៩៤.-

លក្ខន្តិកៈត្រូវរួមបញ្ចូលផងដែរ នូវរាល់ចំណុចផ្សេងទៀតតាមការចាំបាច់ ។

មាត្រា ៩៥.-

លក្ខន្តិកៈអាចធ្វើឡើងតាមរូបភាពជាលិខិតរវាងឯកជន ឬ ជាលិខិតសារការី ។ គ្រប់ទំព័រនៃលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនត្រូវចុះហត្ថលេខា ឬ ហត្ថលេខាសង្ខេបដោយសមាជិកទាំងអស់របស់ក្រុមហ៊ុននោះ ។

មាត្រា ៩៦.-

ស្ថាបនិកក្រុមហ៊ុន ត្រូវស្នើសុំទៅមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីធ្វើការតម្កល់លក្ខន្តិកៈនោះជាមួយឯកសារសុំចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៩៧.-

ក្រោយពីការយល់ព្រមតម្កល់នូវលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន និងក្រោយពីបានទទួលសោហ៊ុយនៃការតម្កល់នោះ មន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មត្រូវចេញនូវលិខិតបញ្ជាក់មួយជាសម្គាល់ ។

មាត្រា ៩៨.-

ក្រុមហ៊ុនទទួលបាននីតិបុគ្គលិកលក្ខណៈ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ។

ខ- សមត្ថភាព និងសិទ្ធិរបស់ក្រុមហ៊ុន

មាត្រា ៩៩.-

ក្រុមហ៊ុនដែលបានបង្កើតឡើងតាមច្បាប់នេះមានសមត្ថភាព សិទ្ធិ និងបុព្វសិទ្ធិដូចរូបវន្តបុគ្គលដែរ ។

ក្រុមហ៊ុនអាចប្រកបពាណិជ្ជកិច្ចទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបាន ។

មាត្រា ១០០.-

ក្រុមហ៊ុនអាចប្រកបពាណិជ្ជកិច្ចរបស់ខ្លួនធ្វើកិច្ចការរបស់ខ្លួន និងអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួន នៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសណាមួយ ក្រៅពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបាន លុះត្រាតែច្បាប់នៃប្រទេសនោះ បានអនុញ្ញាត ។

មាត្រា ១០១.-

ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានចាត់ទុកជាក្រុមហ៊ុនមានសញ្ជាតិខ្មែរ លុះត្រាតែ :

ក-ក្រុមហ៊ុនមានទីកន្លែងធ្វើអាជីវកម្ម និងទីស្នាក់ការចុះបញ្ជីស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ខ-ភាគហ៊ុនដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនចាប់ពី ៥១ (ហាសិបមួយ) ភាគរយ ត្រូវបានកាន់កាប់ដោយរូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលសញ្ជាតិខ្មែរ ។

មាត្រា ១០២.-

ក្រុមហ៊ុនមួយអាចរៀបចំបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងផ្ទាល់ ដើម្បីសម្រួលដល់កិច្ចការអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

មិនចាំបាច់មានបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងមួយ ដែលធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងដើម្បីបញ្ជាក់អំពីសិទ្ធិពិសេសណាមួយទៅលើក្រុមហ៊ុន និងអភិបាលក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ១០៣.-

ក្រុមហ៊ុនមិនត្រូវប្រកបពាណិជ្ជកិច្ចណាមួយ ឬ អនុវត្តសិទ្ធិណាមួយ ដែលលក្ខន្តិកៈរបស់ខ្លួន បានហាមឃាត់ ឬ មិនត្រូវអនុវត្តសិទ្ធិណាមួយដែលផ្ទុយពីលក្ខន្តិកៈរបស់ខ្លួនឡើយ ។

មាត្រា ១០៤.-

ប្រការដែលក្រុមហ៊ុន បានប្រព្រឹត្តិរំលោភលើលក្ខន្តិកៈរបស់ខ្លួន មិននាំឱ្យមានមោឃភាពដល់ការប្រព្រឹត្តនោះឡើយ ។ វិធាននេះអនុវត្តចំពោះគ្រប់ការប្រព្រឹត្តិ រួមមានការផ្ទេរទ្រព្យសម្បត្តិទៅឱ្យក្រុមហ៊ុន ឬ ការផ្ទេរទ្រព្យសម្បត្តិពីក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ១០៥.-

ប្រការដែលមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មតម្កល់ទុកឯកសាររបស់ក្រុមហ៊ុន ឬ ប្រការដែលឯកសារសម្រាប់ធ្វើអធិការកិច្ច ដែលថតចម្លងទុកនៅក្នុងការិយាល័យក្រុមហ៊ុនមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ទៅលើបុគ្គលណាមួយ ឬ ជាការជូនដំណឹងដល់បុគ្គលណាមួយឡើយ ។

មាត្រា ១០៦.-

ក្រុមហ៊ុន ឬ បុគ្គលម្នាក់ដែលធានាកាតព្វកិច្ចមួយរបស់ក្រុមហ៊ុននោះមិនអាចយកចំណុចទាំងឡាយដូចខាងក្រោមជាលេសដើម្បីជៀសវាងពីកាតព្វកិច្ចចំពោះតតិយជនដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយក្រុមហ៊ុននោះ ឬ តតិយជនដែលទទួលសិទ្ធិពីក្រុមហ៊ុន បាន

ឡើយ ។ ប៉ុន្តែចំណុចទាំងឡាយនេះអាចត្រូវជៀសវាងបាន ប្រសិនបើតតិយជននោះ បានស្គាល់ ឬ បានដឹងនូវចំណុចទាំងនោះដោយសារតួនាទីរបស់ខ្លួន ឬ ដោយសារទំនាក់ ទំនងរបស់ខ្លួននៅក្នុងក្រុមហ៊ុននោះ ៖

ក- លក្ខន្តិកៈនិងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុមហ៊ុនមិនត្រូវបានអនុវត្តតាម ។

ខ- បុគ្គលដែលបានដាក់ឈ្មោះជាអភិបាលនៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹង ក្រោយគេបំផុត ដែលបានបញ្ជូនទៅឱ្យមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួង ពាណិជ្ជកម្ម មិនមែនជាអភិបាលរបស់ក្រុមហ៊ុនទេ ។

គ- ទឹកនៃខ្លួនដែលបានដាក់ជាទីស្នាក់ការចុះបញ្ជីនៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹង ក្រោយគេបំផុត ដែលបានបញ្ជូនទៅឱ្យមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួង ពាណិជ្ជកម្មមិនមែនជាទីស្នាក់ការចុះបញ្ជីពិតប្រាកដរបស់ក្រុមហ៊ុននោះទេ ។

ឃ- បុគ្គលដែលជាអភិបាល បុគ្គលិក ឬ ភ្នាក់ងាររបស់ក្រុមហ៊ុនមិនត្រូវ បានតែងតាំង ឬ មិនត្រូវបានប្រគល់សិទ្ធិឱ្យអនុវត្ត និងប្រតិបត្តិភារកិច្ចដែលជាទម្លាប់ ធ្វើពាណិជ្ជកិច្ចរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

ង- ឯកសារដែលបានចេញឱ្យដោយអភិបាល អ្នកគ្រប់គ្រង ឬ ភ្នាក់ងារ ណាម្នាក់របស់ក្រុមហ៊ុនមិនមានសុពលភាព ឬ មិនយកជាការបានឡើយ ។

ច- ប្រាក់ខ្ចី និង ការធានា ឬ ការលក់ ការជួល ឬការដោះដូរទ្រព្យសម្បត្តិ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យទេ ។

គ- ទីស្នាក់ការចុះបញ្ជី សៀវភៅបញ្ជីនិង កំណត់ហេតុ

មាត្រា ១០៧.-

នៅគ្រប់ពេលវេលា ក្រុមហ៊ុនត្រូវមានទីស្នាក់ការចុះបញ្ជីនៅក្នុងព្រះរាជាណា ចក្រកម្ពុជាដូចដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ១០៨.-

ក្រុមហ៊ុនត្រូវផ្តល់ឱ្យទៅមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជ-
កម្មនូវសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីទីតាំង ទីស្នាក់ការចុះបញ្ជីជាមួយគ្នា និងលក្ខន្តិកៈដែល
ស្តីពីទីតាំង ឬ ពីការផ្លាស់ប្តូរទីតាំងស្នាក់ការចុះបញ្ជីនោះ ។

លិខិតជូនដំណឹងអំពីការផ្លាស់ប្តូរទីតាំងរបស់ទីស្នាក់ការចុះបញ្ជី ត្រូវធ្វើទៅមន្ត្រី
ទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ
នៃថ្ងៃធ្វើការបន្ទាប់ពីមានការផ្លាស់ប្តូរនោះ ។

មាត្រា ១០៩.-

ក្រុមហ៊ុនត្រូវរៀបចំនិងរក្សាទុកនៅក្នុងទីស្នាក់ការចុះបញ្ជីរបស់ខ្លួននូវ :

- ក-លក្ខន្តិកៈ និងគ្រប់ការកែប្រែទាំងអស់ ។
- ខ-កំណត់ហេតុអង្គប្រជុំ និងសេចក្តីសម្រេចទាំងឡាយរបស់ម្ចាស់ហ៊ុន ។
- គ-ឯកសារនៃសេចក្តីជូនដំណឹងតម្រូវឱ្យធ្វើ ឬ តម្កល់ទុកជាឯកសារ ។
- ឃ-បញ្ជីមូលបត្រ ។

មាត្រា ១១០.-

ម្ចាស់ហ៊ុន និងម្ចាស់បំណុលរបស់ក្រុមហ៊ុន ភ្នាក់ងារ និងអ្នកតំណាងស្របច្បាប់
របស់ខ្លួនព្រមទាំងមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មអាចពិនិត្យ
គ្រប់ឯកសារដូចដែលបានចែង នៅក្នុងអំឡុងពេលម៉ោងធ្វើអាជីវកម្មធម្មតារបស់ក្រុម
ហ៊ុននិងអាចធ្វើសម្រង់ បានដោយមិនគិតកម្រៃ ។

ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុន ជាក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត បុគ្គលណា
ក៏ដោយក៏អាចធ្វើសម្រង់លើគ្រប់ឯកសារនោះ បានដោយបង់ថ្លៃឈ្នួលសមស្រប ។

មាត្រា ១១១.-

រាល់បញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ហ៊ុន មិនត្រូវបានប្រើដោយបុគ្គលណាម្នាក់ឡើយ លើក
លែងតែបុគ្គលនោះមានការពាក់ព័ន្ធជាមួយ :

ក-ការខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីរកសំឡេងគាំទ្រក្នុងការបោះឆ្នោតពីម្ចាស់ ហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

ខ-ការផ្តល់សំណើទិញភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

គ-អ្វីផ្សេងៗទៀត ដែលទាក់ទងទៅនឹងការងាររបស់ក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ១១២.-

ក្រុមហ៊ុនត្រូវរៀបចំ និងរក្សាទុកនូវកំណត់ហេតុរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលទាំង ឡាយ និងសេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការអភិបាលឱ្យបានសព្វគ្រប់ ។

កំណត់ហេតុប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ត្រូវរក្សាទុកនៅក្នុងទីស្នាក់ការចុះ បញ្ជីរបស់ក្រុមហ៊ុន ឬ នៅកន្លែងដទៃទៀត ដែលអភិបាលយល់ឃើញថាសមស្របហើយ ឯកសារទាំងនោះត្រូវបានបើកចំហ ដើម្បីឱ្យអភិបាលធ្វើការពិនិត្យបានគ្រប់ពេល ។

មាត្រា ១១៣.-

ក្រុមហ៊ុនត្រូវរៀបចំ និងរក្សាទុកនូវបញ្ជីគណនេយ្យឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ រយៈពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីបញ្ចប់ឆ្នាំសារពើពន្ធ ។

ប្រសិនបើបញ្ជីគណនេយ្យត្រូវរក្សាទុកនៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឯកសារច្បាប់ចម្លងនៃបញ្ជីគណនេយ្យនោះ ក៏ត្រូវបានរក្សាទុកនៅក្នុងទីស្នាក់ការចុះ បញ្ជីផងដែរ ។

មាត្រា ១១៤.-

ក្រុមហ៊ុន និងភ្នាក់ងាររបស់ក្រុមហ៊ុនត្រូវរក្សាការពារទុកសៀវភៅបញ្ជី និង កំណត់ហេតុរបស់ក្រុមហ៊ុនដោយប្រុងប្រយ័ត្នឱ្យបានទៀងទាត់ និងការពារឱ្យបានត្រឹម ត្រូវ ។

មាត្រា ១១៥.-

លិខិតស្នាម ឬ កិច្ចសន្យា ដែលបានធ្វើក្នុងនាមក្រុមហ៊ុនដោយអភិបាលម្នាក់ ឬ អ្នកគ្រប់គ្រងម្នាក់ ឬ ភ្នាក់ងារម្នាក់របស់ក្រុមហ៊ុនមានសុពលភាព ទោះបីជាគ្មានត្រាសម្គាល់របស់ក្រុមហ៊ុនបោះភ្ជាប់ទៅលើឯកសារទាំងនោះក៏ដោយ ។

ឃ- អភិបាល និង អ្នកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុន

មាត្រា ១១៦.-

នៅពេលតម្កល់ទុកឯកសារ និងលក្ខន្តិកៈការបង្កើតក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម ស្ថាបនិកទាំងឡាយត្រូវផ្តល់ទៅមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មនូវលិខិតជូនដំណឹងរបស់អភិបាល ទៅតាមបែបបទដែលបានកំណត់ដោយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

ក្រោយពីចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ពីការបង្កើតក្រុមហ៊ុន ស្ថាបនិកម្នាក់ ឬ អភិបាលម្នាក់អាចកោះប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាភិបាលបានដោយផ្តល់ការជូនដំណឹងយ៉ាងតិច ០៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃ តាមរយៈលិខិតទៅគ្រប់អភិបាល ។ លិខិតជូនដំណឹងនោះ មានបញ្ជាក់ពីពេលវេលា និងទីកន្លែងប្រជុំផង ។

អភិបាលដំបូងត្រូវកាន់តំណែង ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការបង្កើតក្រុមហ៊ុនរហូតដល់មានមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនលើកទីមួយ ។

មាត្រា ១១៧.-

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលដំបូងទាំងឡាយ ត្រូវចាត់ចែងមហាសន្និបាតលើកទី ១ របស់ម្ចាស់ហ៊ុនក្នុងអំឡុងពេល ០១ (មួយ) ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីក្រុមហ៊ុនបានបង្កើតឡើង ។ លិខិតជូនដំណឹងពីមហាសន្និបាតនោះ ត្រូវចែកយ៉ាងហោចណាស់ ២០ (ម្ភៃ) ថ្ងៃ មុនទៅបុគ្គលដែលមានសិទ្ធិចូលរួមមហាសន្និបាតនោះ ។ លិខិតជូនដំណឹងត្រូវបញ្ជាក់អំពីកាលបរិច្ឆេទទីកន្លែង និងរបៀបវារៈនៃមហាសន្និបាតនោះ ។

មាត្រា ១១៨._

ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ត្រូវមានអភិបាលម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ។

ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតត្រូវមានអភិបាលយ៉ាងតិច ០៣ (បី) នាក់ ។

ម្ចាស់ហ៊ុន ត្រូវបោះឆ្នោតជ្រើសរើសអភិបាល តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចសាមញ្ញ នៃម្ចាស់ហ៊ុនដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ១១៩._

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលត្រូវចាត់ចែងអាជីវកម្ម និងការងាររបស់ក្រុមហ៊ុន ។ លក្ខ-
ន្តិកៈក្រុមហ៊ុនត្រូវចែងពីសិទ្ធិរបស់អភិបាលដែលមានជាអាទិ៍ :

១- តែងតាំង និងដកហូតអ្នកគ្រប់គ្រងទាំងអស់ និងកំណត់នូវសិទ្ធិច្បាស់
លាស់សម្រាប់អ្នកគ្រប់គ្រងទាំងនោះ ។

២- កំណត់ប្រាក់បៀវត្ស និងប្រាក់បំណាច់ផ្សេងៗដល់អ្នកគ្រប់គ្រងទាំង
នោះ ។

៣- កម្រិតប្រាក់បៀវត្ស ឬ ប្រាក់បំណាច់ផ្សេងៗ សម្រាប់អភិបាលទាំង
ឡាយ ហើយដាក់ជូនទៅម្ចាស់ហ៊ុនដើម្បីសុំសេចក្តីសម្រេច ។

៤- ចេញប័ណ្ណកំណត់សន្យា សញ្ញាប័ណ្ណ និងលិខិតស្នាម ដែលបញ្ជាក់ថា
មានបំណុល និងតឹកតាងផ្សេងៗនៃបំណុលរបស់ក្រុមហ៊ុន និងកំណត់នូវលក្ខណៈដាច់
ខាតនិងលក្ខណៈធៀបរបស់លិខិតស្នាមទាំងឡាយនោះ ។

៥- ស្នើសុំម្ចាស់ហ៊ុន ដើម្បីធ្វើការកែប្រែលក្ខន្តិកៈ ឬ លុបចោលលក្ខន្តិកៈ
របស់ក្រុមហ៊ុន ។

៦- ស្នើសុំម្ចាស់ហ៊ុននូវកិច្ចសន្យារំលាយចូលគ្នា ឬ រួមបញ្ចូលគ្នារវាងក្រុម
ហ៊ុន និងបុគ្គលផ្សេងណាមួយ ។

៧- ស្នើសុំម្ចាស់ហ៊ុន ដើម្បីលក់ទ្រព្យសម្បត្តិក្រុមហ៊ុនទាំងអស់ ឬ មួយភាគ ។

៨- ស្នើសុំម្ចាស់ហ៊ុនដើម្បីរំលាយ ឬ ជម្រះបញ្ជីក្រុមហ៊ុន ។

៩-ប្រកាសភាគលាភទៅតាមគោលការណ៍គណនេយ្យ និងតាមលក្ខខណ្ឌ
នៃការដាក់ភាគហ៊ុន ប្រភេទនីមួយៗដែលមានសិទ្ធិទទួលភាគលាភ ។

១០-ចេញប័ណ្ណភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនទៅតាមវិសាលភាព ដែលបាន
ចែងនៅក្នុងលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

១១- ខ្ចីប្រាក់ ។

១២- បោះចេញ បោះចេញសាជាថ្មី ឬ លក់មូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុន ។

១៣- ចុះកិច្ចសន្យាធានា ក្នុងនាមក្រុមហ៊ុន ។

១៤-ធ្វើអ៊ីប៉ូតែក ចុះកិច្ចសន្យាបញ្ចាំ បើមិនដូច្នោះទេបង្កើតផលប្រយោជន៍
ពីមូលបត្រចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិណាមួយរបស់ក្រុមហ៊ុនដើម្បី
ធ្វើការធានាកាតព្វកិច្ចណាមួយរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

១៥-រៀបចំការបិទបញ្ជីគណនេយ្យនៃកាលបរិច្ឆេទនីមួយៗជូនម្ចាស់ហ៊ុន
និងស្នើចាត់ចែងលទ្ធផលប្រចាំឆ្នាំដាក់ជូនមហាសន្និបាតនៃម្ចាស់ហ៊ុន ។

មាត្រា ១២០.-

រាល់រូបវន្តបុគ្គល ដែលមានសមត្ថភាពមានអាយុលើសពី ១៨ (ដប់ប្រាំបី)ឆ្នាំ
អាចបម្រើការងារជាអភិបាល ឬ ជាអ្នកគ្រប់គ្រងរបស់ក្រុមហ៊ុនបាន ។ អភិបាលមិន
ចាំបាច់ជាម្ចាស់ហ៊ុនទេ ឬ មិនចាំបាច់តម្រូវឱ្យមានលក្ខណសម្បត្តិណាផ្សេងទៀតទេ
លើកលែងតែលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនតម្រូវឱ្យមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវ ។

មាត្រា ១២១.-

ក្នុងករណីលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុនមិនចែងអំពីអាណត្តិទេ អភិបាលម្នាក់ៗត្រូវមាន
អាណត្តិ ០២ (ពីរ)ឆ្នាំ ហើយអាចត្រូវបោះឆ្នោតឱ្យសាជាថ្មីទៀតបាន ។

មាត្រា ១២២.-

អាណត្តិរបស់អភិបាល អាចត្រូវកំណត់ជាតំណាក់ៗ តែអាណត្តិរបស់អភិបាល
ទាំងឡាយមិនអាចបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំជាមួយគ្នាបានឡើយ ។

មាត្រា ១២៣._

លក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនអាចចែងបានផងដែរពីសិទ្ធិរបស់អ្នកកាន់ប័ណ្ណភាគហ៊ុន នៃប្រភេទនីមួយៗ ដើម្បីបោះឆ្នោតជ្រើសរើសអភិបាលមួយ ឬ ច្រើន ដែលអភិបាល នោះបម្រើអាណត្តិ និងមានសិទ្ធិចាត់ចែងការងារផ្សេងៗ ដែលបានចែងក្នុងលក្ខន្តិកៈ ។ អាណត្តិនៃមុខតំណែង និង សិទ្ធិនៃការបោះឆ្នោតរបស់អភិបាលប្រភេទមួយអាចច្រើន ជាង ឬ តិចជាងអភិបាលប្រភេទមួយផ្សេងទៀតបាន ។

មាត្រា ១២៤._

អភិបាលអាចត្រូវដកហូតចេញពីមុខតំណែង បានដោយសំឡេងភាគច្រើនដាច់ ខាតនៃម្ចាស់ហ៊ុនដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត ទោះជាមាន ឬ គ្មានមូលហេតុក៏ដោយ ។

មាត្រា ១២៥._

អភិបាលអាចលាលែងពីមុខតំណែងនៅពេលណាក៏បានដោយជូនដំណឹងជា លាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមហ៊ុន ។ ការលាលែងពីមុខតំណែងនេះ ត្រូវមានសុពល ភាពភ្លាម ឬ មានប្រសិទ្ធភាពចាប់ពីពេលដែលបានចែងនៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹងនោះ ។

អភិបាលម្នាក់ ដែលជាអភិបាលនៅសល់ចុងក្រោយក្នុងក្រុមហ៊ុន ហើយអភិបាល នោះធ្វើការលាលែងមុនពេលអភិបាលផ្សេងត្រូវបានតែងតាំង ត្រូវទទួលខុសត្រូវ ចំពោះការខូចខាតដែលបានបង្កឡើងដល់ក្រុមហ៊ុនដោយសារការលាលែងរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ១២៦._

បន្ទាប់ពីអាណត្តិរបស់ខ្លួនបានផុតកំណត់ អភិបាលត្រូវបន្តបម្រើការងាររបស់ ខ្លួនរហូតដល់មានការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងជំនួសជាថ្មី ។

មាត្រា ១២៧.-

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ត្រូវបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងប្រធានពីក្នុងចំណោមសមាជិករបស់ខ្លួន ។ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលអាចត្រូវដកហូតពីមុខតំណែងដោយសំឡេងភាគច្រើន ដាច់ខាតរបស់អភិបាលទាំងឡាយ ប៉ុន្តែមិនត្រូវបានដកហូតពីឋានៈអភិបាលឡើយ ។

មាត្រា ១២៨.-

ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលមានសិទ្ធិអញ្ជើញអភិបាលប្រជុំ ។ មួយភាគបីនៃសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាលដែលបម្រើការងារក៏អាចអញ្ជើញក្រុមប្រឹក្សាភិបាលប្រជុំបានដែរ ។

កិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា លើកលែងតែលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនចែងផ្សេងពីនេះ ។

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលត្រូវរួមប្រជុំយ៉ាងតិចមួយដងក្នុងរៀងរាល់បីខែ ។ សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលដែលយកជាបានការ លុះត្រាតែមានសំឡេងភាគច្រើនដោយប្រៀបរបស់សមាជិក ឬ តំណាងដែលមានវត្តមាន ។

មាត្រា ១២៩.-

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលអាចជួបប្រជុំនៅកន្លែងណាមួយទៅតាមលិខិតជូនដំណឹង ។ លិខិតជូនដំណឹងត្រូវបញ្ជាក់ផងដែរពីកាលបរិច្ឆេទ និងរបៀបវារៈពិស្តារ ។

អភិបាលអាចអនុគ្រោះដល់ការខ្វះខាតពីការមិនបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីការប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។ ប៉ុន្តែនៅពេលចូលរួមប្រជុំ អភិបាលនោះអាចធ្វើការជំទាស់ទៅនឹងពាណិជ្ជកិច្ចណាមួយបាន ដោយសំអាងថាការប្រជុំនោះមិនបានកោះហៅត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់កំណត់ ។

មាត្រា ១៣០.-

អភិបាលអាចធ្វើសកម្មភាពបានតាមរយៈការទាក់ទងគ្នាជាលិខិត លើកលែងតែលក្ខន្តិកៈចែងផ្សេង ។

រាល់អភិបាលត្រូវទទួលសំណុំរឿងនៃសេចក្តីសម្រេចដែលត្រូវស្នើសុំការពិនិត្យ និងការសម្រេចគាំទ្រ ឬ មិនគាំទ្រ ព្រមទាំងសន្លឹកឆ្នោតសម្រាប់បោះ “ព្រម” ឬ “មិនព្រម” ចំពោះប្រធានបទនោះ ។

ក្នុងករណីដែលអភិបាលទាំងអស់ បោះឆ្នោតអនុម័តលើប្រធានបទមួយ ប្រធានបទនោះត្រូវចាត់ទុកថាមានការអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។

ការឆ្លើយតបជាលិខិតត្រូវចូលជាផ្នែកមួយនៃកំណត់ហេតុរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។ លេខាធិការរបស់ក្រុមហ៊ុន ត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាជាលិខិតនោះ និងត្រូវចែករបាយការណ៍នេះទៅអភិបាលទាំងអស់ ។

មាត្រា ១៣១.-

ដើម្បីសម្រួលការងាររបស់ខ្លួនក្រុមប្រឹក្សាភិបាល អាចបង្កើតគណៈកម្មាធិការផ្សេងៗបានតាមការចាំបាច់ ។ គណៈកម្មាធិការនៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាល អាចត្រូវបង្កើតឡើងដោយសេចក្តីសម្រេចជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៃសំឡេងភាគច្រើនដាច់ខាតរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។ គណៈកម្មាធិការនីមួយៗត្រូវមានអភិបាលមួយរូប ឬ ច្រើនរូបដែលត្រូវតែងតាំងដោយសំឡេងភាគច្រើនដាច់ខាតរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។ គណៈកម្មាធិការត្រូវអនុវត្តកិច្ចប្រជុំរបស់ខ្លួនតាមវិធីដូចគ្នានឹងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលដែរ ។ គណៈកម្មាធិការនីមួយៗ ត្រូវមានសិទ្ធិដែលបានផ្តល់ឱ្យដោយឯកសារជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលបានបង្កើតគណៈកម្មាធិការនោះ ។ ប៉ុន្តែគណៈកម្មាធិការមួយមិនអាចត្រូវបានគេផ្ទេរអំណាចណាមួយដើម្បីធ្វើសកម្មភាពដូចតទៅនេះទេ :

- ក-ស្នើសុំទៅម្ចាស់ហ៊ុនដើម្បីធ្វើការកែប្រែលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ។
- ខ-ស្នើសុំទៅម្ចាស់ហ៊ុនធ្វើកិច្ចសន្យាវិលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា ឬ ការរួមបញ្ចូលគ្នារវាងក្រុមហ៊ុន និងបុគ្គលណាមួយផ្សេង ។
- គ-ស្នើសុំទៅម្ចាស់ហ៊ុនធ្វើការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុនមួយភាគ ឬ ទាំងអស់ ។

ឃ-ស្នើសុំទៅម្ចាស់ហ៊ុនដើម្បីធ្វើការរំលាយ ឬ ជម្រះបញ្ជីក្រុមហ៊ុន ។

ង-ប្រកាសភាគលាភ ។

ច-បោះចេញនូវប័ណ្ណភាគហ៊ុននៅក្នុងក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ១៣២.-

ចំនួនភាគច្រើននៃអភិបាលទាំងអស់ ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងពេលប្រជុំបង្កើតបានជាភ្នាក់ងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ឬរបស់គណៈកម្មាធិការក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនោះ ប៉ុន្តែលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនអាចតម្រូវឱ្យភ្នាក់ងារមានចំនួនច្រើនជាងនេះបាន ។

អភិបាលម្នាក់ ត្រូវមានសំឡេងឆ្នោតតែមួយ ។ អភិបាលអាចធ្វើជាអាណត្តិភាហាកៈឱ្យអភិបាលមួយរូបផ្សេងទៀតបាន នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាភិបាលដោយមានការអនុញ្ញាតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដែលបានចុះហត្ថលេខាដោយអភិបាលដែលខ្លួនធ្វើតំណាងឱ្យ ។

លេខាធិការត្រូវរៀបចំ និងរក្សាទុកនូវកំណត់ហេតុនៃកិច្ចប្រជុំទាំងអស់របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ហើយត្រូវធ្វើឯកសារថតចម្លងនៃកំណត់ហេតុនេះ ទៅឱ្យអភិបាលទាំងអស់ ។

មាត្រា ១៣៣.-

ក្រុមហ៊ុនអាចចេញសងការចំណាយដល់អភិបាលបច្ចុប្បន្ន ឬ អភិបាលពីមុន អ្នកគ្រប់គ្រង ឬ បុគ្គលិករបស់ក្រុមហ៊ុនក្នុងការបំពេញភារកិច្ចដែលបានអនុវត្តដោយស្មោះត្រង់ និងសមហេតុសមផល ។

ការចេញសងត្រូវធ្វើឡើងនៅពេលដែលអភិបាល អ្នកគ្រប់គ្រង ឬ បុគ្គលិកបានសំអាងក្នុងឆន្ទៈល្អនៅលើកំណត់ហេតុ ឬ សៀវភៅបញ្ជី ដែលមានភាពត្រឹមត្រូវរបស់ក្រុមហ៊ុន ឬ នៅលើព័ត៌មានមតិយោបល់ របាយការណ៍ផ្សេងៗ ឬ របាយការណ៍ ដែលបង្ហាញដោយអ្នកគ្រប់គ្រងណាម្នាក់របស់ក្រុមហ៊ុននោះ ឬ ជនណាម្នាក់ផ្សេងអំពីបុគ្គលទាំងនោះ ។

ការចេញសងត្រូវបានអនុវត្តចំពោះតែការចំណាយ ឬ ការខូចខាតសមហេតុសមផលដែលទទួលបានដោយអភិបាល អ្នកគ្រប់គ្រង ឬ បុគ្គលិកនៅពេលបម្រើការងារឱ្យក្រុមហ៊ុនប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ១៣៤._

អភិបាល ឬ អ្នកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុន ត្រូវបង្ហាញនូវទំហំផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួនជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅឱ្យក្រុមហ៊ុន ឬ ស្នើឱ្យមានសេចក្តីប្រកាស ដែលបានដាក់ចូលទៅក្នុងកំណត់ហេតុនៃកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្នុងករណី :

ក- ដែលខ្លួនជាភាគីនៃកិច្ចសន្យា ឬ ជាអ្នកស្នើធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយក្រុមហ៊ុន ។

ខ- ដែលខ្លួនមានអត្ថប្រយោជន៍ជាមួយបុគ្គលណាម្នាក់ ដែលជាភាគីក្នុងកិច្ចសន្យា ឬ ភាគីដែលស្នើធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ១៣៥._

ក្នុងករណីជាអភិបាល ការបង្ហាញត្រូវធ្វើឡើង :

ក- នៅពេលប្រជុំ កិច្ចសន្យាដែលបានស្នើឡើងត្រូវពិចារណាជាលើកទីមួយ ។

ខ- នៅពេលប្រជុំលើកិច្ចសន្យា អភិបាលនោះមិនបានបង្ហាញថាមានការពាក់ព័ន្ធផលប្រយោជន៍ទេ ប៉ុន្តែក្រោយមកគាត់បានបញ្ជាក់ថាមានការពាក់ព័ន្ធ ។

គ- នៅក្រោយពេលកិច្ចសន្យាត្រូវបានធ្វើឡើង ហើយក្រោយមកអភិបាលនោះ បានបង្ហាញប្រាប់ថាមានការពាក់ព័ន្ធដល់ផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ។

ឃ- ប្រសិនបើបុគ្គលដែលបានជាប់ពាក់ព័ន្ធលើកិច្ចសន្យាពីមុន ហើយក្រោយមកបុគ្គលនោះ បានក្លាយជាអភិបាល ។

មាត្រា ១៣៦._

ក្នុងករណីជាអ្នកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុន ការបង្ហាញត្រូវធ្វើឡើង :

ក-ក្រោយពីអ្នកគ្រប់គ្រងនោះ ដឹងភ្លាមថាកិច្ចសន្យា ឬកិច្ចសន្យាដែលបានដាក់ស្នើសុំនោះត្រូវសម្រេច ឬ ត្រូវបានសម្រេចរួចហើយ នៅក្នុងអង្គប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។

ខ-ប្រសិនបើអ្នកគ្រប់គ្រងនោះ បានបកស្រាយបង្ហាញមុនពេលដែលកិច្ចសន្យានោះបានធ្វើរួចរាល់ ។

គ-ប្រសិនបើបុគ្គលដែលបានជាប់ពាក់ព័ន្ធលើកិច្ចសន្យាពីមុន ហើយក្រោយមកបុគ្គលនោះបានក្លាយជាអ្នកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុនម្នាក់ ។

មាត្រា ១៣៧._

អភិបាលដែលមានពាក់ព័ន្ធពីផលប្រយោជន៍ មិនអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួមបោះឆ្នោតក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចណាមួយក្នុងការអនុម័តកិច្ចសន្យាមួយទេ លើកលែងតែកិច្ចសន្យានោះជា :

ក-ការសម្របសម្រួលតាមរយៈការធានាសម្រាប់ទឹកប្រាក់ ដើម្បីឱ្យទៅអ្នកខ្ចី ឬកាតព្វកិច្ចទាំងឡាយ ដែលបានធានាអនុវត្តដោយអភិបាលនោះ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ក្រុមហ៊ុន ឬ ដល់សាខាមួយរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

ខ-កិច្ចសន្យាដែលទាក់ទងជាចម្បងទៅនឹងទឹកប្រាក់បំណាច់របស់ខ្លួនដែលជាអភិបាល អ្នកគ្រប់គ្រង បុគ្គលិកភ្នាក់ងាររបស់ក្រុមហ៊ុន ឬ សាខាមួយរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

គ-កិច្ចសន្យាមួយធ្វើឡើងជាការរ៉ាប់រងសងការខូចខាត ឬជាការធានា ។

ឃ- កិច្ចសន្យាមួយធ្វើឡើងជាមួយសាខាណាមួយ ។

មាត្រា ១៣៨._

លក្ខន្តិកៈ ឬ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុមហ៊ុនអាចមានចែង :

ក-ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមហ៊ុនមានសិទ្ធិចាត់ចែងការិយាល័យរបស់ក្រុម

ហ៊ុន តែងតាំងអ្នកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុន កំណត់តួនាទីភារកិច្ចនិងសិទ្ធិរបស់អ្នកទាំងនោះ ឱ្យ បានច្បាស់លាស់ ដើម្បីធ្វើការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម និងការងាររបស់ក្រុមហ៊ុន ។

ខ-អភិបាលអាចត្រូវបានតែងតាំងឱ្យគ្រប់គ្រងការិយាល័យណាមួយ របស់ក្រុមហ៊ុន ។

គ-បុគ្គលម្នាក់អាចរៀបចំគ្រប់គ្រងការិយាល័យមួយ ឬ ច្រើនរបស់ក្រុម ហ៊ុនបាន ។

មាត្រា ១៣៩.-

បុគ្គលម្នាក់ៗដែលបានចុះកិច្ចសន្យាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ក្នុងនាម ឬតំណាងឱ្យ ក្រុមហ៊ុនមុនពេលក្រុមហ៊ុននោះមានអត្ថិភាព ឬ បុគ្គលនោះត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចដោយ ផ្ទាល់នៅក្នុងកិច្ចសន្យានោះ និងមានសិទ្ធិក្នុងការទទួលផលប្រយោជន៍នោះដែរ ។

ក្រោយពីកិច្ចសន្យាមួយ បានបង្កើតឡើងក្នុងពេលវេលាមួយសមស្រប ក្រុមហ៊ុន អាចទទួលយកបាននូវកិច្ចសន្យាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនោះ ដែលបានធ្វើឡើងមុនពេល ក្រុមហ៊ុនមានអត្ថិភាព និងមុនការទទួលយល់ព្រមនៅក្នុងក្រុមហ៊ុន ។ ការទទួលនេះ ផ្អែកលើសកម្មភាព ឬ ការប្រព្រឹត្តដែលផ្តោតទៅលើគោលបំណងដ៏សំខាន់នៃកិច្ចសន្យា ដែលបានជាប់កាតព្វកិច្ចរួចមកហើយនោះ ។

ក្រុមហ៊ុនត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចដោយកិច្ចសន្យា ហើយមានសិទ្ធិក្នុងការទទួលផល ប្រយោជន៍ដូចពេលដែលក្រុមហ៊ុនមានអត្ថិភាព ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃកិច្ចសន្យា និង ដូចពេលដែលក្រុមហ៊ុននោះជាចំណែកមួយនៃកិច្ចសន្យា ។

បុគ្គលម្នាក់ដែលប្តឹងទាមទារថាបានអនុវត្តក្នុងនាម ឬ តំណាងឱ្យ ក្រុមហ៊ុនមាន កាតព្វកិច្ច ឬ មានសិទ្ធិទទួលផលប្រយោជន៍នៅក្នុងកិច្ចសន្យា បាន លុះត្រាតែមានដីកា សម្រេចរបស់តុលាការ ។

មាត្រា ១៤០.-

អភិបាលដែលបោះឆ្នោតឱ្យ ឬ យល់ព្រមក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើការអនុ- ញ្ញាតឱ្យចេញប័ណ្ណភាគហ៊ុនសម្រាប់តម្លៃសមមូល ដែលមិនមែនជាសាច់ប្រាក់ទេត្រូវ

ទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា និងដាច់ដោយឡែកពីគ្នាចំពោះក្រុមហ៊ុនទៅតាមចំនួនតម្លៃសម-
មូលដែលបានទទួល ដែលតិចជាងតម្លៃត្រឹមត្រូវជាសាច់ប្រាក់ ដែលក្រុមហ៊ុនបានទទួល
ប្រសិនបើប័ណ្ណភាគហ៊ុនដែលបានបោះចេញនោះសម្រាប់លក់យកជាប្រាក់នៅកាល
បរិច្ឆេទនៃសេចក្តីសម្រេច ។

អភិបាលមិនទទួលខុសត្រូវទេ ប្រសិនបើអភិបាលនោះបង្ហាញថាមិនបានដឹង
ថាភាគហ៊ុនដែលបោះចេញសម្រាប់តម្លៃសមមូល ដែលតិចជាងសាច់ប្រាក់ ដែលក្រុម
ហ៊ុនអាចនឹងទទួលបានប្រសិនបើប័ណ្ណភាគហ៊ុននោះ ដែលបានបោះចេញសម្រាប់លក់
យកជាប្រាក់ ។

សកម្មភាពក្នុងការអនុវត្តនូវការទទួលខុសត្រូវបំណុល ដែលតម្រូវដោយច្បាប់
នេះមិនអាចចាប់ផ្តើមក្រោយរយៈពេល ០២ (ពីរ) ឆ្នាំបានទេ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃ
សេចក្តីសម្រេចរបស់អភិបាលនោះ ។

មាត្រា ១៤១.-

អភិបាលដែលបានបោះឆ្នោតឱ្យ ឬ យល់ព្រមចំពោះសេចក្តីសម្រេចដែលអនុ-
ញ្ញាតឱ្យមានការទិញមកវិញនូវភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនដែលបានលក់កន្លងមក ឬធ្វើ
ការបន្ថយដើមទុនតាមវិធីណាមួយ ឬ ធ្វើការចែកភាគលាភដែលផ្ទុយពីបទប្បញ្ញត្តិនៃ
ជំពូកនេះត្រូវទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា និងដាច់ដោយឡែកពីគ្នានូវរាល់ចំនួនដែលបានបែង
ចែក ឬ បានបង់ហើយ ដើម្បីស្តារក្រុមហ៊ុនឡើងវិញ ។

សកម្មភាពដើម្បីអនុវត្តការទទួលខុសត្រូវដែលតម្រូវដោយមាត្រានេះ មិនអាច
ចាប់ផ្តើមក្រោយរយៈពេល ០២ (ពីរ) ឆ្នាំ បានទេ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃសេចក្តីសម្រេច
របស់អភិបាលនោះ ។

មាត្រា ១៤២.-

អភិបាលម្នាក់ ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងមហាសន្និបាតក្រុមប្រឹក្សាភិបាលត្រូវ
ចាត់ទុកថាបានយល់ព្រមនូវរាល់សេចក្តីសម្រេចដែលបានអនុម័ត ឬ សកម្មភាពដែល
បានធ្វើឡើងនៅក្នុងមហាសន្និបាតលើកលែងតែ :

១-អភិបាលនោះមានការជំទាស់ ដែលស្នើដាក់ចូលក្នុងកំណត់ហេតុអង្គប្រជុំនៃមហាសន្និបាតនោះ ។

២-អភិបាលនោះ ធ្វើគំនិតជំទាស់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ខ្លួនទៅលេខាធិការរបស់មហាសន្និបាត មុនពេលបិទមហាសន្និបាតនោះ ។

អភិបាលដែលអវត្តមាននៅក្នុងមហាសន្និបាត នៅពេលសេចក្តីសម្រេចដែលត្រូវអនុម័ត ឬសកម្មភាពដែលបានធ្វើឡើងរួចមកហើយគឺចាត់ទុកថាបានយល់ព្រមលើកលែងតែក្នុងរយៈពេលដប់ប្រាំ (១៥) ថ្ងៃ ក្រោយពីបានដឹងសេចក្តីសម្រេចនោះ អភិបាលនោះ បាន :

១-បង្ហាញមូលហេតុនៃការជំទាស់របស់គាត់ ដែលបានបញ្ចូលទៅក្នុងកំណត់ហេតុនៃមហាសន្និបាត ។

២-ធ្វើគំនិតជំទាស់របស់ខ្លួនតាមរយៈលិខិតអនុសិទ្ធិ ឬ យកទៅប្រគល់ផ្ទាល់នៅឯការិយាល័យរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

១- ភាគហ៊ុន និង ភាគលាភ

មាត្រា ១៤៣.-

ភាគហ៊ុននីមួយៗត្រូវចុះក្នុងបញ្ជីទៅតាមបែបបទដែលបានកំណត់ ។ ភាគហ៊ុននីមួយៗ ត្រូវមានតម្លៃចារឹកលើប័ណ្ណ ហើយក្រុមហ៊ុនមិនត្រូវចេញប័ណ្ណភាគហ៊ុនណាមួយដែលមានតម្លៃតិចជាងតម្លៃចារឹកលើប័ណ្ណនោះទេ ។ សិទ្ធិ ឯកសិទ្ធិ ការរឹតត្បិត និងលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយ ដែលភ្ជាប់ទៅនឹងប័ណ្ណភាគហ៊ុនប្រភេទនីមួយៗត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ១៤៤.-

ក្នុងករណីលក្ខន្តិកៈមិនបានចែងនូវចំនួន និងតម្លៃនៃប័ណ្ណភាគហ៊ុនទេ ក្រុមហ៊ុនត្រូវបោះលក់ចេញយ៉ាងតិចបំផុតមួយពាន់ភាគហ៊ុន ដែលមានតម្លៃចារឹកលើប័ណ្ណមិនតិចជាងបួនពាន់រៀលក្នុងមួយហ៊ុន។ ។

ក្នុងករណីលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន មិនបានបញ្ជាក់នូវប្រភេទនៃភាគហ៊ុនទេនោះ ក្រុមហ៊ុនត្រូវមានប្រភេទភាគហ៊ុនតែមួយប៉ុណ្ណោះ ហើយសិទ្ធិរបស់សមាជិកហ៊ុននៃ ភាគហ៊ុនទាំងនេះគឺស្មើគ្នា និងរួមបញ្ចូលនូវសិទ្ធិ :

១-ក្នុងការបោះឆ្នោតនៅគ្រប់មហាសិទ្ធិ បាតនៃម្ចាស់ហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

២-ក្នុងការទទួលនូវរាល់ភាគលាភ ដែលបានប្រកាសដោយក្រុមហ៊ុន ។

៣- ក្នុងការទទួលនូវទ្រព្យ ដែលនៅសេសសល់របស់ក្រុមហ៊ុន នៅពេល មានការរំលាយ ។

មាត្រា ១៤៥.-

លក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន អាចចែងឱ្យមានប័ណ្ណភាគហ៊ុនច្រើនជាងមួយប្រភេទ ក្នុងករណីនេះ សិទ្ធិនៃប្រភេទរបស់ប័ណ្ណភាគហ៊ុននីមួយៗអាចមានលក្ខណៈដាច់ខាត ឬ លក្ខណៈធៀប ។ សិទ្ធិ ឯកសិទ្ធិ ការរឹតត្បិត និងលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយដែលភ្ជាប់ទៅនឹង ប្រភេទភាគហ៊ុននីមួយៗ ត្រូវកំណត់នៅក្នុងលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុននោះ ។ សិទ្ធិដែល បានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ១៤៤ ត្រូវភ្ជាប់ដោយឡែក ឬ ទាំងស្រុងទៅនឹងភាគហ៊ុនមួយ ប្រភេទណាមួយ ។ សិទ្ធិទាំងនោះរួមមាន :

ក-ភាពដែលអាចផ្ទេរបាន ឬ ភាពដែលអាចផ្លាស់ប្តូរបាននៅក្នុងប្រភេទ ភាគហ៊ុនមួយផ្សេងទៀត ឬ មូលបត្រផ្សេងទៀតនៃក្រុមហ៊ុនមូលធន ឬ ក្រុមហ៊ុនផ្សេង ទៀតអាស្រ័យទៅលើជម្រើសរបស់ក្រុមហ៊ុនមូលធន ឬ អាស្រ័យទៅលើជម្រើសរបស់ ម្ចាស់ហ៊ុន ឬ អាស្រ័យទៅលើការកើតឡើងនៃព្រឹត្តិការណ៍ជាក់លាក់ណាមួយ ។

ខ-អាទិភាពនៃការទទួលយកទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលសល់ពីការជម្រះបញ្ជីនិង ការរំលាយក្រុមហ៊ុនមូលធន ។

គ-ការលោះមកវិញ ការទិញឡើងវិញទៅតាមជម្រើសរបស់ក្រុមហ៊ុន មូលធន ឬ ទៅតាមជម្រើសរបស់អ្នកកាន់កាប់ភាគហ៊ុន ។

ឃ-ការរឹតត្បិតទៅលើភាពដែលអាចផ្ទេរបាន ។

មាត្រា ១៤៦.-

ផ្អែកទៅតាមលក្ខន្តិកៈ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុមហ៊ុន និងរាល់សិទ្ធិដែលអាចទិញមុនគេរបស់ម្ចាស់ហ៊ុន ភាគហ៊ុន និងមូលបត្រ អាចអនុញ្ញាតឱ្យបោះចេញទៅតាមពេលវេលា និងចំពោះបុគ្គលទាំងឡាយដែលអភិបាលក្រុមហ៊ុនកំណត់ឱ្យ ។

អភិបាលត្រូវកំណត់តម្លៃរបស់ប័ណ្ណភាគហ៊ុន និងតម្លៃមូលបត្រដែលត្រូវលក់ចេញ ។

តម្លៃភាគហ៊ុនមិនត្រូវបោះចេញទេរហូតដល់ការបង់ថ្លៃសម្រាប់ភាគហ៊ុនត្រូវបានបំពេញចប់សព្វគ្រប់ជាសាច់ប្រាក់ ជាវត្ថុ ឬ ជាសេវាពីមុនទៅក្នុងក្រុមហ៊ុន ។

ការបង់ភាគហ៊ុនជាវត្ថុ អាចរួមបញ្ចូលពាណិជ្ជសញ្ញា សិទ្ធិនិពន្ធ ប្រកាសនីយ-បត្រតក្កកម្ម និងសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទ្រព្យអរូបិយ ឬ សិទ្ធិប្រើប្រាស់លិខិតអនុញ្ញាតពាណិជ្ជសញ្ញា ។

អភិបាលទាំងឡាយកំណត់តម្លៃនៃការដាក់ភាគទុនជាវត្ថុ ឬ ជាសេវាកម្មពីមុននោះ ហើយសេចក្តីសម្រេចរបស់អភិបាលទាំងនេះចាត់ទុកជា បានការប្រសិនបើគ្មានការក្លែងបន្លំពាក់ព័ន្ធក្នុងរឿងនេះទេ ។

ចំពោះក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត មិនអនុញ្ញាតឱ្យមានភាគទុនជាសេវាទេ ។

មាត្រា ១៤៧.-

ការទទួលខុសត្រូវរបស់ម្ចាស់ហ៊ុនទាំងឡាយចំពោះបំណុលនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនគឺមានកម្រិតត្រឹមតែលើតម្លៃជារភាគហ៊ុនរបស់ម្ចាស់ហ៊ុនម្នាក់ៗប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ១៤៨.-

លក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនអាចអនុញ្ញាតឱ្យបោះចេញលើគ្រប់ប្រភេទនៃប័ណ្ណភាគហ៊ុនតាមសេរីមួយ ឬ ច្រើន ។ លក្ខន្តិកៈនេះអាចអនុញ្ញាតឱ្យអភិបាលទាំងឡាយកំណត់ចំនួនប័ណ្ណ និងកំណត់ការបែងចែកសិទ្ធិ ឯកសិទ្ធិ ការវិវត្តិត និងលក្ខខណ្ឌដែលភ្ជាប់

ទៅនឹងប័ណ្ណភាគហ៊ុនក្នុងសេរីនីមួយៗ ដោយអនុលោមទៅតាមការកំណត់ដែលបាន ធ្វើឡើងនៅក្នុងលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុននោះ ។ បើពុំដូច្នោះទេ សិទ្ធិ ឯកសិទ្ធិ ការវិវត្តិត ឬ លក្ខខណ្ឌដែលភ្ជាប់ទៅនឹងប័ណ្ណភាគហ៊ុន ប្រភេទនិងសេរីដូចគ្នា ត្រូវតែមានលក្ខណៈ ដូចគ្នា ។

មាត្រា ១៤៩.-

ក្រុមហ៊ុនត្រូវរក្សាទុកគណនីដើមទុន ដែលបានចុះបញ្ជីប្រកាសដោយឡែកពីគ្នា សម្រាប់ប្រភេទនិងសេរីភាគហ៊ុននីមួយៗ ដែលក្រុមហ៊ុនបានបោះចេញ ។

ក្រុមហ៊ុនត្រូវបន្ថែមទៅក្នុងគណនីដើមទុន ដែលបានប្រកាសនូវការបង់ពេញ លេញណាមួយជាសាច់ប្រាក់ ជាវត្ថុ ឬ ជាសេវាពីមុនដែលក្រុមហ៊ុនបានទទួលចំពោះ ប័ណ្ណភាគហ៊ុនដែលបានបោះចេញ ។

មាត្រា ១៥០.-

ពេលណាក្រុមហ៊ុនស្នើសុំបន្ថែមនូវចំនួនណាមួយទៅក្នុងគណនីដើមទុន ដែល បានប្រកាសលើរាល់ប្រភេទ ឬ សេរីនៃភាគហ៊ុន ប្រសិនបើចំនួនដែលត្រូវបន្ថែមនោះ ក្រុមហ៊ុនមិនបានទទួលគ្រប់ចំនួនទេ ពេលនោះការបន្ថែមចំនួនចូលទៅក្នុងគណនីដើម ទុន ត្រូវតែមានការយល់ព្រមដោយសេចក្តីសម្រេចពិសេសរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។

ក្រុមហ៊ុនមិនអាចបន្ថយគណនីដើមទុនដែលបានប្រកាស ឬ គណនីដើមទុនណា មួយបានឡើយ ។ ក្រុមហ៊ុនអាចបន្ថយគណនីដើមទុនរបស់ខ្លួនបានសម្រាប់គោលបំណង ណាមួយតាមរយៈសេចក្តីសម្រេចពិសេស ។ សេចក្តីសម្រេចពិសេស ត្រូវបញ្ជាក់គណនី ដើមទុនដែលនឹងត្រូវបន្ថយ ។

ក្រុមហ៊ុនមិនត្រូវបន្ថយគណនីដើមទុនរបស់ខ្លួនទេ ប្រសិនបើមានមូលហេតុដូច ខាងក្រោម :

- ១-ក្រុមហ៊ុនមិនមានលទ្ធភាពសងបំណុលរបស់ខ្លួនបានទេ តាមកាល បរិច្ឆេទដែលបានកំណត់បន្ទាប់ពីការចំណាយ ។

២- តម្លៃទ្រព្យដែលអាចប៉ាន់ស្មានបានរបស់ក្រុមហ៊ុនតិចជាងចំនួនសរុប
នៃបំណុល ។

វិធាននេះមិនយកមកអនុវត្តទេ ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនកាត់បន្ថយគណនីដើមទុន
របស់ខ្លួន នូវចំនួនណាមួយដែលមិនពាក់ព័ន្ធដល់ទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលអាចទទួលបាន
បាននៅពេលក្រោយ ។

ម្ចាស់បំណុលរបស់ក្រុមហ៊ុន អាចធ្វើបណ្តឹងទៅតុលាការសុំឱ្យក្រុមហ៊ុនសងមក
វិញនូវសាច់ប្រាក់ ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិ បន្ទាប់ពីការកាត់បន្ថយគណនីដើមទុនដែលបានធ្វើ
ឡើងផ្ទុយពីមាត្រានេះ ។

បណ្តឹងទាមទារការសងបំណុលដែលបានចែងដោយមាត្រានេះ មិនត្រូវធ្វើឡើង
ក្រោយរយៈពេលពីរ (០២) ឆ្នាំ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សា
ភិបាលឡើយ ។

មាត្រា ១៥១.-

បើសិនជាលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុនផ្តល់នូវសិទ្ធិអាចទិញបានចំពោះប្រភេទណាមួយ
នៃប័ណ្ណភាគហ៊ុន គ្មានប័ណ្ណភាគហ៊ុនណាផ្សេងទៀតនៃប្រភេទនោះត្រូវបោះចេញទៀត
ឡើយលើកលែងតែម្ចាស់ហ៊ុនដែលមានសិទ្ធិទិញមុនគេត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិដំបូងគេបង្អស់ ។

ម្ចាស់ហ៊ុនមានសិទ្ធិទិញបានមុននូវភាគហ៊ុន ដែលបានដាក់សំណើលក់ទៅតាម
សមាមាត្រនៃការកាន់កាប់ភាគហ៊ុនប្រភេទនោះតាមតម្លៃ និងលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗដូចដែល
ប័ណ្ណភាគហ៊ុនទាំងនោះ ត្រូវបានដាក់សំណើលក់ដល់តតិយជនផងដែរ ។

មាត្រា ១៥២.-

ក្រុមហ៊ុនអាចបោះចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ពីឯកសិទ្ធិនៃការផ្លាស់ប្តូរ ជម្រើស
នៃការផ្លាស់ប្តូរ ឬ សិទ្ធិនៃការផ្លាស់ប្តូរក្នុងការទទួលមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុន ។ នៅក្នុង
ករណីនេះ វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ ឬ ក៏មូលបត្រទាំងឡាយត្រូវកំណត់ចេញនូវលក្ខខណ្ឌ

ដែលអាចអនុវត្តបាននៅក្នុងឯកសិទ្ធិនៃការផ្លាស់ប្តូរជម្រើសនៃការផ្លាស់ប្តូរ ឬ សិទ្ធិនៃការផ្លាស់ប្តូរ ។

ឯកសិទ្ធិនៃការផ្លាស់ប្តូរជម្រើសនៃការផ្លាស់ប្តូរ ឬ សិទ្ធិនៃការផ្លាស់ប្តូរក្នុងការទិញមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនអាចធ្វើឡើងឱ្យមានភាពដែលអាចផ្ទេរបាន ឬ មិនអាចផ្ទេរបាន ហើយជម្រើសនិងសិទ្ធិក្នុងការទិញអាចធ្វើដោយដាច់ពីគ្នា ឬ មិនដាច់ពីគ្នាពីរាល់មូលបត្រ ។

មាត្រា ១៥៣.-

ម្ចាស់ហ៊ុនម្នាក់មានសិទ្ធិទទួលវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ភាគហ៊ុន ។ នៅលើវិញ្ញាបនបត្រហ៊ុននីមួយៗ ដែលត្រូវបានបោះចេញដោយក្រុមហ៊ុនត្រូវមាននាមករណ៍ក្រុមហ៊ុនឈ្មោះរបស់បុគ្គលដែលត្រូវបានបោះចេញឱ្យ ហើយនិងចំនួន និងប្រភេទរបស់ប័ណ្ណភាគហ៊ុន និងការកំណត់នូវរាល់សេរីដែលវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ភាគហ៊ុននោះតំណាង ។

មាត្រា ១៥៤.-

យោងទៅតាមការរឹតត្បិតនៅក្នុងច្បាប់នេះ និងដោយលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនភាគហ៊ុនទាំងឡាយអាចធ្វើការផ្ទេរបាន ។ ក្រុមហ៊ុនអាចផ្ទេរបាននូវភាគហ៊ុននោះនឹងធ្វើការកត់បញ្ជីទៅក្នុងសៀវភៅ និងបញ្ជីរបស់ក្រុមហ៊ុនទៅតាមសំណើរបស់ភាគីផ្ទេរនិងភាគីទទួល ។

មាត្រា ១៥៥.-

ផ្អែកទៅតាមលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ក្រុមហ៊ុនអាចជាវ ឬ ទិញមកវិញនូវភាគហ៊ុនទាំងឡាយដែលបានបោះចេញ ។

ក្រុមហ៊ុនត្រូវមានប័ណ្ណភាគហ៊ុនដែលបោះចេញ យ៉ាងហោចណាស់ក៏មួយប្រភេទនៃប័ណ្ណភាគហ៊ុនដែលមានសិទ្ធិពេញលេញក្នុងសិទ្ធិបោះឆ្នោត និងដែលមិនស្ថិតក្រោមភាពចាំបាច់នៃការទិញមកវិញ ឬ ការលោះមកវិញនោះទេ ។

បើសិនជាប័ណ្ណភាគហ៊ុនត្រូវលោះយកមកវិញ ម្ចាស់ភាគហ៊ុនមានភារកិច្ចប្រគល់ ប័ណ្ណភាគហ៊ុនទៅក្រុមហ៊ុនវិញ ដោយទទួលយកមកវិញនូវតម្លៃនៃការលោះនោះ ។ បើ សិនជាម្ចាស់ហ៊ុនមិនព្រមប្រគល់ឱ្យវិញ ក្រុមហ៊ុនអាចកំនត់តម្លៃនៃភាគហ៊ុន ដែលត្រូវ លោះទៅក្នុងគណនីដាច់ដោយឡែកនៅក្នុងធនាគារមួយដែលទទួលស្គាល់ដោយក្រុម ហ៊ុន ហើយក្រុមហ៊ុនត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅម្ចាស់ហ៊ុននោះ ។ ក្រុម ហ៊ុនត្រូវលុបចោលភ្នាមពីសៀវភៅបញ្ជីនូវប័ណ្ណភាគហ៊ុនដែលបានលោះនៅពេល ដែលលុយកក់ត្រូវបានទទួល ។ ប៉ុន្តែក្រុមហ៊ុនមិនត្រូវធ្វើការទូទាត់ណាមួយទៅលើ ការទិញ ឬ ការលោះប័ណ្ណភាគហ៊ុនទេ ដែលបានបោះចេញ ប្រសិនបើមានហេតុផល ថា :

១-ក្រោយពេលទិញ ក្រុមហ៊ុនគ្មានលទ្ធភាពក្នុងការសងបំណុលឱ្យទាន់ ពេល វេលាទេ ។

២-ក្រោយពេលទិញតម្លៃពិតប្រាកដនៃទ្រព្យរបស់ក្រុមហ៊ុននៅតិចជាង តម្លៃសរុបរបស់បំណុល ។

ប័ណ្ណភាគហ៊ុនដែលបានទិញ និងបានលោះរួចមកហើយ ឬ បានទទួលដោយ ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានលុបចេញ ឬ ប្រសិនបើលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនកម្រិតនូវចំនួននៃ ប័ណ្ណភាគហ៊ុនដែលអនុញ្ញាតឱ្យបោះចេញ ក្រុមហ៊ុនអាចដាក់ប័ណ្ណភាគហ៊ុនក្នុងលក្ខណៈ អនុញ្ញាត ប៉ុន្តែពុំទាន់លក់ចេញ ។

មាត្រា ១៥៦.-

នៅពេលក្រុមហ៊ុនទិញ លោះមកវិញ ឬ ទទួលភាគហ៊ុនចូលក្រុមហ៊ុនត្រូវធ្វើការ កែតម្រូវដោយភ្ជាប់ទៅនឹងគណនីដើមទុនដែលរក្សាទុកសម្រាប់ប្រភេទ ឬ សេរីនៃប័ណ្ណ ភាគហ៊ុនដែលបានទិញលោះមកវិញ ឬ បានទទួល ។

មាត្រា ១៥៧.-

ក្នុងករណីដែលមានការរឹតត្បិតនៅក្នុងលក្ខន្តិកៈ អភិបាលអាចប្រកាសចេញនូវ ភាគលាភសល់ ឬ ប្រាក់ចំណេញសុទ្ធរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

អភិបាលអាចចាត់ចែងប្រាក់បម្រុងពិសេសមួយភាគ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការ អនុវត្តពាណិជ្ជកិច្ចរបស់ក្រុមហ៊ុន ដោយប្រើប្រាស់មូលនិធិណាមួយរបស់ក្រុមហ៊ុនដែល មានសម្រាប់បែងចែកភាគលាភ ។

មាត្រា ១៥៨._

ក្រុមហ៊ុនមិនអាចប្រកាស ឬ បែងចែកភាគលាភបានទេ ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនមាន មូលហេតុសមហេតុសមផលដើម្បីធ្វើឱ្យជឿថា :

- ក-ក្រោយពីការបែងចែកភាគលាភនោះ ក្រុមហ៊ុនគ្មានលទ្ធភាពសង បំណុលដូចដែលបានកំណត់ឱ្យសងនោះទេ ។
- ខ-តម្លៃដែលអាចប៉ាន់ស្មានបាននៃទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុនតិចជាង ចំនួនសរុបនៃបំណុល និងដើមទុន ប្រកាសរបស់ភាគហ៊ុនគ្រប់ប្រភេទ ។

មាត្រា ១៥៩._

ក្រុមហ៊ុនអាចបែងចែកភាគលាភ ដោយធ្វើការបោះចេញប័ណ្ណភាគហ៊ុនរបស់ ក្រុមហ៊ុន ។ ផ្អែកតាមការវិភាគនៅក្នុងផ្នែកនេះ ក្រុមហ៊ុនអាចបែងចែកភាគលាភជា សាច់ប្រាក់ ឬ ជាទ្រព្យសម្បត្តិបាន ។

មាត្រា ១៦០._

ប្រសិនបើប័ណ្ណភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានបោះចេញដើម្បីទូទាត់ភាគ- លាភ ចំនួនភាគលាភដែលបានប្រកាសបញ្ជាក់ចំនួនសាច់ប្រាក់ត្រូវបន្ថែមទៅក្នុងគណនី ដើមទុន ឬ ត្រូវបានរក្សាទុកសម្រាប់ប្រភេទ ឬ សេរីនៃប័ណ្ណភាគហ៊ុនដែលបានបោះ ចេញដើម្បីទូទាត់ភាគលាភនោះ ។

ច- មូលបត្រ ការចុះបញ្ជី និងការផ្ទេរ

មាត្រា ១៦១._

នៅក្នុងផ្នែកនេះ ពាក្យបច្ចេកទេសទាំងឡាយមាននិយមន័យដូចតទៅ :

១-គាហកៈ មានន័យថាបុគ្គលដែលកាន់កាប់មូលបត្រដែលអាចទូទាត់ ឱ្យទៅគាហកៈផ្សេងបាន ឬ ដែលបានធ្វើបិដ្ឋិលេខដោយចំហទុក ។

២-អ្នកទិញដោយសុទ្ធចិត្ត មានន័យថាអ្នកទិញដែលបង់តម្លៃឱ្យត្រឹមត្រូវ និងដោយមិនដឹងថាមានការបណ្តឹងទាមទារណាមួយ ហើយជាអ្នកដែលធ្វើការផ្ទេរ ការកាន់កាប់មូលបត្រតាមទម្រង់ជាអ្នកកាន់កាប់ ឬ ជាអ្នកបញ្ជាដែលទទួលបានការផ្ទេរ ការកាន់កាប់មូលបត្រតាមទម្រង់ចុះបញ្ជីដែលបានបោះចេញឱ្យ ឬ ដែលបានធ្វើបិដ្ឋិ- លេខឱ្យ ឬ ដែលបានធ្វើបិដ្ឋិលេខចំហ ។

៣-អ្នកជើងសា មានន័យថាជាបុគ្គលជាប់កាតព្វកិច្ចទាំងស្រុង ឬ មួយភាគ នៃពេលវេលារបស់ខ្លួនក្នុងកិច្ចការជំនួញ ទិញ និងលក់មូលបត្រ និងជាអ្នកធ្វើសកម្ម ភាពជំនួសគេ ឬ ទិញមូលបត្រពីអតិថិជន ឬ លក់មូលបត្រទៅឱ្យអតិថិជនក្នុងកិច្ចការ ជំនួញដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនោះ ។

៤-ការប្រគល់ មានន័យថាជាការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយឆន្ទៈ ។

៥-សុទ្ធ មានន័យថាពិតប្រាកដមិនក្លែងក្លាយ ឬ ក្លែងបន្លំ ។

៦-ម្ចាស់មូលបត្រ មានន័យថាបុគ្គលមានមូលបត្រដែលបានចេញឱ្យ ឬ ដែលបានធ្វើបិដ្ឋិលេខឱ្យ ឬ ដែលមានធ្វើបិដ្ឋិលេខចំហ ។

៧-ចេញបន្ថែម មានន័យថាការចេញមូលបត្រលើសពីចំនួនអតិបរមនៃ មូលបត្រ ដែលអ្នកចេញមូលបត្រត្រូវផ្តល់សិទ្ធិតាមលក្ខន្តិកៈរបស់ខ្លួន ឬ តាមកិច្ចសន្យា ច្បាស់លាស់ក្នុងការចេញមូលបត្រ ។

៨-អ្នកជាំវ មានន័យថាជាបុគ្គលដែលទាញរកចំណេញពីមូលបត្រដោយ ធ្វើការលក់បញ្ជាំ ធ្វើអ៊ីប៊ូតែកចេញប័ណ្ណចេញសាជាថ្មី ធ្វើអំណោយនូវមូលបត្រនោះឬ ក៏ទាញរកចំណេញតាមកិច្ចការជំនួញណាមួយផ្សេងទៀតដោយឆន្ទៈ ។

៩- មូលបត្រ មានន័យថាជាលិខិតស្នាមដែលចេញដោយក្រុមហ៊ុនហើយ ដែល :

ក-ស្ថិតក្នុងទ្រង់ទ្រាយគាហកៈ ទ្រង់ទ្រាយចុះបញ្ជី ឬ ទ្រង់ទ្រាយបញ្ជា

ខ- ជាកិច្ចប័ណ្ណមួយលក់ជាសាធារណៈនៅលើការដោះដូរ ឬលើទីផ្សារមូល-
បត្រ ឬ បានទទួលស្គាល់នៅក្នុងវិស័យណាមួយដែលនៅក្នុងវិស័យនោះ មូលបត្រត្រូវ
បានបោះចេញ ឬ ត្រូវបានលក់ជាប្រតិបត្តិសម្រាប់បម្រើឱ្យការវិនិយោគ ។

គ- ជាប្រភេទមួយ ឬ សេរីមួយមូលបត្រ ដែលចែកនៅក្នុងប្រភេទ ឬ សេរីនៃ
លិខិតស្នាម ។

ឃ- ជាភស្តុតាងបញ្ជាក់ភាគហ៊ុន ភស្តុតាងនៃការចូលរួមចំណែក ឬភស្តុតាង
នៃអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗក្នុងកាតព្វកិច្ចរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

១០- ការផ្ទេរ មានន័យថាជាការផ្ទេរដែលរួមបញ្ចូលទាំងការបញ្ជូនឱ្យ
ដោយប្រតិបត្តិតាមច្បាប់ ។

១១- គ្មានសិទ្ធិក្នុងការចុះហត្ថលេខា ឬ ក្នុងការធ្វើបិដ្ឋិលេខ មានន័យថា
មនុស្សម្នាក់ប្រព្រឹត្តដោយគ្មានសិទ្ធិពិតប្រាកដ ហើយរួមទាំងការក្លែងបន្លំផង ។

មាត្រា ១៦២.-

មូលបត្រគឺជាប្រភេទប័ណ្ណដែលអាចលក់ដូរបាន ។

មាត្រា ១៦៣.-

ក្រុមហ៊ុនណាដែលតម្កល់ទុក ឬ ចែកចាយនូវផែនការអាជីវកម្ម សេចក្តីប្រកាស
ពីព័ត៌មានសំខាន់ ការប្រកាសពីការចុះបញ្ជី សារាចរណែនាំពីការដោះដូរ មូលបត្រ ឬ
ក៏ឯកសារប្រហាក់ប្រហែលដែលទាក់ទងទៅនឹងការចែកចាយមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុន
ដល់សាធារណជន ត្រូវធ្វើជាបន្ទាន់ទៅមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួង
ពាណិជ្ជកម្មនូវច្បាប់ចម្លងនៃឯកសារទាំងអស់នោះ ។

មាត្រា ១៦៤.-

មូលបត្រស្ថិតក្នុងទម្រង់ចុះបញ្ជី ប្រសិនបើមូលបត្រនោះ :

ក- បញ្ជាក់ច្បាស់លាស់នូវបុគ្គលដែលមានសិទ្ធិលើមូលបត្រនិងបញ្ជាក់
ថាការផ្ទេរនោះ អាចកត់ចូលទៅក្នុងបញ្ជីមូលបត្របាន ។

ខ-មានភ្ជាប់ប្រកាសថា វាស្ថិតក្នុងបញ្ជីមូលបត្រ ។

មាត្រា ១៦៥.-

កាតព្វកិច្ចបំណុលស្ថិតក្នុងទម្រង់បញ្ជីដែលចែងថា កាតព្វកិច្ចបំណុលគឺអាចទូទាត់បានទៅតាមបំណង ឬ ចែងថាកាតព្វកិច្ចបំណុល ត្រូវចាត់ចែងទៅឱ្យបុគ្គលម្នាក់ ដែលសម្គាល់បាន ។

មាត្រា ១៦៦.-

មូលបត្រស្ថិតក្នុងទម្រង់ “គាហកៈ” ប្រសិនបើមូលបត្រនោះ អាចទូទាត់ទៅឱ្យបុគ្គលណាម្នាក់ក៏បាន ។ មូលបត្រនៅក្នុងទម្រង់គាហកៈមិនមានបញ្ជាក់ឈ្មោះរបស់អ្នកកាន់កាប់ទេ ។

មាត្រា ១៦៧.-

រាល់អ្នកកាន់កាប់មូលបត្រមានសិទ្ធិជ្រើសរើសមូលបត្រស្របតាមច្បាប់នេះ ឬតាមលិខិតទទួលស្គាល់ថាមិនផ្ទេរសិទ្ធិរបស់ខ្លួនក្នុងការទទួលមូលបត្រពីក្រុមហ៊ុន ។

ក្រុមហ៊ុនមិនត្រូវបោះចេញនូវមូលបត្រលើសពីមួយ ដែលបានកាន់កាប់រួមគ្នាដោយបុគ្គលច្រើននាក់ ។ ការប្រគល់នូវមូលបត្រមួយទៅឱ្យបុគ្គលម្នាក់គឺជាការគ្រប់គ្រាន់ ។

មាត្រា ១៦៨.-

មូលបត្រត្រូវចុះហត្ថលេខាផ្ទាល់ដៃដោយអភិបាលម្នាក់យ៉ាងតិច ហើយហត្ថលេខាបន្ថែមផ្សេងទៀត ដែលតម្រូវឱ្យមាននៅលើមូលបត្រ អាចត្រូវបានចុះហត្ថលេខាដោយត្រាឈ្មោះ ។

មាត្រា ១៦៩.-

នៅលើមូលបត្រដែលបោះចេញដោយក្រុមហ៊ុនត្រូវមាន :

- ១-នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុន ។

២- ពាក្យថា “ បានធ្វើអាជីវកម្មក្រោមច្បាប់សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មនៃ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ” ។

៣- ឈ្មោះរបស់បុគ្គលដែលត្រូវចេញឱ្យ ។

៤- លេខនិងប្រភេទរបស់ប័ណ្ណភាគហ៊ុននិងសេរីរបស់ប័ណ្ណភាគហ៊ុននោះ ។

៥- ដាក់ការរឹតត្បិតទៅលើការផ្ទេរ ។

នៅលើមូលបត្រចេញដោយក្រុមហ៊ុន ដែលត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិឱ្យបោះចេញច្រើន
ជាងមួយប្រភេទ ឬ មួយសេរី ត្រូវចែងឱ្យច្បាស់នូវ :

ក- សិទ្ធិ បុព្វសិទ្ធិ ការរឹតត្បិត និងលក្ខខណ្ឌដែលភ្ជាប់ទៅនឹងប្រភេទសេរី
របស់ប័ណ្ណភាគហ៊ុននីមួយៗ ដែលបានបោះចេញ ។

ខ- ប្រភេទ ឬ សេរីនៃប័ណ្ណភាគហ៊ុនដែលបង្ហាញពីសិទ្ធិ បុព្វសិទ្ធិ ការរឹត
ត្បិត ឬ លក្ខខណ្ឌភ្ជាប់ ។ ក្រុមហ៊ុននឹងផ្តល់ឱ្យម្ចាស់ហ៊ុននូវរាល់តម្រូវការ និងដោយឥត
គិតថ្លៃនូវឯកសារទាំងអស់ស្តីពីសិទ្ធិអាទិភាព ការរឹតត្បិត និងលក្ខខណ្ឌភ្ជាប់ទៅនឹង
ប្រភេទ និងសេរីនីមួយៗ ។

មាត្រា ១៧០.-

ក្រុមហ៊ុនត្រូវរក្សាទុកនូវបញ្ជីមូលបត្រ ដែលនៅក្នុងនោះមានកត់ត្រានូវមូល-
បត្រដែលក្រុមហ៊ុនបោះចេញដោយបញ្ជាក់ប្រភេទ និងសេរីរបស់មូលបត្រទាំងនោះ
ជាអាទិ៍ :

ក- ឈ្មោះដែលរៀបតាមលំដាប់អក្សរ និងអាសយដ្ឋានក្រោយបង្អស់របស់
បុគ្គលម្នាក់ៗដែលជាម្ចាស់មូលបត្រ ។

ខ- លេខមូលបត្រ ដែលកាន់កាប់ដោយម្ចាស់ហ៊ុនម្នាក់ៗ ។

គ- កាលបរិច្ឆេទ និងលក្ខណៈពិសេសនៃការចេញ និងការផ្ទេរមូលបត្រ
នីមួយៗ ។

មាត្រា ១៧១.-

ក្រុមហ៊ុនត្រូវទទួលស្គាល់ម្ចាស់មូលបត្រ ដែលបានទទួលការចុះបញ្ជីថាជាបុគ្គល ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត ទទួលលិខិតជូនដំណឹង ទទួលផលប្រយោជន៍ ទទួលភាគលាភ ឬ ការទូទាត់សងស្របតាមមូលបត្រ និងអនុវត្តរាល់សិទ្ធិរបស់ម្ចាស់មូលបត្រនោះ ។

ក្នុងករណីដែលមានការដាក់ការរឹតត្បិតទៅលើការផ្ទេរមូលបត្រ និងមូលបត្រ ដែលត្រូវបានផ្ទេរចេញ ឬ បញ្ជូនទៅបុគ្គលម្នាក់ដែលមិនមែនជាម្ចាស់មូលបត្រ បុគ្គល នោះត្រូវផ្តល់ភស្តុតាងអំពីការអនុញ្ញាតឱ្យខ្លួនអនុវត្តសិទ្ធិ ឬ បុព្វសិទ្ធិស្របតាមមូលបត្រ ។ ក្រុមហ៊ុនត្រូវទទួលស្គាល់បុគ្គលនោះថាជាអ្នកត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិ ឬ បុព្វសិទ្ធិទាំងឡាយនោះ ។

មាត្រា ១៧២.-

ប្រសិនបើមានអនីតិជនម្នាក់ ដែលស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលអនុវត្តសិទ្ធិជា ម្ចាស់មូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនអនីតិជន ឬ តំណាងរបស់អនីតិជននោះមិនអាចបដិសេធសកម្មភាពរបស់ខ្លួនបានឡើយ ។

មាត្រា ១៧៣.-

កាលណាមូលបត្រមួយត្រូវផ្ទេរចេញ ឬ បញ្ជូនទៅបុគ្គលម្នាក់ដែលមិនមែនជា អ្នកមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីភាគហ៊ុន បុគ្គលនោះត្រូវមានសិទ្ធិក្លាយជា ឬ ចាត់ទុកជាអ្នក កាន់កាប់ដូចដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីភាគហ៊ុនដែរ ប្រសិនបើបុគ្គលនោះ បានតម្កល់ទុក នូវមូលបត្រដែលខ្លួនមានសិទ្ធិកាន់កាប់បានធ្វើជាម្ចាស់នោះ ។

ឯកសារតម្កល់ទុកនោះមាន :

- ក-ឯកសារច្បាប់ដើមរបស់សារការី ឬ ឯកសារដើម ឬ ឯកសារដែល បញ្ជាក់ពីតុលាការ ឬ លិខិតស្នាមរដ្ឋបាលទាំងឡាយ ។
- ខ-លិខិតបញ្ជាក់ភស្តុតាងអំពីការផ្ទេរមូលបត្រក្នុងនាមអ្នកកាន់កាប់ ម្នាក់ដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម :

-ដោយតំណាងស្របច្បាប់របស់អនីតិជន បុគ្គលអសមត្ថភាព ឬ បុគ្គលដែលបាត់ខ្លួន

-ដោយអ្នកជម្រះបញ្ជី ឬ

-ដោយអ្នកដែលបានទទួលទំនុកចិត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុន ក្ស័យធន

មាត្រា ១៧៤.-

នៅក្នុងបណ្តឹងពាក់ព័ន្ធលើមូលបត្រ :

ក-រាល់ការចុះហត្ថលេខាលើមូលបត្រ ឬ ជាបិដ្ឋិលេខក្នុងករណីចាំបាច់ គឺត្រូវបានទទួលស្គាល់លើកលែងតែមានការតវ៉ាបដិសេធន៍ជាក់លាក់ ។

ខ-ហត្ថលេខានៅលើមូលបត្រគឺត្រូវបានសន្មតថាត្រឹមត្រូវ និងមានការអនុញ្ញាត ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើប្រសិទ្ធភាពនៃហត្ថលេខា ត្រូវបានចោទជាបញ្ហាបន្ទុកនៃការរកស៊ីស្តីពីស្ថិតនៅលើភាគីថ្មីតវ៉ា ។

គ-ប្រសិនបើហត្ថលេខាត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាត្រឹមត្រូវ ឬ ត្រូវបានធ្វើឡើងរួចហើយ ការបង្ហាញមូលបត្រអាចផ្តល់សិទ្ធិឱ្យអ្នកកាន់កាប់គ្រប់គ្រងលើមូលបត្រនោះ លើកលែងតែភាគីចុងចោទបង្ហាញភស្តុតាងផ្ទុយ ឬ កង្វះខាតលើសុពលភាពមូលបត្រ ។

ឃ-បើភាគីចុងចោទលើកឡើងនូវភស្តុតាងផ្ទុយ ឬ ភាពមិនពេញលក្ខណៈនៃមូលបត្រ ភាគីដើមចោទត្រូវបង្ហាញភស្តុតាងផ្ទុយ ឬ ភាពមិនពេញលក្ខណៈនោះទៅវិញ ។

មាត្រា ១៧៥.-

លើកលែងតែមានការព្រមព្រៀងផ្សេង និងអនុលោមទៅតាមច្បាប់ដោយឡែក ឬបញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធណាផ្សេងទៀត បុគ្គលដែលច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យចេញលក់មូលបត្រដែល

បោះចេញក្នុងទម្រង់តាហកៈ ឬដែលបានចុះឈ្មោះអ្នកទទួល ឬដែលបានធ្វើបិដ្ឋិលេខ ទៅឱ្យអ្នកទទួល ឬបិដ្ឋិលេខចំហ ។

មាត្រា ១៧៦.-

លក្ខខណ្ឌនៃមូលបត្រដែលមានចែងនៅលើមូលបត្រ និងលក្ខខណ្ឌនៃមូលបត្រ ដោយយោងតាមឯកសារផ្សេងត្រូវឱ្យស្របគ្នា ។ ក្នុងករណីដែលលក្ខខណ្ឌទាំងពីរមិន ស្របគ្នា លក្ខខណ្ឌដែលមានចែងលើមូលបត្រ ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជា បានការ ។

ចំពោះអ្នកទិញដោយសុទ្ធចិត្ត ទោះជាមូលបត្រនោះមានលក្ខណៈមិនប្រក្រតី ក៏ដោយ ក៏ក្រុមហ៊ុនត្រូវតែទទួលស្គាល់សិទ្ធិជាម្ចាស់មូលបត្រដែរ ។

មូលបត្រមានសុពលភាពចំពោះអ្នកទិញដោយសុទ្ធចិត្ត បើអ្នកទិញនោះមិនបាន ដឹងពីភាពមិនប្រក្រតីនៃមូលបត្រនោះ ។

មាត្រា ១៧៧.-

ហត្ថលេខាដែលគ្មានការអនុញ្ញាតនៅលើមូលបត្រនៅពេលមុន ឬ នៅក្នុងពេល ចេញមូលបត្រគឺគ្មានប្រសិទ្ធភាពទេ ។ លើកលែងតែហត្ថលេខានោះមានប្រសិទ្ធភាព សម្រាប់អ្នកទិញ និងមិនចាំបាច់មានលិខិតជូនដំណឹងអំពីការខ្វះខាតការអនុញ្ញាតនោះ ទេ ប្រសិនបើការចុះហត្ថលេខានោះ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយបុគ្គលម្នាក់ដែលបានអនុ- ញ្ញាតដោយអ្នកចេញប័ណ្ណ ដើម្បីចុះហត្ថលេខាលើមូលបត្រ ឬ មូលបត្រប្រហាក់ ប្រហែល ។

មាត្រា ១៧៨.-

នៅពេលមូលបត្រមានចុះហត្ថលេខាចាំបាច់សម្រាប់បោះចេញ ឬ សម្រាប់ផ្ទេរ ប៉ុន្តែពុំទាន់មានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ ដោយប្រការណាមួយ :

ក- បុគ្គលណាក៏អាចបំពេញនូវចន្លោះទំនេរនោះបានដែរ ដោយ ស្របទៅតាមសិទ្ធិរបស់បុគ្គលនោះ ។

ខ- ទោះជាការបំពេញនោះមិនគ្រប់គ្រាន់ក៏ដោយ ក៏មូលបត្រនោះ ចាត់ទុកជាមានលក្ខណៈពេញលេញអាចប្រើប្រាស់បាន ចំពោះអ្នកទិញដែលបានទិញ ពេញថ្លៃដោយមិន បានដឹងអំពីភាពមិនសុក្រឹតនោះឡើយ ។

គ-មូលបត្រដែលបានធ្វើចប់សព្វគ្រប់ហើយដែលមានការកែទោះ បីជាកែដោយក្លែងបន្លំក៏ដោយ ក៏មូលបត្រនោះនៅតែមានតម្លៃអាចអនុវត្តបាន ប៉ុន្តែ ការអនុវត្តនេះ ត្រូវយោងលើលក្ខខណ្ឌដើម ។

មាត្រា ១៧៩._

អ្នកទទួលចុះបញ្ជីលក់ភាគហ៊ុន ឬ ផ្ទេរភាគហ៊ុនមិនទទួលខុសត្រូវចំពោះការ ក្លែងបន្លំមូលបត្រទេ ប្រសិនបើ :

ក-សកម្មភាពក្នុងការបោះចេញមូលបត្រស្ថិតក្នុងរង្វង់ការងារដែលបាន អនុញ្ញាត ។

ខ-មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវថាមូលបត្រនោះមិននៅក្នុងទម្រង់បែបបទនិង ចំនួនដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យបោះចេញ ។

មាត្រា ១៨០._

នៅពេលប្រគល់មូលបត្រ អ្នកជំរកទទួលសិទ្ធិពីមូលបត្រដូចអ្នកផ្ទេរមានដែរ ឬ អ្នកដែលមានការអនុញ្ញាតដើម្បីផ្ទេរ លើកលែងតែអ្នកជំរកជាភាគីក្លែងបន្លំ ឬប្រព្រឹត្ត អំពើល្មើសដែលប៉ះពាល់ដល់មូលបត្រមិន បានបង្ហាញអំពីសិទ្ធិកាន់កាប់ពីម្ចាស់ពិត ប្រាកដ ។

មាត្រា ១៨១._

បុគ្គលដែលធ្វើការផ្ទេរមូលបត្រ ទៅអ្នកជំរកដោយសុចរិតធ្វើការធានាចំពោះតែ :

- ១-ការផ្ទេរនោះមានសុពលភាព និងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។
- ២-មូលបត្រនោះត្រឹមត្រូវមិនក្លែងបន្លំ និងមិនមានការកែសំណៅដើម ឡើយ ។

៣-ក្នុងករណីដែលខ្លួនមិនដឹងថាមានអ្វី ដែលអាចបង្កឱ្យខូចខាតដល់ សុពលភាពរបស់មូលបត្រនោះទេ ។

អ្នកជើងសាផ្តល់ទៅអតិថិជនរបស់ខ្លួន ទៅអ្នកចេញមូលបត្រ និងអ្នកជំរុញប័ណ្ណ នូវការធានាដែលបានចែងក្នុងមាត្រានេះ ហើយមានសិទ្ធិ និងបុព្វសិទ្ធិជាអ្នកជំរុញស្ថិត ក្រោមមាត្រានេះ ។ ការធានាទាំងនោះដែលសំដៅផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់អ្នកជើងសា ដែលធ្វើសកម្មភាពក្នុងឋានៈជាភ្នាក់ងារម្នាក់គឺបន្ថែមទៅលើការធានាដែលបានទទួល ពីអតិថិជន និងការធានាដែលសំដៅផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់អតិថិជន ។

មាត្រា ១៨២.-

នៅពេលមូលបត្រមួយស្ថិតក្នុងទម្រង់ចុះបញ្ជី ដែលត្រូវផ្ទេរកម្មសិទ្ធិទៅអ្នកទិញ ម្នាក់ដោយពុំទាន់មានបិដ្ឋិលេខ អ្នកទិញនោះនឹងក្លាយជាអ្នកទិញពិតប្រាកដដរាបណា បិដ្ឋិលេខត្រូវបានផ្តល់ឱ្យ ។

ទោះជាការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិបានបំពេញសព្វគ្រប់ នៅពេលបញ្ចេញមូលបត្រក៏ដោយ ក៏អ្នកទិញមានសិទ្ធិទាមទារចំពោះអ្នកផ្ទេរកម្មសិទ្ធិនោះ ឱ្យផ្តល់ជូននូវបិដ្ឋិលេខជាចាំ បាច់ ។

មាត្រា ១៨៣.-

បិដ្ឋិលេខមូលបត្រនៅក្នុងទម្រង់ចុះបញ្ជីកើតឡើងនៅពេលដែលបុគ្គលមានសិទ្ធិ ចុះហត្ថលេខាលើមូលបត្រ ឬលើឯកសារដោយឡែកលើការផ្តល់សិទ្ធិ ឬការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ មូលបត្រនោះ ឬចុះហត្ថលេខាផ្តល់សិទ្ធិដើម្បីចាត់ចែង ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិមូលបត្រនោះ ។ បិដ្ឋិលេខមូលបត្រមានលក្ខណៈដូចតទៅ :

- បិដ្ឋិលេខអាចជាលក្ខណៈពិសេស ឬ បិដ្ឋិលេខចំហ
- បិដ្ឋិលេខចំហរមានទាំងបិដ្ឋិលេខអ្នកកាន់កាប់ផង
- បិដ្ឋិលេខពិសេសបញ្ជាក់ពីបុគ្គលដែលមូលបត្រត្រូវផ្ទេរទៅឱ្យ ឬបញ្ជាក់

ពីសិទ្ធិរបស់បុគ្គលដែលមានសិទ្ធិក្នុងការផ្ទេរមូលបត្រនោះ ។

ម្ចាស់មូលបត្រអាចប្តូរបិដ្ឋិលេខចំហមួយទៅជាបិដ្ឋិលេខពិសេសមួយបាន ។

នៅក្នុងផ្នែកនេះបុគ្គលដែលមានសិទ្ធិធ្វើបិដ្ឋិលេខគឺ :

១-ជាបុគ្គលដែលបានបញ្ជាក់តាមរយៈមូលបត្រ ឬតាមរយៈបិដ្ឋិលេខ ពិសេស ដែលមានសិទ្ធិលើមូលបត្រ ។

២-ជាអ្នកតំណាងស្របច្បាប់ ប្រសិនបើបុគ្គលដែលបានចែងនៅក្នុងចំណុច ១ គឺជាបុគ្គលម្នាក់គ្មានលទ្ធភាពអនុវត្តពាណិជ្ជកិច្ច បានដោយមូលហេតុណាមួយ ។

៣-ជាបុគ្គលដែលមានសិទ្ធិចុះហត្ថលេខាតាមច្បាប់ជាធរមាន ឬ តាម លិខិតប្រគល់សិទ្ធិ ។

៤-ជាភ្នាក់ងារដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតក្នុងន័យថាបុគ្គលដែលបាន រៀបរាប់នៅក្នុងចំណុច (១) ដល់ចំណុច (៣) អាចធ្វើសកម្មភាពតាមរយៈភ្នាក់ងារ បាន ។

មាត្រា ១៨៤.-

តាមរយៈបិដ្ឋិលេខរបស់ខ្លួន អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខត្រូវបានសន្មតថាគ្មានកាតព្វកិច្ច ធានាថាមូលបត្រនោះនឹងត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយអ្នកចេញមូលបត្រនោះទេ លើក លែងតែមានការព្រមព្រៀងផ្សេងពីនេះ ។

បិដ្ឋិលេខតែមួយផ្នែកនៃឯកតានៅលើមូលបត្រ ដែលអ្នកចេញបានបញ្ជាក់ថា អាចឱ្យមានការផ្ទេរដាច់ដោយឡែកពីគ្នា បានគឺមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការធ្វើបិដ្ឋិលេខ បន្តទៅលើផ្នែកដទៃទៀតបាន ។

មាត្រា ១៨៥.-

បិដ្ឋិលេខពិសេស ឬបិដ្ឋិលេខចំហលើមូលបត្រមួយមិនអាចចាត់ទុកជាការផ្ទេរ បានទេ បើសិនជាគ្មានការប្រគល់មូលបត្រដែលមានបិដ្ឋិលេខនោះទេ ។ បិដ្ឋិលេខចុះ នៅលើឯកសារដោយឡែកអាចចាត់ទុកជាការផ្ទេរ បានលុះត្រាតែមានការប្រគល់មូល- បត្រផង និងឯកសារដោយឡែកនោះផង ។

មាត្រា ១៨៦._

បិដ្ឋិលេខនៃមូលបត្រនៅក្នុងទម្រង់គាហកៈ មិនប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិនៃការចុះបញ្ជីរបស់អ្នកកាន់កាប់ភាគហ៊ុនឡើយ ។

មាត្រា ១៨៧._

ម្ចាស់មូលបត្រអាចតវ៉ាពីសុពលភាពនៃបិដ្ឋិលេខទៅនឹងអ្នកចេញមូលបត្រ ឬទៅអ្នកទិញផ្សេងទៀតដែលមានឆន្ទៈល្អក្នុងការទទួលមូលបត្រថ្មី ដែលត្រូវបោះចេញ ឬចុះបញ្ជីផ្ទេរជាថ្មី ។

មាត្រា ១៨៨._

អ្នកចេញមូលបត្រណា ដែលចុះបញ្ជីលើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិមូលបត្រ ដែលមានបិដ្ឋិលេខមិនត្រឹមត្រូវ អ្នកចេញមូលបត្រនោះត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះការចុះបញ្ជីដែលមិនត្រឹមត្រូវនោះ ។

មាត្រា ១៨៩._

បុគ្គលដែលធានាលើហត្ថលេខារបស់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខលើមូលបត្រធានាថាការចុះហត្ថលេខានៅពេលនោះជា :

- ១-ហត្ថលេខាត្រឹមត្រូវ ។
- ២-អ្នកចុះហត្ថលេខាគឺជាបុគ្គលដែលមានសិទ្ធិធ្វើបិដ្ឋិលេខ ។
- ៣-អ្នកចុះហត្ថលេខាមានសិទ្ធិស្របច្បាប់ក្នុងការចុះហត្ថលេខា ។

ប៉ុន្តែបុគ្គលដែលធានាលើហត្ថលេខារបស់អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខមិនធានាអះអាងនូវសិទ្ធិស្របច្បាប់នៃការផ្ទេរដោយឡែកណាមួយឡើយ ។

អ្នកចេញមូលបត្រ មិនត្រូវតម្រូវយកការធានាលើបិដ្ឋិលេខជាលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការចុះបញ្ជីលើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិឡើយ ។

មាត្រា ១៩០.-

ការប្រគល់មូលបត្រទៅឱ្យអ្នកជំរកកើតឡើងនៅពេលដែល :

ក-អ្នកជំរកម្នាក់ ឬ បុគ្គលម្នាក់ ដែលបានចាត់តាំងដោយអ្នកជំរកនោះ ទទួលកាន់កាប់មូលបត្រ ។

ខ-អ្នកជើងសាររបស់អ្នកជំរកទទួលកាន់កាប់មូលបត្រ ដែលមានចិដ្ឋិលេខ ទៅឱ្យអ្នកជំរក ឬ ដែលចេញក្នុងនាមរបស់អ្នកជំរក ។

គ-អ្នកជើងសាររបស់អ្នកជំរក ធ្វើការអះអាងបញ្ជាក់អំពីការទិញទៅឱ្យអ្នក ជំរក ហើយនៅក្នុងកំណត់ហេតុរបស់អ្នកជើងសារបញ្ជាក់លើអត្តសញ្ញាណរបស់មូល- បត្រជាក់លាក់មួយជារបស់អ្នកជំរកនោះ ។

ឃ-យោងទៅតាមមូលបត្រ ដែលមានបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ ដែលត្រូវ ផ្ទេរកម្មសិទ្ធិក្នុងពេលតតិយជននៅមានភាពជាម្ចាស់នៅឡើយ តតិយជននោះត្រូវបាន ទទួលស្គាល់ខ្លួនជាអ្នកកាន់កាប់ប័ណ្ណឱ្យអ្នកជំរក ។

មាត្រា ១៩១.-

បើគ្មានការព្រមព្រៀងផ្សេងទេ ការលក់មូលបត្រមួយធ្វើឡើងដោយការផ្លាស់ ប្តូរ ឬ តាមរយៈអ្នកជើងសារ :

១-អតិថិជនជាអ្នកលក់ ត្រូវបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនក្នុងការផ្ទេរនៅពេល ខ្លួនត្រូវផ្ទេរកម្មសិទ្ធិភាពជាម្ចាស់ទៅឱ្យអ្នកជើងសាររបស់អ្នកលក់ ឬ ទៅឱ្យបុគ្គលដែល បានចាត់តាំងដោយអ្នកជើងសាររបស់អ្នកលក់នោះឱ្យកាន់កាប់ជំនួសខ្លួន ។

២- អ្នកជើងសាររបស់អ្នកលក់រួមមានអ្នកជើងសារជាប់ទាក់ទងដែលធ្វើ សកម្មភាពឱ្យអតិថិជនជាអ្នកលក់ ត្រូវបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ដើម្បីធ្វើការផ្ទេរភាព ជាម្ចាស់នៃមូលបត្រទៅឱ្យអ្នកជើងសាររបស់អ្នកទិញ ឬ ឱ្យទៅបុគ្គលដែលបានចាត់តាំង ដោយអ្នកជើងសាររបស់អ្នកទិញ ឬ ដោយឥទ្ធិពលនៃភាពជាក់ស្តែងនៃការលក់ស្រប តាមបទប្បញ្ញត្តិនៃការដោះដូរ ដែលបទប្បញ្ញត្តិនោះធ្វើឱ្យមានពាណិជ្ជកម្មកើតឡើង ។

ប្រសិនបើគ្មានការព្រមព្រៀងផ្សេងទេ ភារកិច្ចរបស់អ្នកផ្ទេរកម្មសិទ្ធិក្នុងការប្រគល់ មូលបត្រទៅឱ្យអ្នកជំរកក្រោមកិច្ចសន្យានៃការទិញគឺមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ទេលុះត្រាតែ បុគ្គលនោះ ផ្ទេរមូលបត្រក្នុងបែបបទអាចដោះដូរបានទៅឱ្យអ្នកជំរក ឬ ឱ្យទៅបុគ្គល ដែលបានប្រគល់សិទ្ធិដោយអ្នកជំរក ឬ ដោយសំអាងនូវការទទួលដឹងដែលត្រូវធ្វើ ឡើងទៅអ្នកជំរកថាមូលបត្រនោះត្រូវខ្លួនកាន់កាប់ជំនួស ។

មាត្រា ១៩២.-

ប្រសិនបើមូលបត្រដែលត្រូវបានផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ដោយមិនត្រឹមត្រូវពីបុគ្គលណា មួយ ក្នុងមូលហេតុណាក៏ដោយរួមទាំងអសមត្ថភាពរបស់បុគ្គលនោះផង បុគ្គលនោះ អាចធ្វើការទាមទារទៅអ្នកពាក់ព័ន្ធណាមួយ លើកលែងតែចំពោះអ្នកទិញដោយសុច- រិតដើម្បី :

១- ទាមទារមកវិញនូវភាពជាម្ចាស់លើមូលបត្រនោះ ។

២- កាន់កាប់ភាពជាម្ចាស់លើមូលបត្រថ្មី បញ្ជាក់ច្បាស់នូវសិទ្ធិដូចគ្នាទាំង អស់ ឬ មួយផ្នែក ។

៣- ទាមទាររាល់ការខូចខាតទាំងឡាយ ។

ប្រសិនបើមូលបត្រ ដែលត្រូវបានផ្ទេរកម្មសិទ្ធិដោយមិនត្រឹមត្រូវដោយមូលហេតុ ធ្វើបិដ្ឋិលេខមិនមានការអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវ នៅពេលនោះម្ចាស់មូលបត្រអាចទាមទារ មកវិញបាននូវភាពជាម្ចាស់នៃមូលបត្រនោះ ឬ ទាមទារឱ្យចេញមូលបត្រថ្មីមួយទៀត ទោះបីចំពោះអ្នកទិញដោយសុចរិតក៏ដោយ ក្នុងករណីដែលមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា បិដ្ឋិលេខនោះគ្មានប្រសិទ្ធភាពមែន ។

សិទ្ធិក្នុងការទាមទារមកវិញនូវភាពជាម្ចាស់លើមូលបត្រ ត្រូវអនុវត្តយ៉ាងជាក់ លាក់ដែលការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិត្រូវបានទប់ស្កាត់ ហើយមូលបត្រនោះត្រូវបានដកហូតយក មកតម្កល់ទុកវិញដើម្បីរង់ចាំបណ្តឹងតវ៉ា ។

មាត្រា ១៩៣.-

បើគ្មានការព្រមព្រៀងផ្សេងទេ អ្នកផ្ទេរកម្មសិទ្ធិត្រូវផ្តល់ឱ្យអ្នកជំរុញស្តុកតាង អំពីសិទ្ធិក្នុងការផ្ទេររបស់ខ្លួន ឬផ្តល់នូវតម្រូវការណាមួយផ្សេងដែលចាំបាច់ដើម្បីទទួលបានការចុះបញ្ជីនូវការផ្ទេរមូលបត្រនោះ ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិនោះមិនមែនជាការផ្ទេរដែលមានបង់តម្លៃនោះ អ្នកផ្ទេរកម្មសិទ្ធិមិនចាំបាច់បង្ហាញភស្តុតាងដូចមានចែងខាងលើនេះទេ លុះត្រាតែអ្នកជំរុញបានបង់តម្លៃសមស្រប និង សោហ៊ុយចាំបាច់ផ្សេងៗទៀត ។

ប្រសិនបើអ្នកផ្ទេរកម្មសិទ្ធិខកខានក្នុងការអនុវត្ត ការទាមទារចាំបាច់របស់អ្នកជំរុញក្នុងរយៈពេលសមស្របមួយ ពេលនោះអ្នកទិញអាចប្រកែក ឬ បដិសេធការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិនោះបាន ។

មាត្រា ១៩៤.-

មូលបត្រ ឬ ភាគលាភនៃផលប្រយោជន៍ផ្សេងៗមិនអាចរឹបអូសបានទេ លុះត្រាតែបុគ្គលដែលធ្វើការរឹបអូសនោះ បានទទួលសិទ្ធិជាម្ចាស់លើមូលបត្រដែលត្រូវរឹបអូសនោះ ។

មាត្រា ១៩៥.-

ពេលណាដែលមូលបត្រ នៅក្នុងទម្រង់ចុះបញ្ជីត្រូវធ្វើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ពេលនោះអ្នកចេញមូលបត្រ ត្រូវចុះបញ្ជីនូវការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិនោះក្នុងករណីដូចតទៅ :

- ១-មូលបត្រមានបិដ្ឋិលេខរបស់បុគ្គលដែលមានសិទ្ធិធ្វើបិដ្ឋិលេខ ។
- ២-មានការធានាសមហេតុផលថា បិដ្ឋិលេខនោះមិនក្លែងបន្លំ ហើយមានសុពលភាព ។
- ៣-ច្បាប់ទាំងឡាយណាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រមូលពន្ធដារត្រូវបានអនុវត្ត ។
- ៤-ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិនោះ គឺស្របតាមច្បាប់ ឬផ្ទេរទៅឱ្យអ្នកជំរុញពិតប្រាកដ ។

នៅពេលអ្នកចេញមូលបត្រមានភារកិច្ចចុះបញ្ជីការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិមូលបត្រពេលនោះ អ្នកចេញមូលបត្រត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះបុគ្គលដែលបានបង្ហាញមូលបត្រសម្រាប់ឱ្យចុះបញ្ជីនូវការខាតបង់ដែលកើតឡើងពីការពន្យារពេលមិនសមហេតុសមផលក្នុងការចុះបញ្ជី ឬ ពីការខកខាន ឬ ការប្រកែកក្នុងការចុះបញ្ជីលើការផ្ទេរនោះ ។

មាត្រា ១៩៦.-

អ្នកចេញមូលបត្រមិនទទួលខុសត្រូវចំពោះម្ចាស់មូលបត្រ ឬ បុគ្គលផ្សេងៗដែលទទួលបានការខាតបង់បណ្តាលមកពីការចុះបញ្ជីលើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិមូលបត្រឡើយ ប្រសិនបើបិដ្ឋិលេខចាំបាច់មានចារលើមូលបត្រហើយ អ្នកចេញមូលបត្រនោះបានធ្វើការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការកំណត់នូវភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៃបិដ្ឋិលេខនោះ ។

មាត្រា ១៩៧.-

នៅពេលមូលបត្រត្រូវបានបាត់បង់ ឬ ត្រូវបានបំផ្លាញ ហើយម្ចាស់មិនបានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីមូលហេតុទៅអ្នកចេញមូលបត្រនៅក្នុងពេលសមស្របទេ ក្រោយពីខ្លួនបានដឹងពីការបាត់បង់ ការបំផ្លាញនោះ ហើយពេលនោះអ្នកចេញមូលបត្របានចុះបញ្ជីនូវការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិមូលបត្រនោះមុនការទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងពីម្ចាស់មូលបត្រ ម្ចាស់មូលបត្រនោះត្រូវអស់សិទ្ធិក្នុងការទាមទារមូលបត្រថ្មីពីអ្នកចេញមូលបត្រ ។

មាត្រា ១៩៨.-

នៅពេលម្ចាស់មូលបត្រជូនដំណឹងថាមូលបត្រត្រូវបានបាត់បង់ ឬ ត្រូវបានបំផ្លាញ ពេលនោះអ្នកចេញមូលបត្រ ត្រូវចេញមូលបត្រថ្មីជំនួសមូលបត្រដើម ប្រសិនបើម្ចាស់មូលបត្រនោះ :

១-ស្នើសុំមុនពេលអ្នកចេញមូលបត្របានជូនដំណឹងថាមូលបត្រនោះត្រូវបានទទួលសិទ្ធិដោយអ្នកទិញពិតប្រាកដរួចទៅហើយ ។

២-យកមូលបត្រសងការខូចខាតមកបង្ហាញអ្នកចេញមូលបត្រ ។

៣- យល់ព្រមទទួលនូវរាល់លក្ខខណ្ឌតម្រូវ ដែលបានបង្ហាញដោយអ្នក
ចេញមូលបត្រ ។

ក្រោយពីការចេញឱ្យនូវមូលបត្រថ្មី ក្រោមកថាខណ្ឌខាងលើ ប្រសិនបើអ្នកទិញ
មូលបត្រដើមពិតប្រាកដបង្ហាញមូលបត្រដើមនោះដើម្បីចុះបញ្ជីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ពេលនោះ
អ្នកចេញមូលបត្រត្រូវចុះបញ្ជីលើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិនោះ ។

ក្នុងការបន្ថែមសិទ្ធិណាមួយទៅលើមូលបត្រសងការខូចខាត អ្នកចេញមូលបត្រ
អាចត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ បាននូវមូលបត្រថ្មី ដែលបានចេញឱ្យពីបុគ្គលម្នាក់ទៅបុគ្គល
ម្នាក់ទៀត ។

ក- អ្នកទទួលរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ និងអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ

មាត្រា ១៩៩.-

លើកលែងតែមានការអនុញ្ញាតពីតុលាការ អ្នកទទួលរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិមិនអាច
អនុញ្ញាតឱ្យប្រកបពាណិជ្ជកិច្ចក្នុងក្រុមហ៊ុនបានឡើយ ។ អនុលោមតាមសិទ្ធិរបស់ឥណ-
ទាយក អ្នកទទួលរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុនអាចទទួលចំណូលអំពីទ្រព្យសម្បត្តិ
និងអាចធ្វើការសងបំណុលដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ។ អ្នកទទួលរក្សា
ទ្រព្យសម្បត្តិក៏អាចដឹងផងដែរពីអត្ថប្រយោជន៍នៃមូលបត្ររបស់ម្ចាស់មូលបត្រដែល
បានតែងតាំងខ្លួន ។

មាត្រា ២០០.-

តុលាការអាចអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកទទួលរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ ប្រកបពាណិជ្ជកិច្ចក្រុម
ហ៊ុនបានក្នុងគោលបំណងការពារមូលបត្រទាំងឡាយរបស់បុគ្គលដែលបានតែងតាំង
ខ្លួន ។ អ្នកទទួលរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិនោះគឺជាអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ។

មាត្រា ២០១._

ប្រសិនបើអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ត្រូវបានតែងតាំងដោយតុលាការ ឬ ដោយលិខិតណាមួយរបស់ក្រុមហ៊ុន សិទ្ធិរបស់អភិបាលទាំងឡាយត្រូវអស់តម្លៃរហូតដល់អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិនោះត្រូវបានបញ្ចប់ ។

មាត្រា ២០២._

អ្នកទទួលរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានតែងតាំងដោយតុលាការត្រូវអនុវត្តទៅតាមការណែនាំរបស់តុលាការ ។

អ្នកទទួលរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានតែងតាំងតាមសេចក្តីសម្រេចណាមួយផ្សេង ត្រូវអនុវត្តទៅតាមសេចក្តីសម្រេចនេះនិងតាមការណែនាំរបស់តុលាការ ។

មាត្រា ២០៣._

អ្នកទទួលរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិត្រូវ :

- ១-ប្រតិបត្តិដោយស្មោះត្រង់ និងដោយបំណងល្អហើយរក្សាទុកដាក់ទ្រព្យសម្បត្តិដែលស្ថិតក្នុងការកាន់កាប់របស់ខ្លួន ឬ ធ្វើការត្រួតពិនិត្យត្រឹមត្រូវតាមរបៀបពាណិជ្ជកម្ម ។
- ២-ជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ទៅមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មអំពីការតែងតាំង និងការបំពេញសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។
- ៣-ថែរក្សា និងត្រួតពិនិត្យទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុនស្របទៅតាមបញ្ជារបស់តុលាការ ឬ តាមលិខិតស្នាមដែលខ្លួនត្រូវបានតែងតាំង ។
- ៤-បើក និងរក្សាទុកគណនីធនាគារក្នុងនាមរបស់ខ្លួនជាអ្នកទទួលរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ ជាអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុនសម្រាប់ទឹកប្រាក់ក្រុមហ៊ុនដែលបានមកដោយស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ខ្លួន ។

៥-រក្សាទុកគណនីពិស្តារពីកិច្ចការជំនួញទាំងអស់ ដែលបានសំរេចឡើង ដោយខ្លួនឯងដែលជាអ្នកទទួលរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ ជាអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ។

៦-រក្សាទុកគណនីទាំងឡាយនៃការគ្រប់គ្រង និងសម្រាប់មន្ត្រីទទួលបន្ទុក គ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មត្រួតពិនិត្យក្នុងពេលម៉ោងធ្វើអាជីវកម្ម ។

៧-រៀបចំយ៉ាងហោចណាស់ម្តងក្នុងមួយឆមាសនូវរបាយការណ៍ហិរញ្ញ វត្ថុក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលខ្លួនត្រូវបានតែងតាំង ។

៨-ផ្តល់នូវគណនីចុងក្រោយនៃការគ្រប់គ្រង ដើម្បីបំពេញបញ្ចប់ភារកិច្ច របស់ខ្លួន ។

មាត្រា ២០៤.-

តាមការស្នើសុំដោយអ្នកទទួលរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ អ្នកទទួលគ្រប់គ្រងទ្រព្យ សម្បត្តិ ឬ ការស្នើសុំដោយបុគ្គលដែលមានផលប្រយោជន៍ តុលាការត្រូវចេញបញ្ជា ដោយយល់ថាគួរបញ្ជូលបន្ថែមដោយគ្មានកម្រិតនូវ :

ក-ដីកាតែងតាំង ដីកាតែងតាំងជំនួស ឬ ដីកាបញ្ចប់សិទ្ធិអ្នកទទួលរក្សា ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ និងដីកាដែលឱ្យសម្រេចលើគណនីរបស់ អ្នកទទួលរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ។

ខ-ដីកាកំណត់សេចក្តីជូនដំណឹង ដែលត្រូវផ្តល់ដល់បុគ្គលណាម្នាក់ ឬដី- កាបញ្ជូនសេចក្តីជូនដំណឹងដល់បុគ្គលណាម្នាក់ ។

គ-ដីកាកំណត់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភដល់អ្នកទទួលរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ អ្នកទទួល គ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ។

ឃ-ដីកាកំណត់ទិសដៅដល់រាល់បញ្ហាទាក់ទងទៅនឹងភារកិច្ចរបស់អ្នក ទទួលរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ អ្នកទទួលគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ។

៩- ម្ចាស់ហ៊ុន

មាត្រា ២០៥.-

មហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុន ត្រូវធ្វើឡើងនៅទីកន្លែងណាមួយក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលបានចែងក្នុងលក្ខន្តិកៈ ឬ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុមហ៊ុន ឬ តាមការកំណត់របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។

មហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនអាចធ្វើឡើងនៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានប្រសិនបើមានការយល់ព្រមពីម្ចាស់ហ៊ុនដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតទាំងអស់ ។

មាត្រា ២០៦.-

អភិបាលទាំងឡាយរបស់ក្រុមហ៊ុន ត្រូវកោះប្រជុំមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនប្រចាំឆ្នាំមិនឱ្យលើសពី ១២ (ដប់ពីរ) ខែ ក្រោយពីក្រុមហ៊ុននោះ បានបង្កើតឡើងជាផ្លូវការ ។

អភិបាលទាំងឡាយរបស់ក្រុមហ៊ុន ត្រូវកោះប្រជុំមហាសន្និបាតវិសាមញ្ញរបស់ម្ចាស់ហ៊ុននៅពេលណាមួយក៏ បានតាមការចាំបាច់ ។

មាត្រា ២០៧.-

ម្ចាស់ហ៊ុនទាំងឡាយ អាចធ្វើសំណូមពរទៅអភិបាលឱ្យកោះប្រជុំមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនតាមគោលបំណង ដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងសំណើនោះ ។

លិខិតស្នើសុំនោះត្រូវធ្វើឡើងដោយម្ចាស់មូលបត្រ ដែលកាន់កាប់ប័ណ្ណភាគហ៊ុនមិនតិចជាង ៥១ (ហាសិបមួយ) ភាគរយនៃប័ណ្ណភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនដែលបានបោះចេញ ហើយដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតក្នុងមហាសន្និបាត ។

លិខិតស្នើសុំនោះ អាចធ្វើតាមបែបបទផ្សេងៗ ដែលបានចុះហត្ថលេខាដោយម្ចាស់ហ៊ុនម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ។

លិខិតសំណើនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំ ត្រូវបញ្ជាក់នូវពាណិជ្ជកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ ហើយត្រូវធ្វើទៅអភិបាលម្នាក់ៗ និងទៅទីស្នាក់ការចុះបញ្ជីរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

នៅពេលទទួលសំណើ អភិបាលទាំងឡាយត្រូវកោះប្រជុំមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុន ដើម្បីពិភាក្សាកិច្ចការពាណិជ្ជកម្មដែលបានចែងនៅក្នុងលិខិតស្នើសុំនោះ ។

ប្រសិនបើអភិបាលទាំងឡាយ មិនបានកោះប្រជុំក្នុងអំឡុងពេល២១ (ម្ភៃមួយ) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបានទទួលលិខិតស្នើសុំនោះទេ ម្ចាស់ហ៊ុនណាមួយដែលបានចុះហត្ថលេខា លើលិខិតស្នើសុំនោះ អាចកោះប្រជុំមហាសន្និបាតបាន ។

លុះត្រាតែម្ចាស់ហ៊ុនទាំងឡាយបានធ្វើសេចក្តីសម្រេចនៅឯមហាសន្និបាតដែល ម្ចាស់ហ៊ុនបានកោះប្រជុំ ក្នុងករណីនេះក្រុមហ៊ុនត្រូវចេញសងម្ចាស់ហ៊ុនវិញនូវការចំណាយ លើកលែងតែម្ចាស់ហ៊ុនទាំងឡាយដែលបានសម្រេចផ្សេងពីនេះ ដែលបានធ្វើឡើង ដោយម្ចាស់ហ៊ុនដ៏សមហេតុសមផលក្នុងការស្នើសុំការកោះប្រជុំ និងការរៀបចំមហា សន្និបាតនោះ ។

មាត្រា ២០៨.-

ក្នុងករណីមិនអាចកោះប្រជុំ ឬ មិនអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន ចំពោះកិច្ចប្រជុំមហា សន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនទៅតាមបែបទ ដែលបានចែងក្នុងលក្ខន្តិកៈ ឬច្បាប់នេះ ឬដោយ មូលហេតុណាមួយផ្សេងទៀត អភិបាល ម្ចាស់ហ៊ុន ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតក្នុងអង្គ ប្រជុំ ឬមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម អាចស្នើសុំតុលាការ ឱ្យចាត់ចែងមហាសន្និបាតបាន ទៅតាមវិធីណាមួយ ដែលតុលាការពិចារណាលើញ ថាសមស្រប ។

តុលាការអាចកំណត់ភ្នំរ៉ូមផ្សេងពីភ្នំរ៉ូមដែលបានតម្រូវដោយលក្ខន្តិកៈ ឬ ច្បាប់ នេះចំពោះកិច្ចប្រជុំដែលបានកោះប្រជុំ ដែលបានរៀបចំនិងដែលបានប្រព្រឹត្តទៅដោយ ផ្អែកតាមមាត្រានេះ ។

មាត្រា ២០៩.-

ម្ចាស់ហ៊ុនដែលមានសិទ្ធិទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុន គឺ ជាអ្នកកាន់កាប់ប័ណ្ណភាគហ៊ុន តាមប្រភេទ ឬ សេរី ដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីមូល បត្រ នៅពេលបិទអាជីវកម្ម តាមកាលបរិច្ឆេទដែលកំណត់ទុកជាមុន ។

អភិបាលសម្រេចកាលបរិច្ឆេទដែលកំណត់ទុកមុនមិនច្រើនជាង ៥០ (ហាសិប) ថ្ងៃ ឬតិចជាង ២០ (ម្ភៃ) ថ្ងៃ មុនថ្ងៃធ្វើមហាសន្និបាតឡើយ ។

ប្រសិនបើអភិបាលមិនបានសម្រេចកាលបរិច្ឆេទកំណត់ទុកជាមុនទេ កាលបរិច្ឆេទកំណត់ទុកត្រូវធ្វើឡើង :

- ១- នៅពេលបិទអាជីវកម្ម មុនថ្ងៃជូនដំណឹងពីមហាសន្និបាត ។
- ២- នៅថ្ងៃមហាសន្និបាតត្រូវបានរៀបចំឡើង ប្រសិនបើគ្មានការជូនដំណឹងមុនទេ ។

ចំពោះកាលបរិច្ឆេទកំណត់ទុកមុនដើម្បីកំណត់ថា តើម្ចាស់ហ៊ុនមានសិទ្ធិផ្សេងទៀតឬទេ ក្រៅពីសិទ្ធិក្នុងការទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីមហាសន្និបាត និងសិទ្ធិក្នុងការបោះឆ្នោត ។ សិទ្ធិនោះត្រូវកំណត់នៅថ្ងៃបិទអាជីវកម្ម ហើយដែលអភិបាលបានអនុម័តលើសេចក្តីសម្រេចដែលពាក់ព័ន្ធដល់សិទ្ធិនោះ ។

មាត្រា ២១០.-

ប្រសិនបើអភិបាលបានកំណត់កាលបរិច្ឆេទកំណត់ទុកជាមុន អភិបាលត្រូវបោះផ្សាយលិខិតជូនដំណឹង ពីកាលបរិច្ឆេទកំណត់ទុកនោះនៅក្នុងសារព័ត៌មាន ដែលធ្វើចរាចរជាទូទៅដល់ទីស្នាក់ការចុះបញ្ជីរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

អភិបាលត្រូវផ្តល់ផងដែរ នូវលិខិតជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ទៅគ្រប់ទីផ្សារភាគហ៊ុននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលនៅទីនោះប័ណ្ណភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនមានចុះក្នុងបញ្ជីសម្រាប់លក់ដូរ ។

លិខិតជូនដំណឹងនេះត្រូវផ្តល់ក្នុងអំឡុងពេល ០៧ (ប្រាំពីរ) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីអភិបាលបានបង្កើតកាលបរិច្ឆេទកំណត់ទុកនោះ ។

លិខិតជូនដំណឹងពីកាលបរិច្ឆេទកំណត់ទុកមិនតម្រូវឱ្យមានទេ ប្រសិនបើគ្រប់អ្នកកាន់កាប់ប័ណ្ណភាគហ៊ុនតាមប្រភេទ ឬ សេរីដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីមូលបត្រនៅពេលបិទអាជីវកម្មនាថ្ងៃអភិបាលបង្កើតកាលបរិច្ឆេទកំណត់ទុក បានធ្វើលិខិត

ជំរាបក្រុមហ៊ុនបញ្ជាក់ពីការអនុគ្រោះរបស់ខ្លួនក្នុងការទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីកាលបរិច្ឆេទកំណត់ទុក ។

មាត្រា ២១១.-

ក្រុមហ៊ុនត្រូវរៀបចំបញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ហ៊ុន ដែលមានសិទ្ធិទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីការប្រជុំ ។ បញ្ជីឈ្មោះនោះ ត្រូវចាត់ចែងតាមលំដាប់អក្សរ និងបញ្ជាក់ចំនួនភាគហ៊ុនដែលបានកាន់កាប់ដោយម្ចាស់ហ៊ុនម្នាក់ៗ ។

ប្រសិនបើអភិបាលទាំងឡាយបានកំណត់កាលបរិច្ឆេទ បញ្ជីត្រូវរៀបចំយ៉ាងយូរ ១០ (ដប់) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនោះ ។

ប្រសិនបើអភិបាលមិនបានកំណត់កាលបរិច្ឆេទ បញ្ជីត្រូវរៀបចំ :

- ១- នៅពេលបិទអាជីវកម្មនាថ្ងៃបន្ទាប់ ដែលលិខិតជូនដំណឹងត្រូវបានផ្តល់ឱ្យជាបន្ទាន់ ។
- ២- នៅពេលដែលគ្មានការជូនដំណឹង បញ្ជីត្រូវរៀបចំនៅថ្ងៃបើកមហាសន្និបាត ។

មាត្រា ២១២.-

បុគ្គលដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ហ៊ុន មានសិទ្ធិបោះឆ្នោតសម្តែងនៅត្រង់ប្រអប់ដែលមានឈ្មោះរបស់ខ្លួន ក្នុងអង្គប្រជុំដែលជាប់ទាក់ទងទៅនឹងបញ្ជីឈ្មោះនោះ ។

ប្រសិនបើបុគ្គលដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីឈ្មោះម្ចាស់ហ៊ុន ដែលបានផ្ទេរកម្មសិទ្ធិភាគហ៊ុនណាមួយ ក្រោយពីកាលបរិច្ឆេទកំណត់ទុក បុគ្គលទទួលកម្មសិទ្ធិនោះត្រូវមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតនៅក្នុងអង្គប្រជុំបាន ក្រោយពីបានបំពេញលក្ខខណ្ឌពីរ :

- ១- មានភាគហ៊ុនដែលមានបិដ្ឋិលេខត្រឹមត្រូវ ឬ បង្ហាញភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថាខ្លួនជាម្ចាស់ភាគហ៊ុន ។
- ២- ទាមទារបញ្ចូលឈ្មោះរបស់ខ្លួនទៅក្នុងបញ្ជី ឱ្យបានមុនការប្រជុំយ៉ាង

យូរ១០(ដប់)ថ្ងៃ ឬ ដូចមានចែងនៅលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ២១៣._

ម្ចាស់ហ៊ុនម្នាក់ៗអាចពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះរបស់ម្ចាស់ហ៊ុនទាំងឡាយបាន :

ក- នៅទីស្នាក់ការចុះបញ្ជីរបស់ក្រុមហ៊ុន ឬនៅទីកន្លែងដែលរក្សាទុក

បញ្ជីមូលបត្រនោះ នៅក្នុងម៉ោងធ្វើការធម្មតា ។

ខ- នៅពេលប្រជុំមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុន បញ្ជីឈ្មោះត្រូវបានរៀបចំ ។

មាត្រា ២១៤._

លិខិតជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ លើរាល់ការប្រជុំមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុន ត្រូវផ្តល់ទៅឱ្យម្ចាស់ហ៊ុនទាំងអស់ អភិបាលទាំងអស់ និងសវនករផង ក្នុងរយៈពេល ២០(ម្ភៃ)ថ្ងៃ ទៅ ៥០(ហាសិប)ថ្ងៃ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃមហាសន្និបាតនោះ ។

លិខិតជូនដំណឹងពីការប្រជុំមហាសន្និបាត ម្ចាស់ហ៊ុនត្រូវបញ្ជាក់ពីកាលបរិច្ឆេទរៀបរវារៈ និងទីកន្លែងនៃមហាសន្និបាតនោះ ។

នៅពេលដែលមានពាណិជ្ជកិច្ចសំខាន់ ត្រូវលើកយកមកពិភាក្សានៅក្នុងអង្គប្រជុំ :

-ឯកសារពិស្តារដែលចែងអំពីខ្លឹមសារនៃពាណិជ្ជកិច្ច ដើម្បីឱ្យម្ចាស់ហ៊ុនធ្វើការវិនិច្ឆ័យដោយសមហេតុផល និង

-អត្ថបទស្តីពីសេចក្តីសម្រេចពិសេស ត្រូវដាក់ស្នើសុំការពិនិត្យនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនោះ ។

ការខកខានក្នុងការទទួលលិខិតជូនដំណឹងគឺមិនដកសិទ្ធិម្ចាស់ហ៊ុនក្នុងការបោះឆ្នោតនៅមហាសន្និបាតនោះឡើយ ។

ប្រសិនបើកិច្ចប្រជុំមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុន ត្រូវលើករវារៈប្រជុំទៅពេលក្រោយមានរយៈពេលតិចជាង ៣០ (សាមសិប)ថ្ងៃ គឺមិនចាំបាច់ផ្តល់លិខិតជូនដំណឹងអំពី

កិច្ចប្រជុំដែលបានលើកវារៈប្រជុំនោះឡើយ ។ ម៉្យាងទៀតអាច ធ្វើការជូនដំណឹងដោយ
ការប្រកាសនៅឯអង្គប្រជុំ លើកលែងតែលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនចែងផ្សេងពីនេះ ។

មាត្រា ២១៥._

ម្ចាស់ហ៊ុន និងបុគ្គលដែលមានសិទ្ធិចូលរួមមហាសន្និបាត អាចអនុគ្រោះដល់
ការខ្វះខាតពីការមិនបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុននេះបាន។

ប៉ុន្តែម្ចាស់ហ៊ុន ឬ បុគ្គលនោះ នៅពេលចូលរួមប្រជុំ អាចធ្វើការជំទាស់ទៅនឹង
ពាណិជ្ជកិច្ច ដោយសំអាងថា មហាសន្និបាតនោះមិនបានកោះប្រជុំត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់
កំណត់ ។

មាត្រា ២១៦._

ម្ចាស់ហ៊ុនដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតក្នុងមហាសន្និបាតប្រចាំឆ្នាំអាច ៖

- ក- ស្នើសុំឱ្យក្រុមហ៊ុនពិនិត្យនូវសេចក្តីជូនដំណឹងពីប្រធានបទមួយ ដែល
ខ្លួនស្នើសុំ ដើម្បីលើកឡើងនៅក្នុងអង្គប្រជុំ ។
- ខ- ពិភាក្សាវែកញែក ពីប្រធានបទមួយ ដែលសមស្របទៅនឹងសំណូម
ពររបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ២១៧._

ភ្នាក់ងារនៃម្ចាស់ហ៊ុនសម្រាប់មហាសន្និបាត គឺវត្តមាននៃអ្នកកាន់កាប់ភាគហ៊ុនភាគ
ច្រើន ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត មានវត្តមានដោយផ្ទាល់ ឬដោយតំណាងជាអាណត្តិ
គាហកៈ លើកលែងតែមានចែងផ្សេងក្នុងលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

ប្រសិនបើភ្នាក់ងារមានគ្រប់ចំនួននៅពេលបើកមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនទាំងឡាយ
ដែលមានវត្តមាន អាចពិភាក្សានៅក្នុងអង្គប្រជុំបាន ។

ប្រសិនបើភ្នាក់ងារមិនមានគ្រប់ចំនួនក្នុងពេលបើកមហាសន្និបាតទេ ម្ចាស់ហ៊ុន
ដែលមានវត្តមានអាចលើកវារៈកាលប្រជុំនោះទៅពេលក្រោយ និងទឹកនៃកំណត់មួយ

ប៉ុន្តែមហាសន្និបាតដែលបានលើកវារៈប្រជុំនោះ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យពិភាក្សាលើ កិច្ចការជំនួញណាមួយបានឡើយ ។

មាត្រា ២១៨._

រាល់សមាជិកហ៊ុនជាម្ចាស់ប័ណ្ណភាគហ៊ុនដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត ឬ អាណត្តិ គាហកៈរបស់ខ្លួន មានសិទ្ធិចូលរួម និងបោះឆ្នោត នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំទៅតាមសិទ្ធិបោះ ឆ្នោត ដែលមានសម្រាប់ភាគហ៊ុនរបស់ខ្លួន ។

ក្នុងករណីបុគ្គលពីរនាក់ ឬច្រើននាក់កាន់កាប់ភាគហ៊ុនរួមគ្នា ហើយបុគ្គលម្នាក់ ក្នុងចំណោមអ្នកទាំងនោះ មានវត្តមានក្នុងមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុន អ្នកនោះអាចបោះ ឆ្នោតបាន ទោះជាអវត្តមានអ្នកដទៃតក៏ដោយ ។

ប្រសិនបើមានបុគ្គលពីរនាក់ ឬ ច្រើននាក់ក្នុងចំណោមគាហកៈទាំងនោះ មាន វត្តមានដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយអាណត្តិគាហកៈរបស់ខ្លួន ពួកគេអាចបោះឆ្នោតសម្រាប់ មួយសំឡេងលើភាគហ៊ុនដែលបានកាន់កាប់រួមគ្នានោះ ។

មាត្រា ២១៩._

រាល់ម្ចាស់ហ៊ុនអាចផ្តល់សិទ្ធិ ឱ្យរូបវន្តបុគ្គលណាមួយផ្សេងដើម្បីធ្វើជាតំណាង និងដើម្បីបោះឆ្នោតក្នុងនាមជាអាណត្តិគាហកៈ ជំនួសខ្លួនបាននៅក្នុងកិច្ចប្រជុំ ។ ការប្រគល់សិទ្ធិត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ មានចុះហត្ថលេខាដោយម្ចាស់ហ៊ុន ហើយ ត្រូវមានកាលបរិច្ឆេទ ។

ឯកសារប្រគល់សិទ្ធិ មិនត្រូវមានសុពលភាពលើសពី ០១ (មួយ) ឆ្នាំឡើយ បន្ទាប់ ពីកាលបរិច្ឆេទនៃហត្ថលេខាលើលិខិតប្រគល់សិទ្ធិនោះ ឬ សម្រាប់រយៈពេលខ្លីជាង នេះ ដែលឯកសារប្រគល់សិទ្ធិនោះបានបញ្ជាក់ ។

ម្ចាស់ហ៊ុនមួយចំនួន អាចព្រមព្រៀងក្នុងចំណោមពួកគេជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដើម្បីបញ្ចេញសំឡេងឆ្នោតនៃភាគហ៊ុនតាមវិធីណាមួយ ។

មាត្រា ២២០._

ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសអភិបាល និងសេចក្តីសម្រេចលើប្រធានបទផ្សេងៗ ដែលបានផ្តល់សំឡេងឆ្នោត ដោយម្ចាស់ហ៊ុនត្រូវធ្វើតាមសន្លឹកឆ្នោតសម្ងាត់ លុះត្រា តែលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនចែងផ្សេងពីនេះ ។

មាត្រា ២២១._

សេចក្តីសម្រេចជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដែលមានចុះហត្ថលេខារបស់ម្ចាស់ហ៊ុន ទាំងអស់ ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត មានសុពលភាពដូចគ្នានឹងសេចក្តីសម្រេច ដែល បានអនុម័តនៅឯមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនដែរ ។

សេចក្តីសម្រេចជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ទាក់ទងនឹងប្រធានបទទាំងឡាយ ដែល ពាក់ព័ន្ធនឹងមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុន ដែលបានចុះហត្ថលេខាដោយម្ចាស់ហ៊ុនដែល មានសិទ្ធិបោះឆ្នោតទាំងអស់ គឺរួចផុតអំពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃច្បាប់នេះ ដែលទាក់ទង ទៅនឹងមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុន ។

ឯកសារនៃសេចក្តីសម្រេចត្រូវរក្សាទុក ដោយមានភ្ជាប់ជាមួយកំណត់ហេតុ មហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុននោះ ។

មាត្រា ២២២._

ម្ចាស់ហ៊ុនណាដែលមិនបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពី កិច្ចប្រជុំ ហើយមានតឹកតាងសមហេតុសមផលផង ម្ចាស់ហ៊ុននោះមានសិទ្ធិប្តឹងសុំទៅ តុលាការ ដើម្បីទាត់ចោលសេចក្តីសម្រេចណាមួយ ដែលធ្វើឡើងនៅឯកិច្ចប្រជុំនោះ ។

ក្រុមហ៊ុន ម្ចាស់ហ៊ុន ឬ អភិបាល អាចស្នើសុំតុលាការឱ្យដោះស្រាយការខ្វែង គំនិតគ្នា ដែលពាក់ព័ន្ធដល់ការបោះឆ្នោត ឬ ការតែងតាំងអភិបាល ឬ សវនករនៃ ក្រុមហ៊ុននោះ ។

មាត្រា ២២៣.-

កិច្ចព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរស្របច្បាប់មួយ រវាងម្ចាស់ហ៊ុនទាំងអស់ របស់ក្រុមហ៊ុន ដែលដាក់កម្រិតអំណាចទាំងស្រុង ឬ មួយផ្នែករបស់អភិបាលក្នុងការ គ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម និងកិច្ចការរបស់ក្រុមហ៊ុន គឺមានសុពលភាព ។

អ្នកទទួលបានការផ្ទេរភាគហ៊ុនដែលផ្អែកតាមការព្រមព្រៀងនោះជាឯកច្ឆន្ទរបស់ ម្ចាស់ហ៊ុន ត្រូវចាត់ទុកជាភាគីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ។

ម្ចាស់ហ៊ុនដែលជាភាគីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងជាឯកច្ឆន្ទ បានទទួលនូវសិទ្ធិ ភារកិច្ច ទាំងអស់របស់អភិបាលក្រុមហ៊ុន ដើម្បីគ្រប់គ្រងជំនួញ និងកិច្ចការក្រុមហ៊ុន ដែល មានទំនាក់ទំនងទៅនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ។ អភិបាលត្រូវបំពេញភារកិច្ច និង ការ ទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួនតាមកិច្ចព្រមព្រៀងជាឯកច្ឆន្ទរបស់ម្ចាស់ហ៊ុន ។

កិច្ចព្រមព្រៀងជាឯកច្ឆន្ទរបស់ម្ចាស់ហ៊ុន ត្រូវធ្វើឡើងដោយសមាជិកហ៊ុន ។

កិច្ចព្រមព្រៀងជាឯកច្ឆន្ទរបស់ម្ចាស់ហ៊ុន ត្រូវរក្សាទុកក្នុងកំណត់ហេតុរបស់ ក្រុមហ៊ុនដូចដែលបានចែងក្នុងមាត្រា ១០៩ ។

កិច្ចព្រមព្រៀងជាឯកច្ឆន្ទរបស់ម្ចាស់ហ៊ុន ត្រូវតែធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ នៅលើប័ណ្ណភាគហ៊ុន ។

ឈ- របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ

មាត្រា ២២៤.-

អភិបាលត្រូវបង្ហាញរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ នៅក្នុងមហាសន្និបាតម្ចាស់ ហ៊ុនប្រចាំឆ្នាំ ។ របាយការណ៍នោះត្រូវមានទាំង :

ក- របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលប្រៀបធៀបរវាងឆ្នាំសារពើពន្ធបច្ចុ- ប្បន្ន និងឆ្នាំសារពើពន្ធជាមុន ។ នៅក្នុងឆ្នាំដំបូងនៃអត្ថិភាពរបស់ក្រុមហ៊ុនរបាយការណ៍ ហិរញ្ញវត្ថុត្រូវចាប់ផ្តើមពិនិត្យពីពេលក្រុមហ៊ុនមានអត្ថិភាព និងបញ្ចប់នៅកាលវិច្ឆេទ មិនលើសពី ៦ (ប្រាំមួយ)ខែ មុនមហាសន្និបាតប្រចាំឆ្នាំ ។

ខ- របាយការណ៍របស់សវនករ ។

គ- ព័ត៌មានផ្សេងទៀត ដែលធ្វើទៅតាមស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុន និងលទ្ធផលដែលទទួលបានពីប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុន ដែលតម្រូវដោយលក្ខន្តិកៈបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង ឬ កិច្ចព្រមព្រៀងជាឯកច្ឆន្ទនៃម្ចាស់ហ៊ុន ។

មាត្រា ២២៥.-

យោងតាមសំណើរបស់ខ្លួន ម្ចាស់ហ៊ុន ភ្នាក់ងារ និងអ្នកតំណាងស្របច្បាប់របស់ខ្លួន អាចត្រួតពិនិត្យរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ នៅក្នុងម៉ោងធ្វើការធម្មតារបស់ក្រុមហ៊ុន និងអាចដកស្រង់យករបាយការណ៍នោះបាន ដោយមិនគិតថ្លៃ ។

មាត្រា ២២៦.-

អភិបាលទទួលយល់ព្រមលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ហើយការយល់ព្រមនោះត្រូវមានហត្ថលេខារបស់អភិបាលម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ។

ក្រុមហ៊ុនមិនត្រូវចេញឱ្យបោះផ្សាយ ឬ ធ្វើចរាចរឯកសារនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំបានឡើយ ។ ក្រុមហ៊ុនអាចធ្វើកិច្ចការខាងលើបាន លុះត្រាតែរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនោះមានការយល់ព្រមពីក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និង ត្រូវអមដោយរបាយការណ៍របស់សវនករផង ។

មាត្រា ២២៧.-

ក្រុមហ៊ុនត្រូវបញ្ជូនឯកសាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិងឯកសារស្វែងយល់ទាំងឡាយទៅគ្រប់ម្ចាស់ហ៊ុនយ៉ាងយូរ ២១ (ម្ភៃមួយ) ថ្ងៃ មុនមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនប្រចាំឆ្នាំ ឬមុនការចុះហត្ថលេខាលើសេចក្តីសម្រេចក្នុងមហាសន្និបាតប្រចាំឆ្នាំនោះ លើកលែងតែម្ចាស់ហ៊ុនណាដែលបានជូនដំណឹងទៅក្រុមហ៊ុនជាលាយលក្ខណ៍អក្សរថាខ្លួនមិនត្រូវការឯកសារទាំងនោះទេ ។

មាត្រា ២២៨.-

ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ដែលបានបោះចេញមូលបត្រប្រភេទណាមួយទៅសាធារណជន ដែលត្រូវបានកាន់កាប់ដោយបុគ្គលលើសពីម្នាក់ ត្រូវធ្វើ

ឯកសាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងឯកសារពាក់ព័ន្ធនៅមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

របាយការណ៍ និងឯកសារទាំងឡាយ ត្រូវធ្វើទៅគ្រប់ម្ចាស់ហ៊ុនយ៉ាងយូរ ២១ (ម្ភៃមួយ) ថ្ងៃ មុនមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនប្រចាំឆ្នាំ ឬ ធ្វើជាបន្ទាន់ បន្ទាប់ពីការចុះហត្ថលេខាលើសេចក្តីសម្រេចក្នុងមហាសន្និបាតប្រចាំឆ្នាំនោះ ។

មាត្រា ២២៩.-

ម្ចាស់ហ៊ុនត្រូវតែងតាំងសវនករមួយរូប ដោយសេចក្តីសម្រេចសាមញ្ញនៅក្នុងមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនប្រចាំឆ្នាំលើកទីមួយ និងនៅមហាសន្និបាតប្រចាំឆ្នាំនីមួយៗ ។

សវនករ ត្រូវកាន់តំណែងរហូតដល់ការបិទមហាសន្និបាតនៃឆ្នាំបន្ទាប់ ។

ប្រសិនបើសវនករថ្មីមិនបានតែងតាំងនៅក្នុងមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនទេ សវនករដែលកំពុងកាន់តំណែង ត្រូវបន្តរហូតដល់សវនករថ្មីត្រូវបានតែងតាំង ។

មាត្រា ២៣០.-

ម្ចាស់ហ៊ុននៃក្រុមហ៊ុនដែលមិនបានចេញមូលបត្រប្រភេទណាមួយទៅឱ្យសាធារណជន ឬ ដោយគ្មានមូលបត្រដែលកាន់ដោយបុគ្គលលើសពីម្នាក់ អាចធ្វើសេចក្តីសម្រេចមិនតែងតាំងសវនករបាន ។

មាត្រា ២៣១.-

សោហ៊ុយចំណាយសម្រាប់សវនករ អាចត្រូវបានកំណត់ឡើងដោយសេចក្តីសម្រេចសាមញ្ញរបស់ម្ចាស់ហ៊ុន ឬ បើមិនដូច្នោះទេ ត្រូវកំណត់ដោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។

មាត្រា ២៣២.-

ម្ចាស់ហ៊ុនទាំងឡាយអាចដកហូតសវនករពីមុខតំណែងបាន លើកលែងតែសវនករត្រូវបានតែងតាំងដោយតុលាការ ឬ ដោយសេចក្តីសម្រេចសាមញ្ញនៅក្នុង

មហាសន្និបាតពិសេស ។ នៅក្នុងអង្គប្រជុំដូចគ្នានោះ ម្ចាស់ហ៊ុនអាចតែងតាំងសវនករជំនួសបាន ។

នៅពេលណា ដែលមានភាពទំនេរនៃតំណែងសវនករ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលត្រូវកោះប្រជុំមហាសន្និបាតពិសេសនៃម្ចាស់ហ៊ុន ដើម្បីបំពេញភារកិច្ចនៅទំនេរនោះ ដោយត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេល ២១ (ម្ភៃមួយ) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីមានភាពទំនេរនោះ ។

សវនករដែលត្រូវតែងតាំងដើម្បីបំពេញភារកិច្ចនោះ ត្រូវកាន់កាប់តំណែងបន្តជំនួសអាណត្តិដែលមិនទាន់ផុតកំណត់របស់សវនករមុន ។

មាត្រា ២៣៣._

ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនមិនទាន់មានសវនករ តាមការស្នើសុំរបស់ម្ចាស់ហ៊ុន ឬ មន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម តុលាការអាចតែងតាំង និងដាក់កំណត់ដោះស្រាយចំណាយសម្រាប់សវនករ ដែលបានកាន់តំណែងរហូតដល់សវនករថ្មីត្រូវបានតែងតាំងដោយម្ចាស់ហ៊ុនទាំងឡាយ ។

មាត្រា ២៣៤._

សវនករត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យ លើចំណុចដែលខ្លួនយល់ថាចាំបាច់ដើម្បីរាយការណ៍ជូនម្ចាស់ហ៊ុនទាំងឡាយ លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលបានតម្រូវដោយច្បាប់នេះ ។

តាមការស្នើសុំរបស់សវនករនៃក្រុមហ៊ុនមួយ អភិបាលមុន ឬ អភិបាលបច្ចុប្បន្ន អ្នកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុន បុគ្គលិក ឬ ភ្នាក់ងាររបស់ក្រុមហ៊ុន ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានការបកស្រាយបំភ្លឺ និងសៀវភៅបញ្ជី និងកំណត់ហេតុទាំងឡាយ ដែលសវនករនោះចាត់ទុកជាការចាំបាច់សម្រាប់ការបំពេញមុខងាររបស់គេ ។

សវនកររបស់ក្រុមហ៊ុន មានសិទ្ធិទទួលបានលិខិតជូនដំណឹងនៃមហាសន្និបាត ម្ចាស់ហ៊ុន និងចូលរួមដើម្បីដឹងព្រឹត្តិការណ៍ ដែលទាក់ទងទៅនឹងភារកិច្ចរបស់ខ្លួនជាសវនករដែលចេញសេចក្តីយោបល់ដោយក្រុមហ៊ុន ។

ប្រសិនបើអភិបាល ឬ ម្ចាស់ហ៊ុន ទោះបីជាម្ចាស់ហ៊ុននោះគ្មានសិទ្ធិបោះឆ្នោត ក្នុងអង្គប្រជុំក៏ដោយ បានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅសវនករបច្ចុប្បន្ន ឬ ពី មុនក្នុងរយៈពេលយ៉ាងតិច ១០(ដប់)ថ្ងៃ មុនមហាសន្និបាត សវនករបច្ចុប្បន្ន ឬសវនករ ពីមុនត្រូវចូលរួមប្រជុំដែលចេញសោហ៊ុយចំណាយដោយក្រុមហ៊ុននោះនឹងត្រូវឆ្លើយ ឆ្លូវសំណួរដែលពាក់ព័ន្ធនឹងភារកិច្ចរបស់ខ្លួនដែលជាសវនករ ។

៣- ការកែប្រែលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន

មាត្រា ២៣៥.-

ក្រុមហ៊ុនមូលធន អាចធ្វើការកែប្រែលក្ខន្តិកៈរបស់ខ្លួនគ្រប់ពេលវេលាបាន ។

មាត្រា ២៣៦.-

ក្រុមហ៊ុនមូលធនត្រូវធ្វើការកែប្រែលក្ខន្តិកៈតាមសេចក្តីសម្រេចពិសេស ។ អ្នក កាន់កាប់ភាគហ៊ុននៃប្រភេទ ឬ សេរីនៃប័ណ្ណភាគហ៊ុនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតជាប្រភេទ ឬ ជាសេរីដាច់ដោយឡែកពីគ្នា នៅពេលដែលសេចក្តីស្នើសុំធ្វើការកែប្រែលក្ខន្តិកៈ នោះក្នុងគោលបំណង :

- ១- បន្ថែម កែប្រែ ឬ ដកហូតនូវសិទ្ធិ ឯកសិទ្ធិ ការវិវត្តទាំងឡាយដែល ភ្ជាប់ទៅនឹងប្រភេទ ឬ សេរីនៃប័ណ្ណភាគហ៊ុន ។
- ២- បង្កើន ឬ បន្ថយនូវចំនួនអតិបរមានៃប័ណ្ណភាគហ៊ុន តាមប្រភេទ ឬ សេរី នៃប័ណ្ណភាគហ៊ុននោះ ។
- ៣- បង្កើននូវចំនួនអតិបរមានៃប័ណ្ណភាគហ៊ុន ដែលមានសិទ្ធិចំពោះប្រភេទ ឬ សេរីដែលមានសិទ្ធិ ឬ ឯកសិទ្ធិស្មើ ឬ ក៏លើសពីប័ណ្ណភាគហ៊ុនរបស់អ្នកកាន់កាប់ នោះ ។
- ៤- បង្កើតប្រភេទថ្មីនៃប័ណ្ណដែលស្មើ ឬ លើសពីប័ណ្ណភាគហ៊ុននៃប្រភេទ ឬ សេរីរបស់អ្នកកាន់កាប់នោះ ។

៥- បង្កើតប្រភេទនៃប័ណ្ណភាគហ៊ុនណាមួយដែលមានសិទ្ធិ ឬ ឯកសិទ្ធិតូច ជាង ឬ ស្មើ ឬ លើសប័ណ្ណភាគហ៊ុនរបស់អ្នកកាន់កាប់នោះ ។

៦- បន្ថយគណនីដើមទុនចុះបញ្ជីនៃប្រភេទ ឬ សេរីនៃប័ណ្ណភាគហ៊ុនរបស់ អ្នកកាន់កាប់នោះ ។

ទោះបីជាលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុនចែងថាប្រភេទ ឬ សេរីនៃប័ណ្ណភាគហ៊ុនជាក់លាក់ មួយគ្មានសិទ្ធិក្នុងការបោះឆ្នោតក៏ដោយ ក៏ប្រភេទ ឬ សេរីនៃប័ណ្ណភាគហ៊ុន នោះមាន សិទ្ធិបោះឆ្នោតជានិច្ចទៅតាមប្រភេទ ឬ សេរីដាច់ដោយឡែកពីគ្នា លើការកែប្រែណា មួយ ទៅតាមលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ដែលកែប្រែដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយប្រយោល ឬ ប៉ះពាល់ទៅនឹង សិទ្ធិ ឯកសិទ្ធិ ការរឹតត្បិត និងលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយ ដែលភ្ជាប់ទៅនឹង ប្រភេទ ឬ សេរីនៃប័ណ្ណភាគហ៊ុនរបស់អ្នកកាន់កាប់នោះ ។

សិទ្ធិក្នុងការបោះឆ្នោតដែលបានអនុញ្ញាតក្នុងមាត្រានេះ មិនត្រូវបានលុបចោល បន្ថយ ឬ ដាក់កម្រិតដោយលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ឬ តាមរបៀបណាមួយផ្សេង ទៀតឡើយ ។

មាត្រា ២៣៧._

លិខិតជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរស្តីពីមហាសន្និបាតធ្វើការកែប្រែលក្ខន្តិកៈ របស់ក្រុមហ៊ុន ត្រូវធ្វើជូនទៅម្ចាស់ហ៊ុនដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត យ៉ាងតិច ២០ (ម្ភៃ) ថ្ងៃ មុនពេលបើកមហាសន្និបាត ។ លិខិតជូនដំណឹងនេះត្រូវធ្វើភ្ជាប់ជាមួយសេចក្តី ព្រាងអត្ថបទដែលស្នើសុំធ្វើការកែប្រែលក្ខន្តិកៈ ។

មាត្រា ២៣៨._

ការកែប្រែលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន អាចធ្វើបានចំពោះ :

- ក- ការផ្លាស់ប្តូរនាមករណ៍ក្រុមហ៊ុន ។
- ខ- ការបន្ថែម ការបន្ថយ ឬ ការផ្លាស់ប្តូរគោលបំណងកម្មវត្ថុអាជីវកម្ម ឬ សកម្មភាពប្រកបពាណិជ្ជកិច្ចរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

គ- ការបែងចែកសាជាថ្មី នូវចំនួនភាគហ៊ុនជាប្រភេទឡើងវិញ ដោយមានការកែប្រែលក្ខណៈដាច់ខាត និង លក្ខណៈធៀបរបស់ប្រភេទភាគហ៊ុនណាមួយ ។

ឃ- ការកែប្រែភាគលាភ នៃប្រភេទភាគហ៊ុនណាមួយ ។

ង- ការបង្កើនដើមទុនដោយបង្កើតភាគហ៊ុនប្រភេទថ្មី ដែលមានលក្ខណៈដាច់ខាត និងលក្ខណៈធៀបប្រសើរជាង ឬ ទាបជាងប្រភេទភាគហ៊ុន ដែលមានរួចហើយ ។

ច- ការបន្ថយដើមទុនចុះបញ្ជី ដោយបញ្ចុះតម្លៃចារឹកលើប័ណ្ណនៃប្រភេទភាគហ៊ុនណាមួយ ឬ ដោយបន្ថយចំនួនភាគហ៊ុនដែលបានអនុញ្ញាត ។ ដើមទុនចុះបញ្ជីមិនអាចកាត់បន្ថយឱ្យនៅតិចជាងពាក់កណ្តាលនៃដើមទុនចុះបញ្ជីដំបូង បានឡើយដូចដែលមានចែងនៅក្នុងលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន ។ ការបន្ថយដើមទុនមិនត្រូវហួសពី ៩០ (កៅសិប) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការកែប្រែត្រូវបានកំណត់នៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។ បើក្នុងរយៈពេលនេះមានការតវ៉ាជំទាស់ពីម្ចាស់បំណុល ដែលគ្មានវិវាទជាមួយក្រុមហ៊ុន ម្ចាស់បំណុលនេះត្រូវបានសងប្រាក់ទាំងស្រុង មុនការបន្ថយដើមទុនដែលអាចអនុវត្តទៅបាន ។

ឆ- ការកែប្រែចិរវេលានៃអត្ថិភាពរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

ជ- ការផ្លាស់ប្តូរទីស្នាក់ការចុះបញ្ជី ។

ឈ- ការកែប្រែចំនួនភ្នំរឹម ។

ញ- បន្ថែមបទប្បញ្ញត្តិណាមួយ ដែលច្បាប់នេះអនុញ្ញាតឱ្យ ដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ២៣៩._

គ្រប់ឯកសារស្តីពីការធ្វើការកែប្រែលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យ បានច្បាស់លាស់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការកែប្រែលក្ខន្តិកៈ ឬ ចំណុចកែប្រែទាំងឡាយដែលមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុន បានសម្រេច ព្រមទាំងមានចុះហត្ថលេខារបស់ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ឬ អភិបាលណាម្នាក់ដែលទទួលសិទ្ធិពីប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។

ឯកសារទាំងនេះត្រូវតម្កល់ទុកនៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្មយ៉ាងយូរ ១៥ (ដប់ប្រាំ)
ថ្ងៃ ក្រោយពីមហាសន្និបាតបានសម្រេច ។

មាត្រា ២៤០.-

ពេលបានទទួលឯកសារធ្វើការកែប្រែលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
ត្រូវចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់អំពីការកែប្រែលក្ខន្តិកៈនោះ ។

ការកែប្រែលក្ខន្តិកៈមានប្រសិទ្ធភាព ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលបានបញ្ជាក់នៅ
ក្នុងវិញ្ញាបនបត្ររបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម។ ប្រសិនបើការកែប្រែលក្ខន្តិកៈ បានបញ្ជាក់
អំពីកាលបរិច្ឆេទមួយទៀត កាលបរិច្ឆេទនោះមិនឱ្យលើសពី ៩០ (កៅសិប) ថ្ងៃ បន្ទាប់
ពីកាលបរិច្ឆេទកំណត់របស់វិញ្ញាបនបត្រឡើយ ។

ជ- ការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា

មាត្រា ២៤១.-

ក្រុមហ៊ុនពីរ ឬ ច្រើន អាចរំលាយបញ្ចូលគ្នាជាក្រុមហ៊ុនតែមួយ ឬ អាចបង្រួម
ចូលគ្នាជាក្រុមហ៊ុនថ្មីមួយផ្សេងទៀតបាន ។

ក្រុមហ៊ុនដែលរំលាយហៅថាក្រុមហ៊ុនដើម ។ ក្រុមហ៊ុនដែលទទួលបន្ទុកធ្វើ
អាជីវកម្មតទៅទៀតហៅថាក្រុមហ៊ុនថ្មី ។ ក្រុមហ៊ុនដើមនឹងត្រូវបាត់បង់នូវនីតិបុគ្គលិក
លក្ខណៈ ចាប់ពីថ្ងៃដែលក្រសួងពាណិជ្ជកម្មចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ការរំលាយក្រុម
ហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា ។

មាត្រា ២៤២.-

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល របស់ក្រុមហ៊ុននីមួយៗ ដែលស្នើរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូល
គ្នា ត្រូវអនុម័តនូវសេចក្តីសម្រេចយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងនៃការរំលាយបញ្ចូល
គ្នា ។ លើកលែងតែមានចែងផ្សេងក្នុងលក្ខន្តិកៈ ការអនុម័តនេះត្រូវផ្អែកលើចំនួនភាគ
ច្រើនដាច់ខាតនៃអភិបាលទាំងអស់ ។

មាត្រា ២៤៣.-

កិច្ចព្រមព្រៀងនៃការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នាត្រូវចែងពី :

- ក- ចំណុចសំខាន់ៗនិងលក្ខខណ្ឌនៃការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា ។
- ខ- លក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនថ្មីដែលទទួលបន្ទុកបន្តធ្វើអាជីវកម្ម ។
- គ- បែបបទនៃការផ្លាស់ប្តូរភាគហ៊ុននៃប្រភេទនីមួយៗរបស់ក្រុមហ៊ុនដើមឱ្យទៅជាភាគហ៊ុន ឬ មូលបត្រផ្សេងៗរបស់ក្រុមហ៊ុនថ្មី ដែលទទួលបន្ទុកបន្តអាជីវកម្ម ។

ឃ- របាយការណ៍ស្តីពីសាច់ប្រាក់ សិទ្ធិ មូលបត្រ ឬ កម្មសិទ្ធិផ្សេងៗទៀតដែលអ្នកកាន់កាប់ភាគហ៊ុនត្រូវទទួល ក្នុងការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា ប្រសិនបើភាគហ៊ុនណាមួយរបស់ក្រុមហ៊ុនដើម មិនត្រូវប្តូរទៅជាភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនថ្មី ដែលទទួលបន្ទុកបន្តអាជីវកម្មនោះទេ ។

ង- ព័ត៌មានមានដទៃទៀតដែលម្ចាស់ហ៊ុនក្នុងប្រភេទនីមួយៗចង់ដឹងដើម្បីជាមូលដ្ឋានធ្វើការសម្រេចចិត្តក្នុងការបោះឆ្នោតលើការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា ។

ច- ព័ត៌មានលម្អិតនៃកិច្ចសម្របសម្រួលចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនិងដើម្បីផ្តល់ដល់ការគ្រប់គ្រង ព្រមទាំងប្រតិបត្តិការនាពេលបន្ទាប់នៃក្រុមហ៊ុនថ្មី ដែលទទួលបន្ទុកបន្តអាជីវកម្ម ។

មាត្រា ២៤៤.-

ក្រោយពីបានទទួលសេចក្តីសម្រេចពីក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមហ៊ុនដើមនីមួយៗ ម្ចាស់ក្រុមហ៊ុនថ្មីត្រូវជូនដំណឹងទៅឱ្យម្ចាស់ហ៊ុនស្តីពីកិច្ចប្រជុំម្ចាស់ហ៊ុន ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតនូវព័ត៌មានដូចតទៅ :

ក- នៅក្នុងរយៈពេល ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ ក្រោយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃក្រុមហ៊ុនដើមនីមួយៗត្រូវធ្វើមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុន ដើម្បីបោះឆ្នោតសម្រេចលើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា ។

ខ- លិខិតជូនដំណឹងត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹងច្បាប់ចម្លងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការវិលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា ។

គ- ក្រុមហ៊ុនដើមនីមួយៗត្រូវផ្តល់លិខិតជូនដំណឹងស្តីពីកិច្ចប្រជុំម្ចាស់ហ៊ុនយ៉ាងតិច ២០ (ម្ភៃ) ថ្ងៃមុន ។

មាត្រា ២៤៥._

ការវិលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នាត្រូវមានការយល់ព្រមដោយសេចក្តីសម្រេចពិសេសរបស់ម្ចាស់ហ៊ុនពីរភាគបី (២/៣) នៃក្រុមហ៊ុនដើមនីមួយៗ ។

មាត្រា ២៤៦._

ទោះបីលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនមិនអនុញ្ញាតឱ្យប្រភេទភាគហ៊ុនណាមួយមានសិទ្ធិជាទូទៅ ក្នុងការបោះឆ្នោតក៏ដោយ ក៏ប្រភេទភាគហ៊ុននោះនឹងនៅតែមានសិទ្ធិដោយឡែក ក្នុងការបោះឆ្នោតទៅតាមប្រភេទភាគហ៊ុនរបស់ខ្លួន ដើម្បីសម្រេចលើការវិលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នាដែលអាចនឹងកែប្រែដោយផ្ទាល់ និងដោយប្រយោលនូវសិទ្ធិ ឯកសិទ្ធិ ការរឹតត្បិតនិងលក្ខខណ្ឌនៃប្រភេទ ឬ សេរីនៃភាគហ៊ុនផ្សេងៗ ។

អំណាចបោះឆ្នោតដែលបង្កើតឡើងក្នុងមាត្រានេះមិនអាចបដិសេធឬកែប្រែដោយលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុន ឬតាមរបៀបណាផ្សេងទៀតបានឡើយ ។

មាត្រា ២៤៧._

អភិបាលរបស់ក្រុមហ៊ុនថ្មី ដែលទទួលធ្វើអាជីវកម្មបន្ត ត្រូវតម្កល់ឯកសារទុកនៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដែលមានជាអាទិ៍ :

- ក- កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការវិលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា ។
- ខ- សេចក្តីសម្រេចយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពីការវិលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នានៃអង្គប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងនៃមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនដើមនីមួយៗ ។
- គ- លក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនថ្មីដែលទទួលធ្វើអាជីវកម្មបន្ត ។

ឃ- សេចក្តីប្រកាសរបស់អភិបាលឬអ្នកគ្រប់គ្រងនៃក្រុមហ៊ុនដើមនីមួយៗ ដែលធ្វើឡើងតាមការទាមទារពីមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។ សេចក្តីប្រកាសនោះត្រូវមានមូលហេតុសមរម្យដូចតទៅ :

១- ក្រុមហ៊ុនដើមនិងក្រុមហ៊ុនថ្មីដែលទទួលធ្វើអាជីវកម្មបន្តនីមួយៗគឺមានលទ្ធភាពសងបំណុលរបស់ខ្លួន តាមពេលវេលាដែលត្រូវសង ។

២- ធនធានសរុបរបស់ក្រុមហ៊ុនថ្មី ដែលទទួលធ្វើអាជីវកម្មបន្ត មិនត្រូវតិចជាងចំនួនសរុបនៃបំណុលដែលខ្លួនជំពាក់ និងដើមទុនចុះបញ្ជីនៃក្រុមហ៊ុនដើម ។

៣- គ្មានម្ចាស់បំណុលណាមួយទទួលបានការខូចខាតដោយសារការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នានេះទេ ។

៤- លិខិតជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ត្រូវបានប្រគល់ឱ្យម្ចាស់បំណុលទាំងអស់របស់ក្រុមហ៊ុនដើម ហើយគ្មានម្ចាស់បំណុលណាមួយធ្វើការជំទាស់ដែលមានមូលហេតុស្របទៅលើការរំលាយបញ្ចូលគ្នានេះទេ ។

មាត្រា ២៤៨.-

នៅពេលទទួលលក្ខន្តិកៈស្តីពីការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មត្រូវចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ពីការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលមានចុះនៅលើវិញ្ញាបនបត្រនេះ :

ក- ការរំលាយបញ្ចូលគ្នារបស់ក្រុមហ៊ុនដើម និងការបន្តជាក្រុមហ៊ុនតែមួយរបស់គេ ត្រូវចូលជាធរមាន ។

ខ- កម្មសិទ្ធិរបស់ក្រុមហ៊ុនដើមនីមួយៗ ត្រូវបានជាកម្មសិទ្ធិក្រុមហ៊ុនថ្មីដែលបន្តធ្វើអាជីវកម្ម ។

គ- ក្រុមហ៊ុនថ្មីដែលបន្តធ្វើអាជីវកម្ម ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះកាតព្វកិច្ចរបស់ក្រុមហ៊ុនដើមនីមួយៗ ។

ឃ- កិច្ចការរដ្ឋប្បវេណី ព្រហ្មទណ្ឌ ឬរដ្ឋបាលណាមួយ ដែលពាក់ព័ន្ធ ដល់ក្រុមហ៊ុនដើមណាមួយនោះ នៅតែមានជាធរមានក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុមហ៊ុន ថ្មីដែលបន្តធ្វើអាជីវកម្ម ។

ង- លក្ខន្តិកៈស្តីពីការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នាត្រូវចាត់ទុកជាលក្ខន្តិកៈ សម្រាប់ការធ្វើអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនថ្មី ហើយវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ការរំលាយក្រុម ហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា ត្រូវចាត់ទុកជាវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ពីការធ្វើអាជីវកម្មសម្រាប់ក្រុមហ៊ុន ថ្មីដែលបន្តធ្វើអាជីវកម្ម ។

មាត្រា ២៤៩.-

ក្នុងការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា ម្ចាស់ហ៊ុនមួយចំនួននៃក្រុមហ៊ុនដើម មាន សិទ្ធិទាមទារឱ្យមានការវាយតម្លៃ លើតម្លៃភាគហ៊ុនរបស់ខ្លួននៅក្នុងក្រុមហ៊ុនដើម ។ ប៉ុន្តែដើម្បីទទួលបានសិទ្ធិធ្វើការវាយតម្លៃ ម្ចាស់ហ៊ុនទាំងនោះត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌ ដូចតទៅ :

ក- មុនពេលម្ចាស់ហ៊ុន បានបោះឆ្នោតធ្វើការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា ម្ចាស់ហ៊ុនត្រូវកាន់កាប់ភាគហ៊ុននៅក្នុងក្រុមហ៊ុនដើមណាមួយ ។

ខ- នៅក្នុងពេលបោះឆ្នោត ម្ចាស់ហ៊ុននោះមិនបានបោះឆ្នោតគាំទ្រការ រំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នាទេ ។

គ- ម្ចាស់ហ៊ុននោះត្រូវធ្វើការទាមទារជាលាយលក្ខណ៍អក្សរចំពោះក្រុម ហ៊ុនថ្មីដែលទទួលធ្វើអាជីវកម្មបន្ត ក្រោយពីលក្ខន្តិកៈស្តីពីការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូល គ្នាត្រូវបានតម្កល់ទុកនៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

ឃ- នៅពេលដែលធ្វើការទាមទារវាយតម្លៃ ម្ចាស់ហ៊ុននោះត្រូវប្រគល់ ប័ណ្ណភាគហ៊ុនរបស់ខ្លួន ទៅឱ្យក្រុមហ៊ុនថ្មីដែលទទួលធ្វើអាជីវកម្មបន្ត ។

មាត្រា ២៥០.-

នៅពេលមានការទាមទារវាយតម្លៃលើតម្លៃភាគហ៊ុន ក្រុមហ៊ុនថ្មីដែលទទួល ធ្វើអាជីវកម្មបន្តនិងម្ចាស់ហ៊ុនដែលធ្វើការទាមទារនេះ ត្រូវចរចាគ្នាដើម្បីសម្រុះសម្រួល

រកតម្លៃសមរម្យមួយក្នុងរយៈពេល ៩០ (កៅសិប) ថ្ងៃ ដើម្បីឱ្យមានការព្រមព្រៀងលើ តម្លៃសមរម្យមួយសម្រាប់ភាគហ៊ុនទាំងនោះ ។

តម្លៃសមរម្យត្រូវកំណត់តាមការពិនិត្យគ្រប់កត្តាដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ លើក លែងតែតម្លៃណាមួយដែលមានកំណត់រួចហើយ នៅក្នុងកិច្ចសន្យារំលាយក្រុមហ៊ុន បញ្ចូលគ្នា ។

លក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនដើមណាមួយ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងនៃការរំលាយក្រុមហ៊ុន បញ្ចូលគ្នាអាចចែងថា គ្រប់វិវាទក្នុងការវាយតម្លៃ នឹងត្រូវសម្រេចដោយមជ្ឈត្តកម្ម ។ មុននឹងមជ្ឈត្តករចេញសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ ម្ចាស់ហ៊ុនអាចដកបណ្តឹងទាមទារ របស់ខ្លួន ក្នុងការវាយតម្លៃនៅពេលណាមួយក៏បាន ។ ក្នុងករណីនេះ ម្ចាស់ហ៊ុននោះ ត្រូវមានសិទ្ធិទទួលពីក្រុមហ៊ុនថ្មី ដែលទទួលធ្វើអាជីវកម្មបន្តនូវតម្លៃសមមូល ដែល ក្រុមហ៊ុនបានកំណត់ពីមុន ។

ប្រសិនបើមិនអាចព្រមព្រៀងគ្នាលើតម្លៃសមរម្យណាមួយបានទេ ភាគីទាំងពីរ ត្រូវប្រគល់ជូនតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចសម្រេចពីតម្លៃសមរម្យមួយ ហើយម្ចាស់ ហ៊ុនដែលទាមទារត្រូវទទួលទៅតាមចំនួននោះ ។

៦_ ការរំលាយក្រុមហ៊ុន និង ការជម្រះបញ្ជី

មាត្រា ២៥១._

ក្រុមហ៊ុនដែលគ្មានចេញប័ណ្ណភាគហ៊ុនណាមួយ អាចរំលាយនៅពេលណាក៏ បាន តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចរបស់អភិបាលទាំងអស់ ។

ក្រុមហ៊ុនគ្មានទ្រព្យសម្បត្តិនិងគ្មានបំណុល អាចធ្វើការរំលាយបាន តាមរយៈ សេចក្តីសម្រេចចិត្តពិសេសរបស់ម្ចាស់ហ៊ុន ឬប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនមានចេញប័ណ្ណភាគ ហ៊ុនច្រើនជាងមួយប្រភេទនោះ ការរំលាយត្រូវធ្វើតាមរយៈសេចក្តីសម្រេចពិសេសរបស់ អ្នកកាន់កាប់ភាគហ៊ុននៃប្រភេទនីមួយៗ ទោះបីម្ចាស់ហ៊ុននោះមានសិទ្ធិ ឬគ្មានសិទ្ធិ បោះឆ្នោតក៏ដោយ ។

ក្រុមហ៊ុនត្រូវបញ្ជូនសេចក្តីសម្រេចរំលាយក្រុមហ៊ុនទៅឱ្យមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

នៅពេលបានទទួលសេចក្តីសម្រេចរំលាយក្រុមហ៊ុន មន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវចេញវិញ្ញាបនបត្ររំលាយក្រុមហ៊ុនឱ្យដល់ក្រុមហ៊ុន ។

ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានចាត់ទុកថាលែងមានអត្ថិភាពទៅទៀត ចាប់ពីថ្ងៃចេញវិញ្ញាបនបត្ររំលាយក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ២៥២._

អភិបាលឬម្ចាស់ភាគហ៊ុនម្នាក់ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត នៅពេលមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនអាចស្នើឱ្យជម្រះបញ្ជីនិងរំលាយក្រុមហ៊ុនដោយស្ម័គ្រចិត្ត ។

លិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការប្រជុំរបស់ម្ចាស់ហ៊ុនក្នុងបំណងជម្រះបញ្ជី ឬ រំលាយក្រុមហ៊ុនដែលស្នើឡើង ត្រូវចែងពីលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការជម្រះបញ្ជីនិងការរំលាយក្រុមហ៊ុននោះ ។

ក្រុមហ៊ុនដែលមានព្រឡសម្បត្តិ និង/ ឬ មានបំណុល អាចធ្វើការរំលាយបានតាមរយៈសេចក្តីសម្រេចចិត្តពិសេសមួយរបស់អ្នកកាន់ភាគហ៊ុននៃប្រភេទនីមួយៗ ។ ក្នុងករណីដែលក្រុមហ៊ុនមានចេញប័ណ្ណភាគហ៊ុនច្រើនជាងមួយប្រភេទ ត្រូវធ្វើការជម្រះបញ្ជី និងរំលាយតាមរយៈសេចក្តីសម្រេចពិសេសរបស់អ្នកកាន់ភាគហ៊ុននៃប្រភេទនីមួយៗ ដោយមិនគិតថាម្ចាស់ហ៊ុននោះមានសិទ្ធិ ឬគ្មានសិទ្ធិបោះឆ្នោតទេ ប្រសិនបើ :

១- ម្ចាស់ហ៊ុនអនុញ្ញាតឱ្យអភិបាលធ្វើការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ និងទូទាត់បំណុលរបស់ក្រុមហ៊ុន តាមសេចក្តីសម្រេចពិសេសឬ សេចក្តីសម្រេចសាមញ្ញ ។

២- ក្រុមហ៊ុនបានធ្វើការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ និងទូទាត់បំណុលមុនពេលបញ្ជូនលក្ខន្តិកៈនៃការរំលាយក្រុមហ៊ុន ទៅឱ្យមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ២៥៣._

ក្រោយពីមានការយល់ព្រមលើសេចក្តីសម្រេចជម្រះបញ្ជី និងវិលាយក្រុមហ៊ុន ក្រុមហ៊ុនត្រូវធ្វើសេចក្តីប្រកាសពីបំណងវិលាយជាទម្រង់លម្អិតទៅឱ្យមន្ត្រីទទួលបន្ទុក គ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

នៅពេលទទួលសេចក្តីប្រកាសពីបំណងវិលាយ មន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុម ហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ពីបំណងវិលាយក្រុមហ៊ុន នោះ ។

នៅពេលដែលចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់បំណងនៃការវិលាយក្រុមហ៊ុនក្រុម ហ៊ុនត្រូវបញ្ឈប់ការធ្វើអាជីវកម្ម លើកលែងតែចំពោះការពន្យារចាំ បាច់សម្រាប់ការ ជម្រះបញ្ជី ប៉ុន្តែនីតិបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ក្រុមហ៊ុន នៅតែមានសុពលភាពរហូតដល់ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ការវិលាយជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ២៥៤._

ក្រោយពេលចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ពីបំណងនៃការវិលាយក្រុមហ៊ុន ដោយ មន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក្រុមហ៊ុនត្រូវ :

ក- ធ្វើលិខិតជូនដំណឹងស្តីពីបំណងវិលាយជាបន្ទាន់ទៅឱ្យម្ចាស់បំណុល របស់ក្រុមហ៊ុន ។

ខ- ចុះផ្សាយលិខិតជូនដំណឹងស្តីពីបំណងនៃការវិលាយជាបន្ទាន់ សម្រាប់ រយៈពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ជាប់គ្នានៅក្នុងសារព័ត៌មានដែលបោះផ្សាយ ឬ ចែកចាយ ក្នុងកន្លែងដែលក្រុមហ៊ុនមានស្នាក់ការចុះបញ្ជីពិតប្រាកដ ឬ បោះពុម្ពផ្សាយដទៃទៀត ដូចបានកំណត់ក្នុងបទបញ្ជារបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ២៥៥._

ក្រោយពីការចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ពីបំណងនៃការវិលាយ ក្រុមហ៊ុនត្រូវ :

- ប្រមូលទ្រព្យសម្បត្តិ

- រក្សាទុកទ្រព្យសម្បត្តិជារត្ថុដែលមិនអាចធ្វើការបែងចែកទៅឱ្យម្ចាស់ហ៊ុន
- បំពេញកាតព្វកិច្ចទាំងឡាយ
- ធ្វើសកម្មភាពផ្សេងទៀត ដែលតម្រូវសម្រាប់ធ្វើការជម្រះបញ្ជី ។

ក្រោយពីបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងពីការរំលាយ និងការសងប្រាក់បានគ្រប់គ្រាន់ ឬការបញ្ឈប់សកម្មភាពទាំងអស់របស់ក្រុមហ៊ុន ក្រុមហ៊ុនត្រូវបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិដែលនៅសល់ ទាំងកម្មសិទ្ធិជាសាច់ប្រាក់ ឬ ជារត្ថុទៅឱ្យម្ចាស់ហ៊ុន ដែលមានសិទ្ធិទទួលទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ។

មាត្រា ២៥៦.-

នៅគ្រប់ពេលក្នុងអំឡុងពេលនៃការជម្រះបញ្ជីរបស់ក្រុមហ៊ុន មន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ឬជនដែលមានការពាក់ព័ន្ធផលប្រយោជន៍អាចស្នើទៅតុលាការ ដើម្បីឱ្យការជម្រះបញ្ជីក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់តុលាការ ។

អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវផ្តល់ឱ្យក្រសួងពាណិជ្ជកម្មនូវលិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការអនុវត្ត ហើយមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម មានសិទ្ធិបង្ហាញតុលាការដោយផ្ទាល់ ឬ តាមរយៈតំណាង ។

មាត្រា ២៥៧.-

នៅពេលជម្រះបញ្ជីត្រូវបានបញ្ចប់ ក្រុមហ៊ុនត្រូវរៀបចំសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការរំលាយក្រុមហ៊ុន ។

សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការរំលាយត្រូវធ្វើទៅមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

នៅពេលទទួលសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការរំលាយក្រុមហ៊ុន មន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ការរំលាយក្រុមហ៊ុន ។

ក្រុមហ៊ុនត្រូវបញ្ឈប់អត្ថិភាពរបស់ខ្លួន ចាប់ពីថ្ងៃដែលមានចុះនៅក្នុងវិញ្ញាបន-
បត្របញ្ជាក់ការរំលាយក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ២៥៨._

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការរំលាយ និងការជម្រះបញ្ជីខាងលើ មិនត្រូវអនុវត្តចំពោះ
ក្រុមហ៊ុនដែលដាក់ពាក្យសុំក្រុយធនទៅតុលាការឡើយ ។

ឧ- មន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

មាត្រា ២៥៩._

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មត្រូវតែងតាំងមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួង
ពាណិជ្ជកម្មម្នាក់ ឬច្រើននាក់តាមការចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យបំពេញតួនាទីស្របតាមច្បាប់
នេះ ។

មាត្រា ២៦០._

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មចេញវិញ្ញាបនបត្រ ឬ បញ្ជាក់អំពីសកម្មភាពណាមួយរបស់
ក្រុមហ៊ុន ។ វិញ្ញាបនបត្រនេះត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុន
នៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ២៦១._

លិខិតជូនដំណឹង ឬ ឯកសារផ្សេងៗ ដែលពាក់ព័ន្ធដល់ការគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុន
ត្រូវធ្វើទៅមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។ មន្ត្រីទទួលបន្ទុក
គ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម អាចទទួលយកឯកសារថតចម្លងផ្សេងៗទាំង
នោះបាន ។

មាត្រា ២៦២.-

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម អាចទាមទារឱ្យក្រុមហ៊ុនធ្វើឯកសារបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវ ឬហេតុការណ៍ពិត ដែលមានចែងនៅក្នុងឯកសារស្របតាមច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ២៦៣.-

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មអាចធ្វើសេចក្តីណែនាំដែលមានចំណុចដូចខាងក្រោម :

- ក- ការតម្រូវឱ្យរៀបរាប់ហេតុផលសំខាន់ៗដោយលម្អិត តាមការអនុញ្ញាតនៃច្បាប់នេះ ។
- ខ- ការតម្រូវឱ្យមានការបង់ថ្លៃឈ្នួលចំពោះការតម្កល់ទុក ការត្រួតពិនិត្យ ឬ ការថតចម្លងឯកសារណាមួយ ឬ ចំពោះសកម្មភាពណាមួយ ។
- គ- ការរៀបរាប់ពីមតិកាតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច ឬ ទម្រង់បែបបទនៃលិខិតជូនដំណឹងដទៃទៀត ព្រមទាំងឯកសារចាំបាច់ដែលត្រូវធ្វើជូន ឬ ចេញដោយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។
- ឃ- ការប្រតិបត្តិដែលទាក់ទងដល់ការបញ្ជូន ឬ ការចេញនូវលិខិតជូនដំណឹងនិងឯកសារផ្សេងៗ ។
- ង- ការរៀបរាប់ពីវិធាននានា ដែលទាក់ទងដល់ការលើកលែងមួយចំនួនដែលអនុញ្ញាតដោយច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ២៦៤.-

លក្ខន្តិកៈ និងផែនការរំលាយក្រុមហ៊ុន ត្រូវធ្វើទៅឱ្យក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវមានហត្ថលេខាដោយអភិបាលម្នាក់ ឬ អ្នកគ្រប់គ្រងម្នាក់របស់ក្រុមហ៊ុន ឬ ដោយស្ថាបនិកម្នាក់ក្នុងករណីដែលតម្រូវដោយលក្ខន្តិកៈ ។

ក្រោយពីបានទទួលនូវឯកសារ ឬ ផែនការតាមទម្រង់កំណត់ហើយនោះ មន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មត្រូវ :

១- កត់ត្រាទុកកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់ទុក ។

២- ចេញវិញ្ញាបនបត្រ ។

៣- តម្កល់ទុកនូវវិញ្ញាបនបត្រនិងឯកសារ ឬ សេចក្តីប្រកាសរូបថត ព័ត៌មានអេឡិចត្រូនិច ឬ រាល់ការថតចម្លងឡើងវិញនៃវិញ្ញាបនបត្រនិងឯកសារ ឬ សេចក្តីប្រកាស ។

៤- ធ្វើវិញ្ញាបនបត្រនិងឯកសារ ឬ សេចក្តីប្រកាសរូបថត ព័ត៌មាន អេឡិចត្រូនិច ឬ រាល់ការថតចម្លងឡើងវិញនៃវិញ្ញាបនបត្រនិងឯកសារ ឬ សេចក្តីប្រកាសទៅឱ្យក្រុមហ៊ុន ឬ តំណាងរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

៥- ចុះផ្សាយនូវលិខិតជូនដំណឹងនៃការចេញវិញ្ញាបនបត្រនៅក្នុងព្រឹត្តិបត្ររបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ២៦៥.-

វិញ្ញាបនបត្រដែលបានចេញដោយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម អាចចុះកាលបរិច្ឆេទនៅថ្ងៃដែលទទួលឯកសារ ឬ ផែនការ ឬ ដីការរបស់តុលាការដែលបញ្ជាឱ្យចេញវិញ្ញាបនបត្រ ឬ នៅថ្ងៃបន្ទាប់ទៀត ដែលបានបញ្ជាក់ដោយតុលាការ ឬ បុគ្គល ដែលបានចុះហត្ថលេខាលើឯកសារ ឬ ផែនការនោះ ។

មាត្រា ២៦៦.-

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម អាចផ្តល់ឱ្យបុគ្គលណាម្នាក់នូវវិញ្ញាបនបត្រ និងឯកសារចាំបាច់ដែលក្រុមហ៊ុន បានផ្ញើមកឱ្យក្រសួងពាណិជ្ជកម្មស្របតាមច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ២៦៧.-

ប្រសិនបើវិញ្ញាបនបត្រដែលចេញឱ្យក្រុមហ៊ុន ដោយមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម មានកំហុសឆ្គងដោយអចេតនាណាមួយនោះ អភិបាល ឬ ម្ចាស់ហ៊ុនត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

ដើម្បីកែតម្រូវឡើងវិញតាមច្បាប់នេះ ។ បើមានហេតុផលត្រឹមត្រូវ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម អាចបដិសេធវិញ្ញាបនបត្រដែលខុស និងចេញវិញ្ញាបនបត្រដែលត្រឹមត្រូវជំនួសវិញ ។

វិញ្ញាបនបត្រត្រឹមត្រូវថ្មីនេះ ត្រូវមានកាលបរិច្ឆេទតែមួយ ដូចវិញ្ញាបនបត្រចាស់ ដែរ ។

ប្រសិនបើវិញ្ញាបនបត្រត្រឹមត្រូវថ្មីនេះ មានការកែប្រែលក្ខខណ្ឌផ្សេងពីវិញ្ញាបន- បត្រដើមនោះមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវផ្តល់លិខិត ជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ចំពោះការកែប្រែនោះ នៅក្នុងព្រឹត្តិបត្ររបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ២៦៨._

បុគ្គលណាមួយដែលបានបង់ថ្លៃឈ្នួលរួចហើយ បុគ្គលនោះមានសិទ្ធិត្រួតពិនិត្យ ឯកសារនានា ដែលបានធ្វើទៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្មនៅគ្រប់ម៉ោងធ្វើការ ហើយអាច ធ្វើការថតចម្លង ឬ ដកស្រង់របាយការណ៍ផ្សេងៗបាន ។ ការផ្តល់ឯកសារ ឬ ថតចម្លង ឯកសារដល់បុគ្គលណាម្នាក់ មិនត្រូវបានអនុវត្តចំពោះរបាយការណ៍ស៊ើបអង្កេតរបស់ តុលាការទេ ។

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម អាចផ្តល់ឱ្យបុគ្គលណា ម្នាក់នូវច្បាប់ចម្លង ឬ ច្បាប់ចម្លងដែលមានការបញ្ជាក់របស់ឯកសារនានា ស្របតាម លក្ខខណ្ឌនៃមាត្រានេះ ។

នៅពេលដែលឯកសារត្រូវបានរក្សាទុកដោយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ហើយឯកសារ នោះមានទម្រង់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ត្រូវមានលក្ខខណ្ឌដូចតទៅនេះ ៖

- ក- ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មត្រូវផ្តល់ឯកសារចម្លងដែលតម្រូវឱ្យផ្តល់ ស្រប តាមមាត្រានេះ ជាទម្រង់ឯកសារដែលអាចអានបាន ។
- ខ- របាយការណ៍ដែលស្រង់ចេញពីឯកសារតម្កល់ទាំងនេះ ប្រសិនបើ មានការបញ្ជាក់ពីមន្ត្រីទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មជាភស្តុតាង ដែលមានតម្លៃដូចឯកសារដើមដែរ ។

មាត្រា ២៦៩._

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មមិនមានកាតព្វកិច្ចផ្តល់ឯកសារនានា ក្រៅពីវិញ្ញាបនបត្រ និង ផែនការវិលាយក្រុមហ៊ុនដែលបានភ្ជាប់មកជាមួយ ក្រោយរយៈពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានទទួល ។

ជំពូកទី ៤

ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេស

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ២៧០._

ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេសគឺជាក្រុមហ៊ុនដែលបង្កើតឡើងក្រោមច្បាប់នៃ ប្រទេសដទៃ ហើយបានមកបោះទីតាំងធ្វើពាណិជ្ជកិច្ចនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២៧១._

ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេស អាចមកបោះទីតាំងធ្វើពាណិជ្ជកិច្ចនៅក្នុងព្រះ- រាជាណាចក្រកម្ពុជា បាន តាមបែបបទផ្សេងៗដូចតទៅ :

- ក- ការិយាល័យតំណាងពាណិជ្ជកម្ម ឬ ការិយាល័យទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជ- កម្ម ។
- ខ- សាខាក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម ។
- គ- បុត្រសម្ព័ន្ធ ។

ការិយាល័យតំណាងពាណិជ្ជកម្ម និងសាខាក្រុមហ៊ុនគឺជាភ្នាក់ងាររបស់ក្រុម ហ៊ុនដើម ហើយពុំមាននីតិបុគ្គលិកលក្ខណៈដាច់ដោយឡែកពីក្រុមហ៊ុនដើមឡើយ ។

មាត្រា ២៧២._

ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេស ត្រូវចាត់ទុកថាកំពុងធ្វើសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មនៅ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេសនោះ បានធ្វើសកម្ម- ភាពនានាដូចខាងក្រោម :

- ក- ជួលការិយាល័យ ជួលកន្លែងផលិត ឬ កែច្នៃ ឬ សេវាដែលមានរយៈពេលចាប់ពី ០១ (មួយ) ខែឡើងទៅ ។
- ខ- ជួលបុគ្គលិកសម្រាប់បម្រើការងារឱ្យក្រុមហ៊ុន ដែលមានរយៈពេលចាប់ពីមួយខែឡើងទៅ ។
- គ- ធ្វើសកម្មភាពដទៃណាមួយទៀត ដែលច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អនុញ្ញាតចំពោះរូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលបរទេស ។

មាត្រា ២៧៣.-

គ្រប់ក្រុមហ៊ុនបរទេសនានាធ្វើពាណិជ្ជកិច្ចនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទោះជាក្នុងរូបភាពណាមួយក៏ដោយ ក៏ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ និងយុត្តាធិការរបស់តុលាការនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ក្រុមហ៊ុនបរទេសទាំងនោះត្រូវបំពេញទម្រង់បែបបទនៃការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មស្របតាមច្បាប់ស្តីពីវិធានពាណិជ្ជកម្ម និងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ។

ក- ការិយាល័យតំណាងពាណិជ្ជកម្ម

មាត្រា ២៧៤.-

ការិយាល័យតំណាងពាណិជ្ជកម្ម ឬ ការិយាល័យទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្មអាចធ្វើសកម្មភាពនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបាន ជាអាទិ៍ :

- ក- ទំនាក់ទំនងផ្សេងៗជាមួយអតិថិជននានា ក្នុងគោលដៅធ្វើឱ្យអតិថិជនទាំងនោះបានស្គាល់ក្រុមហ៊ុនដើមរបស់ខ្លួន ។
- ខ- ស្រាវជ្រាវព័ត៌មានពាណិជ្ជកម្ម និងផ្តល់ព័ត៌មានទាំងនេះជូនទៅក្រុមហ៊ុនដើមនៅបរទេស ។
- គ- ស្រាវជ្រាវទីផ្សារនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ឃ- យោសនាផលិតផល តាំងពីព័រណីពាណិជ្ជកម្ម បង្ហាញផលិតផល នៅការិយាល័យរបស់ខ្លួន ឬនៅកន្លែងតាំងព័រណីដទៃទៀត នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា ។

ង- ទិញ និងរក្សាទុកទំនិញមួយចំនួន សម្រាប់គោលដៅបម្រើឱ្យការតាំង ព័រណីពាណិជ្ជកម្ម ។

ច- ជួលទីតាំងការិយាល័យ និងជួលបុគ្គលិកក្នុងស្រុក ដើម្បីបម្រើ ការងារ ។

ឆ- ចុះកិច្ចសន្យាពាណិជ្ជកម្មជាមួយអតិថិជនក្នុងស្រុកក្នុងនាមក្រុមហ៊ុន ដើម ។

ប៉ុន្តែការិយាល័យតំណាងពាណិជ្ជកម្ម ឬ ការិយាល័យទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្ម មិនអាចធ្វើសកម្មភាពទិញ លក់និងធ្វើសេវាជាអាជីពប្រចាំ ឬសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹង ប្រតិបត្តិការផលិតកែច្នៃ និងសាងសង់ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានឡើយ ។

មាត្រា ២៧៥.-

ការិយាល័យតំណាងពាណិជ្ជកម្ម ឬការិយាល័យទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវ គ្រប់គ្រងដោយនាយកគ្រប់គ្រងមួយរូប ឬច្រើនរូបដែលត្រូវតែងតាំងនិងដកហូតដោយ ក្រុមហ៊ុនដើម ។

មាត្រា ២៧៦.-

នាមករណ៍របស់ការិយាល័យតំណាងពាណិជ្ជកម្ម ឬ ការិយាល័យទំនាក់ទំនង ពាណិជ្ជកម្ម ជានាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុនដើមនៅឯបរទេស ។ នៅខាងលើឬ នៅពីមុខ នាមករណ៍នេះត្រូវសរសេរដាក់ថា ការិយាល័យតំណាងពាណិជ្ជកម្ម ឬ ការិយាល័យ ទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ២៧៧._

ការិយាល័យតំណាងពាណិជ្ជកម្ម ឬការិយាល័យទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្មអាច ត្រូវវិលាយបានដោយសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមហ៊ុនដើម ។

ខ- សាខាក្រុមហ៊ុន

មាត្រា ២៧៨._

សាខាក្រុមហ៊ុនអាចធ្វើសកម្មភាពបានដូចការិយាល័យតំណាងពាណិជ្ជកម្មដែរ ។
លើសពីនេះទៀត សាខាក្រុមហ៊ុនអាចទិញនិងលក់ជាប្រចាំបាននូវទំនិញ និង សេវាកម្ម ព្រមទាំងធ្វើសកម្មភាពដែលទាក់ទងទៅនឹងការផលិត ការកែច្នៃ និងការ ស្ថាបនាដូចសហគ្រាសក្នុងស្រុកដែរ លើកលែងតែសកម្មភាពណាដែលច្បាប់ហាម ឃាត់ចំពោះរូបវន្តបុគ្គលនិង/ ឬនីតិបុគ្គលបរទេស ។

មាត្រា ២៧៩._

ទ្រព្យសកម្មរបស់សាខា គឺជាទ្រព្យសកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនដើម ។ ក្រុមហ៊ុនដើម ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើកាតព្វកិច្ចរបស់សាខា ។

មាត្រា ២៨០._

សាខាក្រុមហ៊ុន ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយនាយកគ្រប់គ្រងម្នាក់ ឬច្រើននាក់ ដែល ត្រូវតែងតាំង និងដកហូតដោយក្រុមហ៊ុនដើម ។

មាត្រា ២៨១._

នាមករណ៍របស់សាខាគឺជានាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុនដើម ។ នៅពីលើ ឬ នៅពី មុខនាមករណ៍នោះត្រូវសរសេរពាក្យ “សាខាក្រុមហ៊ុន” ។

មាត្រា ២៨២._

“សាខាក្រុមហ៊ុន” អាចត្រូវរំលាយបានដោយសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមហ៊ុន ដើម ។

គ_ បុត្រសម្ព័ន្ធ

មាត្រា ២៨៣._

បុត្រសម្ព័ន្ធក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេស គឺជាក្រុមហ៊ុនដែលបង្កើតឡើងដោយ ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេសនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងដែលមានភាគហ៊ុន យ៉ាងតិច ៥១ (ហាសិបមួយ)ភាគរយ ត្រូវបានកាន់កាប់ដោយក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម បរទេសនោះ ។

មាត្រា ២៨៤._

បុត្រសម្ព័ន្ធក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេស មាននីតិបុគ្គលិកលក្ខណៈដាច់ដោយ ឡែកពីក្រុមហ៊ុនដើម ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម តាមច្បាប់ស្តីពីវិធាន ពាណិជ្ជកម្ម និងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ២៨៥._

បុត្រសម្ព័ន្ធក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេស អាចត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងទម្រង់ជា ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ឬ ជាក្រុមហ៊ុនមូលធន ។

មាត្រា ២៨៦._

បុត្រសម្ព័ន្ធក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេស អាចធ្វើគ្រប់សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មជា មុខរបរជាប្រចាំរបស់ខ្លួន ដូចក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មក្នុងស្រុកដែរ លើកលែងតែសកម្ម- ភាពណា ដែលច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាហាមឃាត់ចំពោះរូបវន្តបុគ្គល និងនីតិ- បុគ្គលបរទេស ។

ជំពូកទី ៥
បណ្តឹងជំនួសមុខ

មាត្រា ២៨៧.-

ម្ចាស់ហ៊ុនអាចប្តឹង ឬ ធ្វើអន្តរាគមន៍ក្នុងនាម និងសិទ្ធិរបស់ក្រុមហ៊ុន ។ ម្ចាស់ហ៊ុន ត្រូវបំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

ក- ជាម្ចាស់ហ៊ុននៅក្នុងក្រុមហ៊ុន ឬអ្នកស្នងមរតករបស់ម្ចាស់ហ៊ុន នៅ ក្នុងអំឡុងពេលដែលការប្តឹងតវ៉ានោះ កំពុងកើតមានឡើងដោយសារពាណិជ្ជកិច្ចរបស់ ក្រុមហ៊ុន ។

ខ- មិនបានបោះឆ្នោតគាំទ្រ ឬមិនបានឱ្យសច្ចានុម័តតាមរបៀបណាផ្សេង ទៀតឡើយ ។

គ- បានតវ៉ាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ដើម្បីធ្វើការ ដោះស្រាយជម្លោះហើយដែលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលដោះស្រាយមិនបាន ។

ឃ- ផ្តល់លិខិតជូនដំណឹងទៅឱ្យក្រុមប្រឹក្សាភិបាល មុនពេលដាក់បណ្តឹង ទៅតុលាការ ។

បណ្តឹងជំនួសមុខ បន្ទាប់ពីបាននៅតុលាការ មិនត្រូវបានដោះស្រាយដោយគ្មាន ការព្រមព្រៀងពីតុលាការឡើយ ។

មាត្រា ២៨៨.-

រាល់ប្រាក់សំណងដែលបានមកពីបណ្តឹងនេះ ត្រូវជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុន ។ ប្រសិនបើបណ្តឹង បានផ្តល់ផលដល់ក្រុមហ៊ុន ម្ចាស់ហ៊ុនដែលបានធ្វើបណ្តឹងជំនួសមុខ អាចស្នើសុំទៅតុលាការ ដើម្បីឱ្យខ្លួន បានទទួលសំណងសមស្រប ។

មាត្រា ២៨៩.-

រាល់អភិបាលនិងអ្នកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុនដែលកំពុងអនុវត្តតួនាទីរបស់ខ្លួនត្រូវ ៖

ក- ធ្វើសកម្មភាពស្មោះត្រង់ក្នុងបំណងល្អ ដើម្បីឱ្យមានផលប្រយោជន៍

ខ្ពស់ដល់ក្រុមហ៊ុន ។

ខ- អនុវត្តដោយយកចិត្តទុកដាក់ ព្យាយាម និងជំនាញ ដូចបុគ្គលដែល មានមធ្យត អនុវត្តក្នុងកាលៈទេសៈមួយដូចគ្នាដែរ ។

លក្ខន្តិកៈ ឬ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុមហ៊ុន អាចចែងថាគ្រប់ជម្លោះដែលកើត មានឡើងរវាងអភិបាល និងរវាងម្ចាស់ហ៊ុនត្រូវបញ្ជូនទៅមជ្ឈមណ្ឌលមជ្ឈត្តកម្ម ។

ជំពូកទី ៦

ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ២៩០.-

អ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬ អ្នកចូលរួមក្នុងការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬ អ្នកនាំឱ្យ មាន ការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ក្នុងការធ្វើរបាយការណ៍ បញ្ជីប្រាក់ចំណូល កំណត់ហេតុ ឬ ឯក- សារផ្សេងៗទៀត ដែលត្រូវធ្វើទៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ឬ ទៅបុគ្គលផ្សេងទៀត ត្រូវផ្ដន្ទា ទោសពិន័យជាប្រាក់ចំនួនពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ដល់ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល និង/ ឬ ជាប់ពន្ធនាគារពី ១ (មួយ) ខែ ដល់ ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ ដោយ មិនទាន់គិតពីសំណងរដ្ឋប្បវេណី ឬ ទោសទណ្ឌដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ទៀត ។

មាត្រា ២៩១.-

នៅពេលក្រុមហ៊ុនប្រព្រឹត្តបទល្មើស អភិបាល ឬ បុគ្គលិករបស់ក្រុមហ៊ុនណា ដែលបានប្រគល់សិទ្ធិឱ្យប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬអនុញ្ញាត ឬបានយល់ព្រមឱ្យប្រព្រឹត្តបទ ល្មើស ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវមួយនៃបទល្មើសនោះ នឹងត្រូវទទួលទោសទណ្ឌដូចមាន ចែងក្នុងមាត្រា ២៩១ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ២៩២.-

បណ្តឹងចំពោះបទល្មើសដែលបានប្រព្រឹត្តក្រោមច្បាប់នេះ ត្រូវធ្វើឡើងរយៈពេល ៣ (បី) ឆ្នាំយ៉ាងយូរ ចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងនោះ បានកើតឡើង ។

មាត្រា ២៩៣._

ការខកខានមិនបានអនុវត្តតាមច្បាប់នេះ ដំណោះស្រាយដោយសំណងរដ្ឋប្បវេណីមិនមានឥទ្ធិពលលើបទល្មើសនោះឡើយ ។

មាត្រា ២៩៤._

ក្រុមហ៊ុន ឬរូបវន្តបុគ្គលដែលមិនបានអនុវត្តដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវតាមបញ្ញត្តិស្តីពីការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ការតម្កល់ឯកសារទុក ការផ្សព្វផ្សាយ តាមតម្រូវការនៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា ៤៣ និង ៤៤ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីវិធានពាណិជ្ជកម្ម និងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ២៩៥._

ក្រុមហ៊ុន ឬរូបវន្តបុគ្គលដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសនឹងបទបញ្ញត្តិនៅក្នុងចំណុច គ ផ្នែកទី ២ នៃជំពូកទី ៣ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសៀវភៅបញ្ជី និងកំណត់ហេតុ ត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា ៤៣ និង ៤៤ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីវិធានពាណិជ្ជកម្ម និងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ២៩៦._

ក្រុមហ៊ុនដែលខកខានដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ក្នុងការធ្វើឯកសាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុទៅម្ចាស់ហ៊ុន និងការបញ្ជូនច្បាប់ចម្លងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុទៅឱ្យម្ចាស់ហ៊ុនដូចបានចែងក្នុងមាត្រា ២២៧ ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាទឹកប្រាក់ចំនួនពី ១.០០០.០០០(មួយលាន)រៀល ដល់ ១០.០០០.០០០(ដប់លាន)រៀល ។

មាត្រា ២៩៧._

ក្រុមហ៊ុនដែលខកខានដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ក្នុងការបញ្ជូនច្បាប់ចម្លងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ឱ្យទៅមន្ត្រីគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដូចបានចែងក្នុងមាត្រា ២២៨ ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ចំនួនពី ១.០០០.០០០(មួយលាន)រៀល ដល់ ១០.០០០.០០០(ដប់លាន)រៀល ។

មាត្រា ២៩៨._

សវនករបច្ចុប្បន្ន ឬ សវនករពីមុនរបស់ក្រុមហ៊ុនដែលខកខានដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ច ការចូលរួមក្នុងមហាសន្និបាតម្ចាស់ហ៊ុនដូចបានចែងក្នុងមាត្រា ២៣៤ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ចំនួនពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន)រៀល ដល់ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន)រៀល និង/ ឬ ជាប់ពន្ធនាគារពី ១ (មួយ) ខែ ដល់ ៦ (ប្រាំមួយ)ខែ ។

មាត្រា ២៩៩._

មន្ត្រីគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុននៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដែលមានការធ្វេសប្រហែស ខ្វះការប្រុងប្រយ័ត្ន ឬ មិនគោរពបទបញ្ជារបស់ក្រសួង ឬ រួមគំនិតនឹងអ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬ ជួយសម្រួលក្នុងការប្រព្រឹត្តបទល្មើសនេះ ត្រូវទទួលការផ្ដន្ទាទោសផ្នែករដ្ឋបាល និង/ ឬ ត្រូវចោទប្រកាន់ចំពោះមុខតុលាការ ។

**ជំពូកទី ៧
អន្តរប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៣០០._

ច្បាប់នេះមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សុពលភាព និង ដល់កិច្ចដំណើរការនៃក្រុមហ៊ុនទាំងអស់ ដែលបានធ្វើការចុះបញ្ជីត្រឹមត្រូវរួចស្រេចហើយនៅក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៣០១._

ច្បាប់នេះត្រូវអនុវត្តចំពោះរាល់ដំណើរការរបស់ក្រុមហ៊ុនទាំងអស់ ក្នុងទំនាក់ទំនងផ្តល់ឯកសារ និងព័ត៌មានផ្សេងៗជូនក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ៣០២._

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មត្រូវរៀបចំគំរូលក្ខន្តិកៈនិងបែបបទកែលក្ខន្តិកៈស្របតាម
ច្បាប់នេះ ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយជូនដល់ក្រុមហ៊ុនទាំងឡាយដែលបានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម
រួចហើយ ហើយដែលមានបំណងធ្វើការកែប្រែលក្ខន្តិកៈរបស់ខ្លួន ។

**ជំពូកទី ៨
អវសានប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៣០៣._

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ៣០៤._

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ច្បាប់នេះ ត្រូវបានរដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
អនុម័តនៅថ្ងៃទី ១៧ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៥ នាសម័យប្រជុំ
រដ្ឋសភាលើកទី ២ នីតិកាលទី ៣ ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី   ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៥
ប្រធានរដ្ឋសភា

នរោត្តម រណឫទ្ធិ